

2014-03-12

Tid 2014-03-25, kl 19:00
Kl. 17:30 – 18:00 Gruppmöten för nämnden
Kl. 18:00 – 18:30 Presentation av skolan
Kl. 18:30 – 19:00 Fika och frågestund för allmänheten

Plats Broängsskolan
Kärrvägen 20, Tumba

Ärenden

Justering

- 1 Årsredovisning 2013
- 2 Ekonomisk uppföljning februari
- 3 Karriärtjänster - Det kommunalt finansierade förstelärarsystemet för förskola och fritidshem
- 4 Rapport - Uppföljning av Kraftsamling i lokala samverkansgrupperna
- 5 Riktlinjer för godkännande och tillsyn av fristående förskolor och pedagogisk omsorg
- 6 Förändrat regelverk för förskola, fritids och pedagogisk omsorg
- 7 Ökad hyra Prästkragen

- 8 Lokalprogram Vårsta förskola
- 9 Överenskommelse mellan länets kommuner om kostnadsdelning för särskild undervisning på sjukhus
- 10 Förvaltningschefen informerar
- 11 Redovisning av delegeringsbeslut
- 12 Anmälningsärenden

1**Årsredovisning 2013 (UF/2014:32)****Förslag till beslut**

1. Utbildningsnämnden godkänner årsredovisningen för 2013 enligt tjänsteskrivelse 2014-03-06 med 6 bilagor.
2. Utbildningsnämnden begär hos kommunstyrelsen att 23 714 tkr för investeringsmedel budgeteras om till 2014.
3. Utbildningsnämnden begär i enlighet med tidigare beslut i nämnden den 18 februari § 8, ombudgetering av 2 454 tkr för kompetensutveckling och tilläggsbudgetering med 487 tkr för ej använda riktade statsbidrag.

Sammanfattning**Ekonomi**

Utbildningsnämnden redovisar ett överskott på 22,7 miljoner kronor för 2013 vilket är cirka 1,1 procent av den totala budgeten.

Några viktiga förklaringar är:

- lägre lokalkostnader
- lägre volymer inom nämndens verksamhetsområden
- lägre IT kostnader

Ekonomi har stått i fokus under hela 2013 på grund av den ekonomiska obalansen från år 2012. Uppdraget att uppnå en budget i balans har tagits på stort allvar av såväl skolledare som central förvaltning. Inom alla verksamheter har cheferna varit försiktiga med att återbesätta tjänster, ta in vikarier och göra inköp. Ett omfattande förändringsarbete pågår för att skapa bättre struktur inom ramen för ekonomiuppföljning.

2014-03-17

Referens
Ann-Chatrin Norrevik
Helena Duroj
Rolf Hammar

Mottagare
Utbildningsnämnden

Årsredovisning 2013

Förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner årsredovisningen för 2013 enligt tjänsteskrivelse 2014-03-06 med 6 bilagor.
2. Utbildningsnämnden begär hos kommunstyrelsen att 23 714 tkr för investeringsmedel budgeteras om till 2014.
3. Utbildningsnämnden begär i enlighet med tidigare beslut i nämnden den 18 februari § 8, ombudgetering av 2 454 tkr för kompetensutveckling och tilläggsbudgetering med 487 tkr för ej använda riktade statsbidrag.

Sammanfattning

Ekonomi

Utbildningsnämnden redovisar ett överskott på 22,7 miljoner kronor för 2013 vilket är cirka 1,1 procent av den totala budgeten.

Några viktiga förklaringar är:

- lägre lokalkostnader
- lägre volymer inom nämndens verksamhetsområden
- lägre IT kostnader

Ekonomi har stått i fokus under hela 2013 på grund av den ekonomiska obalansen från år 2012. Uppdraget att uppnå en budget i balans har tagits på stort allvar av såväl skolledare som central förvaltning. Inom alla verksamheter har cheferna varit försiktiga med att återbesätta tjänster, ta in vikarier och göra inköp. Ett omfattande förändringsarbete pågår för att skapa bättre struktur inom ramen för ekonomiuppföljning.

Elevernas resultat förbättras

Utbildningsförvaltningens viktigaste område i ettårsplanen är den systematiska utvecklingen av undervisningen så att fler elever når upp till kunskapskraven. Vårt arbete med att höja kvaliteten och att förbättra resultaten fortsätter. Vi måste vara uthålliga eftersom det tar tid innan en förändring kommer till stånd. Grundskoleelevernas resultat var bättre än föregående år, dels marginallt när det gäller meritvärde men framförallt när det gäller behörighet att söka nationellt program på gymnasieskolan. Även gymnasieelevernas betygsresultat var något

2014-03-17

högre än år 2012, medan behörigheten till högskolan var densamma. Gymnasieskolans resultat är ungefär i nivå med riksgenomsnittet. Det går inte att frikoppla frågan om elevers kunskapsutveckling från frågan om deras språkutveckling. Därför måste vi – från förskolan och uppåt – arbeta med att stärka elevernas språk. Mottagningsenheten har nu varit igång i ett år och arbetar med stöd av central språkutvecklare med att kartlägga nyanlända elevers skolbakgrund och förkunskaper för att ge dem goda förutsättningar för fortsatta studier.

Digitalisering

En-till-en-satsningen, på en dator till varje elev i årskurs 7-9 samt gymnasieskolan, har på sina håll givit en mer effektiv och varierad undervisning, och eleverna är överlag positiva till de digitala verktygen. Fortsatta satsningar behövs för att även eleverna i yngre åldrar ska få bättre tillgång till datorer och datorhjälpmedel.

Nya verksamheter

Under året har utbildningsförvaltningen startat flera nya verksamheter: Hantverksgymnasiet som är en del av Tumba gymnasium, Rikstens skola samt förskolan Blåsippan i Norsborg. Under året öppnade två nya friskolor i grannkommunerna vilket medfört att fler grundskoleelever från Botkyrka valt friskola.

Kompetensförsörjning

Utbildningsförvaltningen har genom kompetensfonden satsat på flera kompetenshöjande insatser. Förvaltningen har även ett betydelsefullt samarbete med universitet och högskolor och har flera insatser igång för att säkra personalförsörjningen inom våra verksamheter. Det handlar bland annat om verksamhetsförlagd utbildning för lärarstudenter, validering av personal inom förskola och fritidshem, Lärarlyftet för grundskollärare och möjligheten att forska inom sin anställning. Konkurrensen mellan kommuner om medarbetare med rätt behörighet och legitimation förväntas öka i samband med legitimationslagstiftningen som gäller från 1 juli 2015.

Utmaningar framåt är:

Fortsatt arbete för att förbättra resultaten

De utvecklingsområden som kommer att prioriteras framöver är:

- systematisk utveckling av undervisningen bland annat genom användande av digitala verktyg
- språkutvecklande arbetssätt i alla skolformer
- inkluderande arbetssätt i alla skolformer
- stöd till enheterna i arbetet med att analysera och utvärdera på lokal nivå

2014-03-17

Barn- och elevökningen de närmaste åren

Barn- och ungdomskullarna i Botkyrka beräknas öka med 3 400 barn och ungdomar till år 2022. Det fria skolvalet innebär dessutom en mer komplex planeringssituation för kommunen.

Kompetensförsörjning

Behovet av att anställda fler förskollärare och fritidspedagoger är fortsatt stort. Inom grundskola, grundsärskola och gymnasieskola finns behov av fortbildning för att möta kravet på lärarlegitimation. Kompetensförsörjningsfrågan behöver bearbetas på flera olika nivåer, där både lönen och det inre arbetet på varje enhet kan vara viktiga konkurrensmedel.

Funktionella lokaler

Ännu en stor utmaning för Botkyrkas skolväsende är standarden på våra lokaler och behovet av fler lokaler.

Ann-Chatrin Norrevik
Förvaltningschef

Bilagor till årsredovisningen:

- Bilaga 1 Åtaganden inom kommunfullmäktiges målområden
- Bilaga 2 Jämställd resursfördelning – gymnasium
- Bilaga 3 Uppföljning kostpolicy
- Bilaga 4 Investeringsredovisning
- Bilaga 5 Uppdragslista 2013
- Bilaga 6 Intern kontroll 2013

2014-03-17

Analys av ekonomiskt utfall

Tabell 1 Driftbudget totalt

mkr	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Bokslut 2013	Budget avvikelse 2013
Verksamhetens intäkter (+)	269,4	271,1	283,4	16,2
Verksamhetens kostnader (-)	-2 125,2	-2 286,5	-2 351,2	6,5
Nettokostnad (+/-)	-1 855,8	-2 015,4	-2 067,8	22,7
Nettoinvesteringar (+/-)	18,0	-16,1	-18,0	24,0

Tabell 2 Driftbudget på verksamhetsnivå

Verksamhet	Bokslut 2012	Budget 2013	Bokslut 2013	Avvikelse 2013
Nämnd (601)	545	600	470	130
Verksamhetsövergripande (602-607)	123 134	135 415	121 359	14 056
Obl särskola (62, 781)	63 689	63 385	63 396	-11
Grundskoleverksamheter (64, 724,726)	930 461	968 189	958 468	9 721
Förskola (721-723,725, 728-729)	535 193	556 256	556 264	-8
Gymnasieskola (65)	330 544	331 948	331 560	388
Särgymnasiet (63)	31 934	34 620	36 208	-1 588
Totalt	2 015 500	2 090 413	2 067 725	22 688

Förvaltningsövergripande

Under hela 2013 har det inom alla nämndens verksamheter varit ett stort fokus på ekonomi. Detta med bakgrund från underskottet 2012. Åtgärder har vidtagits på många olika sätt under hela året men det är först i och med höstterminen de större förändringarna kunnat vidtas.

Generellt har personalkostnader varit i fokus för alla verksamheter och det har varit stor försiktighet med att återbesätta tjänster, ta in vikarier m.m. under hela året.

Under hösten har utbildningsnämnden fattat beslut om förändringar inom administrationen som inneburit en minskning av administrativ personal med ca tio tjänster. Dessa åtgärder har i viss mån påverkat ekonomin under 2013 men får full effekt först under 2014.

2014-03-17

Lokalkostnaderna för 2013 blev 7,5 mkr lägre än budgeterat. Detta bl.a. på grund av att några ny- och ombyggnader av skolor och förskolor blev klara senare än planerat (bl.a. Rikstens skola, Vreta Gård och Violen).

Insatser för elever med behov av stöd i sitt modersmål har kostat mer än budgeterat för flera verksamheter. Den centrala stödresursen har ett underskott med ca 4,1 mkr. Även gymnasiet redovisar underskott för stöd i modersmål.

När det gäller utbildningsnämndens IT-kostnader (funktionskostnader) har det under året förts diskussioner med IT-enheten om sättet att beräkna dessa kostnader. Utbildningsförvaltningen har under hösten gjort en total genomgång av sin IT-utrustning och ur registren städats bort utrustning som inte används längre. Under sent bokslutsarbete återbetalades till utbildningsförvaltningen ca 6 mkr från IT-enheten vilket motsvarade det under året prognostiserade underskottet för IT-kostnaderna.

Utbildningsnämnden har under 2013 inte använt alla pengar som erhållits från Kompetensfonden. Ett överskott redovisas med +2,5 mkr. Dessa pengar har utbildningsnämnden fått besked om att de får användas under 2014 i stället.

Det finns överskott med +0,5 mkr från två riktade statsbidrag där staten inte längre kräver återbetalning. Dessa redovisas som överskott i bokslutet men utbildningsnämnden vill använda dessa pengar för fortsatt utveckling inom de inriktningar som de söks för. Utbildningsnämnden begär tilläggsanslag 2014 med motsvarande belopp som överskottet.

Nämnden som beställare av pedagogisk verksamhet

Utbildningsnämnden har ansvaret för att barn och elever som bor i kommunen får en god omsorg och utbildning av hög kvalitet. Den som genomför förskola och skola får ersättning av Botkyrka kommun enligt fastställda regler.

2014-03-17

Tabell 3 Barn och elever som Botkyrka kommun betalar ersättning för

Verksamhetsområde	Antal barn/ elever				Belopp mkr	
	Utfall	Budget	Utfall	Av- vikelse	Utfall	Av- vikelse
	2012	2013	2013	2013	2013	2013
Förskola					546,4	-1,8
Antal årsplatser, totalt botkyrkabor	5 446	5 550	5 539	-10		
därav i egna förskolor	4 966	5 077	5 029	-48		
därav i annan kommuns skolor	5	8	14	6		
därav i fristående skolor	470	471	502	31		
Fritidshem					87,3	-1,7
Antal årsplatser, totalt botkyrkabor	3 931	4 043	4 082	39		
därav i egna skolor	3 520	3 613	3 643	30		
därav i annan kommuns skolor	11	47	23	-25		
därav i fristående skolor	400	383	417	34		
Grundskola F-9					693,9	10,3
Botkyrkaelever totalt	10 504	10 927	10 729	-198		
därav i egna skolor	8 587	8 902	8 702	-200		
därav i annan kommuns skolor	332	350	314	-58		
därav i fristående skolor	1 439	1 522	1 567	65		
Särskola					47,2	-0,8
Botkyrkaelever totalt	165	157	162	5		
Elever i kommunens skolor	159	150	147	-3		
därav i annan kommuns skolor	4	4	3	-1		
därav i fristående skolor	10	10	9	-1		
Gymnasieskolan						
Totalt Botkyrkaelever	3 538	3 483	3 457	-26		
därav i egna skolor	1 479	1 443	1 424	-19		
därav i annan kommuns skolor	1 075	1 057	1 047	-10		
därav i fristående skolor	984	983	985	2		
Gymnasiesärskolan						
Totalt Botkyrkaelever	122	123	105	-18		
därav i egna skolor	79	78	71	-7		
därav i annan kommuns skolor	43	25	22	-3		
därav i fristående skolor		20	15	-5		
Gymnasieelever i andra kommuner och friskolor *					105,3	-0,6
TOTALT					1 480,1	5,4

*/ De egna gymnasieskolorna i Botkyrka kommun får ersättning via ett anslag i budgeten och hanteras därför inte via ”beställarenheten”.

2014-03-17

Förskola 1-5 åringar

Kostnaden blev något högre än budget. Orsaken var en förskjutning från egna förskolor till externa friförskolor vilket ökat den genomsnittliga kostnaden per plats. Antalet barn i förskola totalt stämmer väl med budget.

Grundskola

Grundskolan totalt har ett stort överskott (+10,3 mkr). Avvikelsen beror på minskade elevolymer jämfört med budget. Under 2013 syns en tydlig förskjutning av att fler elever i grundskolan väljer att gå i en friskola. Detta beror till stor del på att det till hösten 2013 öppnades två nya friskolor i Skärholmen och Flemingsberg där det nu går ett stort antal elever från Botkyrka kommun.

Förskoleklass (del av grundskola)

Förskoleklassen har ett mindre överskott vilket beror på färre elever samt en förskjutning från externa skolor till kommunens egna skolor. Vi har även fått ett ökat antal elever från andra kommuner i förhållande till budget.

Fritidshem (del av grundskola)

Antalet elever i fritidshem ökade under hösten vilket gav högre kostnader jämfört med budget. Ökningen beror i första hand på en ökning av andelen elever som nyttjar fritidshem jämfört med budget.

Grundsärskol (del av grundskola)

Kostnaden är något högre än budget. Detta beror på att vi fått fler elever än budgeterat samt att andelen elever i de högre och dyrare nivåerna successivt blivit fler. Detta visas tydligt av att vi har tre fler elever än budget i nivå 5 (högsta nivån) och de står för merparten av den ökade kostnaden.

Gymnasieskola

Antalet elever i särskola har minskat jämfört med budget. Det är något fler av Botkyrkas elever som väljer att gå i friskola eller annan kommuns gymnasieskola. Utbildningsnämnden som beställare påverkas endast när antalet elever förändras i friskolor och i andra kommuners skolor. Botkyrka kommuns egna gymnasieskolor får ett anslag i budget som sedan ska räcka till de elever som väljer att gå på skolan och hanteras därför inte av "beställarenheten".

Nämnden som utförare av pedagogisk verksamhet

Antalet barn och elever som väljer att gå i våra förskolor och skolor i kommunen är grunden för verksamhetens omfattning. Nedan redovisas hur utvecklingen ser ut för våra egna förskolor och skolor 2011 – 2013.

2014-03-17

Tabell 4 Volymer utförare Botkyrka kommun

Verksamhetsområde	Utfall	Utfall	Budget	Utfall	Diff utfall- budget
	2011	2012	2013	2013	2013
Förskola					
i kommunen	4 616	4 971	5 085	5 027	-58
därav från annan kommun			14	16	2
Fritidshem					
i kommunen	3 487	3 520	3 653	3 707	54
därav från annan kommun			40	64	24
Grundskola F-9					
Elever i kommunen	8 667	8 813	9 116	8 938	-178
därav från annan kommun	215	226	214	236	22
Särskola					
Elever i kommunens skolor	171	159	150	153	3
därav från annan kommun	11	6	7	8	1
Gymnasieskolan					
Elever i kommunens skolor	2 268	2 309	2 313	2 308	-5
därav från annan kommun	775	831	870	885	15
Gymnasiesärskolan					
Elever i kommunens skolor	85	91	88	81	-7
därav från annan kommun	12	12	10	10	0

För- och grundskola

2013 har varit ett år där alla chefer inom för- och grundskola på bästa sätt utifrån sina förutsättningar har arbetat hårt för att få en budget i balans. Inför hösten var det många enheter som genomförde förändringar i verksamheten som innebar lägre personalkostnader både för ordinarie personal och vikarier men också ökade intäkter genom att ta in fler barn/ elever. Kostnaderna för den övriga driften har alla enheter hållit nere så mycket som det gått. Resultatet för våra egna för- och grundskolor blev totalt ca + 2,6 mkr. Den totala omslutningen för dessa verksamheter var 2013 ca 1 170 mkr.

Gymnasieskola

Inom våra tre gymnasieskolor är det främst två områden som redovisar underskott 2013. Antalet nyanlända har varit högre än budget vilket gör att kostnaderna för språkintröduktion ökat jämfört med budget. Kostnaderna för särskolan är också något högre än budget.

Resultat i förhållande till flerårsplanens målområden

Här redovisar utbildningsförvaltningen hur vi bidragit till måluppfyllelse inom flerårsplanens målområden och vad våra mätbara mål och indikatorer visar. I

2014-03-17

bilaga 1 finns redovisningen av utbildningsnämndens åtaganden. Kommunfullmäktiges uppdrag att arbeta med jämställd resursfördelning finns redovisat i bilaga 2 i form av en analys av kostnader för kommunens gymnasieprogram i ett könsperspektiv. Som bilaga 3 ligger uppföljningen av kostpolicyn.

Målområde - Medborgarnas Botkyrka

Mål 1. Botkyrkaborna är mer delaktiga i samhällsutvecklingen (kf)

Mål 2. Botkyrkaborna har mer jämställda och jämlika förutsättningar och möjligheter (kf)

Mål 3. Botkyrkaborna är friskare och mår bättre (kf)

Uppföljning och analys

Referensgruppen för elevinflytande har skapat en ny struktur för möten mellan elevråden och ungdomsfullmäktige. Vad beträffar jämställdhetsarbetet har erfarenheterna från förskolans genusnätverk delgivits till skolledare på konferenser. Projektet Pojkars läsning visade på positiva effekter och har därför byggts ut till att omfatta tolv klasser, och att stimulera pojkars läsning genomsyrar hela Läskampanjen/Språklyftet. För att minska skolfrånvaron och stödja föräldrarna samverkar utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen sedan flera år, bland annat genom Team Skolnärvaro som under året arbetat med 21 elevärenden. Enkäten om förekomsten av hedersrelaterat våld och förtryck var svår att tolka och några av frågorna har arbetats om inför nästa omgång. Den fråga som skiljer ut sig i enkäten är frågan om man får välja sin flick/pojkvän där endast 61 procent av flickorna och 73 procent av pojkarna har svarat ja på frågan. Här är det stora skillnader skolorna emellan. Om man jämför Botkyrkastudien med andra som gjorts är det fler av båda könen som svarar att de inte själv får välja sin vän.

Rektors- och processledarutbildningen Interkulturella förhållningssätt genomfördes med ett begränsat deltagande från skolledarsidan. De nyutbildade processledarna har under året inte funnit några vägar att verka för ett förändringsarbete i skolorna, men en kort analys av köns- och resursfördelning inom gymnasieprogrammen har gjorts på kommunledningens uppdrag. Denna redovisas i bilaga.

Inom hälsoarbetet bidrar utbildningsförvaltningen med att främja motion och hälsosamma måltider. Ett arbete för en inkluderande organisation av undervisningen har påbörjats, med syfte att möta varje elevs behov och därmed också förebygga externa placeringar. Central förvaltning samt några grundskolor ingår i forskningsprogrammet Ifous för att förstärka dessa strukturer och sprida kunskap om ett inkluderande arbetssätt. I samverkan med socialförvaltningen arbetar vi med Team Skolnärvaro för att nå hemmasittarna individuellt,

2014-03-17

Under året har elevhälsoorganisationen och även studie- och yrkesvägledningen fått en välbehövlig förstärkning.

Slutsatser för framtiden

Demokrati, jämställdhet och ett interkulturellt förhållningssätt är ännu inte integrerade delar i utbildningsförvaltningens ordinarie arbete.

Sammanfattande analys per målområde

Förvaltningen har åtta åtaganden under målområdet. Att ett åtagande är delvis genomfört ska läsas som att insatser pågår.

Antal åtaganden som under året;	Genomförts	Delvis genomförts	Ej genomförts
8	7	1	0

Målområde - Framtidens jobb

Uppföljning och analys

Målområdet räknas inte till utbildningsnämndens kärnverksamhet, men kvaliteten på skolutbildningen är av största betydelse för medborgarnas möjlighet att försörja sig genom arbete. Studie- och yrkesvägledarna fyller en viktig uppgift genom att bistå de unga med deras val inför framtiden. Några grund- och gymnasieskolor har systematiskt arbetat med ett entreprenöriellt förhållningssätt, och gymnasieskolorna bemödar sig om att erbjuda lösningar för de elever som inte kommer in på nationella program. Genom att erbjuda sommarjobb inom förvaltningen kommer ett antal ungdomar närmare arbetsmarknaden.

Slutsatser för framtiden

Vi fortsätter verka för en förstärkt studie- och yrkesvägledning också för yngre åldrar

Sammanfattande analys

Förvaltningen har två åtaganden under målområdet. Att ett åtagande är delvis genomfört ska läsas som att insatser pågår.

Antal åtaganden som under året;	Genomförts	Delvis genomförts	Ej genomförts
2	1	1	

2014-03-17

Målområde - Välfärd med kvalitet för alla

Mål 6. Kunskapsresultaten förbättras och skillnader beroende på kön och social bakgrund minskar (kf)

Nämndmål 2013

- Förbättrade resultat gällande flickors och pojkars kunskaper och färdigheter i enlighet med nationella målen. Därutöver: Minskad spridning i resultat mellan områden, skolor och inom skolor. Minskade skillnader i resultat på grund av kön och sociokulturell bakgrund
- Barn och unga i alla åldrar möts av verksamheter som fördjupar deras förståelse för begreppet hållbar utveckling och sätter det i relation till skolans demokratiuppdrag
- Förskolan och förskoleklassens verksamheter ska ge förutsättningar för ökad språklig kompetens till stöd för fortsatt skolframgång

Mätbara mål – se även tabell för indikatorer nedan

Resultat från senaste mättillfälle

- Andelen behöriga lärare i grundskolan ska vara 83 procent (82)
Oktober 2012: 79 procent
- Andelen behöriga lärare i gymnasieskolan ska vara 84 procent (83.3)
Oktober 2012: 83 procent
- Andelen årsarbetare med pedagogisk högskoleutbildning inom förskolan ska vara 33 procent (32)
Oktober 2012: 31 procent
- Andelen flickor och pojkar med betyg från årskurs 9 i alla ämnen ska vara 70 procent (f 70, p 68)
2013: 66 procent (f 66, p 66)
- Andelen flickor och pojkar med behörighet till gymnasieskolan ska vara 84 procent (82)
2013: 81 procent (f 83, p 79)
- Andelen kvinnor och män med slutbetyg från kommunens gymnasieskolor inom fyra år, exklusive IV-programmet, ska vara 82 procent
2013: 87 procent
- Andelen kvinnor och män med slutbetyg som har grundläggande behörighet till högskolan ska vara 82 procent (80)
2013: 79.4 procent
- Direktövergången från gymnasieskolan till högskolan ska vara 37 procent (35.3)
2013: 30.6 procent
- Andelen elever som studerat i Botkyrkas gymnasieskolor och påbörjar

2014-03-17

högskolestudier inom två år ska vara 52 procent (48.3)

2013: 46.4 procent

• Varje grundskola ska ha ett index för det reella elevinflytandet som är minst 78 (lägsta skola 75)

2013: Index kommunen: 78, lägsta skola 66
 Tolv skolor når målet

• Varje grundskola ska ha ett index för det formella elevinflytandet som är minst 60 (lägsta skola 45)

2013: Index kommunen 77, lägsta skola 50

De ingående frågorna i elevenkäten byttes ut år 2013 utifrån Skollagens nya formuleringar, så index kan inte relateras till tidigare år eller till målet

• Varje gymnasieskola ska ha ett index för reellt elevinflytande som är minst 51 (43)

2013: Gymnasiet totalt 49, lägsta skola 41

• Varje gymnasieskola ska ha ett index för formellt elevinflytande som är minst 55 (51)

2013: Gymnasiet totalt 50, lägsta skola 43

• Varje gymnasieskola ska ha ett index för kunskapsutveckling och lärande som är minst 70 (64)

2013: Gymnasiet totalt 71, lägsta skola 65

Indikatorer

Personalstatistik

Personalstatistik läsåret 2012/2013 (15 okt 2012)				
Förskola				
	Antal inskrivna barn per årsarbetare		Andel årsarbetare med pedagogisk högskoleutbildning	
	2012	2013	2012	2013
Botkyrka	5,7	5,6	32%	31%
Riket	5,3	5,4	56%	56%
Grundskola				
	Antal elever per lärare		Andel lärare med pedagogisk högskoleexamen	
	2012	2013	2012	2013
Botkyrka*1	13,9	12,7	82,2%	78,6%

¹ Statistiken för grundskolan är felaktig 2012, då ca 35 lärare saknas i rapporteringen till SCB från en skola.

2014-03-17

Riket (samtliga kommuner)	12,1	12,0	88,7%	88,2%
Fritidshem				
	Antal inskrivna barn per årsarbetare		Andel årsarbetare med pedagogisk högskoleutbildning	
	2012	2013	2012	2013
Botkyrka	24,1	22,4	33 %	36 %
Riket (samtliga kommuner)	20,1	19,7	58%	56%
Gymnasieskola				
	Antal elever per lärare		Andel lärare med pedagogisk högskoleexamen	
	2012	2013	2012	2013
Botkyrka	13,6	12,1	83,3%	83,0%
Riket (samtliga kommuner)	11,8	11,6	81,1%	81,4%

Betyg och behörighet

Gymnasieskolan	kvinnor	män	totalt
Preliminärt betyg 2013:	14,2	13,0	13,6
Betyg 2012	13,9	12,9	13,4
Betyg 2011	14,6	13,7	14,1
Preliminär behörighet till högskolan 2013	81 %	78 %	79%
Behörighet till högskolan 2012	82 %	76 %	79%
Behörighet till högskolan 2011	88%	82%	85 %

Grundskolan årskurs 9	flickor	pojkar	totalt
Preliminärt meritvärde 2013:	205	188	197
Meritvärde 2012	209	182	195
Meritvärde 2011	210	192	201
Prel behörighet t gymnasiets yrkesprogram 2013	83 %	78 %	81%
Behörighet till gymnasiets yrkesprogram 2012	81 %	75 %	78%
Behörighet till gymnasiets yrkesprogram 2011	81 %	82 %	82%

Uppföljning och analys

Detta målområde utgör utbildningsnämndens huvuduppdrag, vilket avspeglas i mängden åtaganden och nyckeltal/indikatorer som fanns i ettårsplanen för 2013. Hela skolväsendet inklusive förskola och särskola har idag fokus på att systematiskt utveckla undervisningen så att fler barn når upp till

2014-03-17

kunskapskraven. De anmärkningar som gjordes av Skolinspektionen har bearbetats så att vi förhoppningsvis har kommit till rätta med dessa brister. Under året fortsatte det pågående förändringsarbetet på skolorna. Från central förvaltning har stöd för kvalitetsutveckling, resultatanalys och utvärdering erbjudits till förskolor och skolor.

På några skolor i norra Botkyrka har man valt externt konsultstöd för att utveckla starka läridentiteter med stöd i pedagogernas genomarbetade planeringar. Andra skolor arbetar, med stöd av central språkutvecklare, med metoden Att skriva sig till läsning, som får elever att tidigare knäcka läskoden. De centrala språkutvecklarna har givit kompetensutveckling för pedagoger i förskola och grundskola, och haft flera studiecirkel om läsförståelsestrategier och genrepedagogik. Ett nätverk för bibliotekarier har också startats. Mottagningsenheten har nu varit igång i ett år och arbetar med stöd av central språkutvecklare med att kartlägga nyanlända elevers skolbakgrund och förkunskaper för att ge dem goda förutsättningar för fortsatta studier. På enheten görs också en noggrann hälsokontroll av varje elev. Den språkliga specialiseringen (av arabiska högstadiel elever på Falkbergsskolan) har visat sig vara framgångsrik. Från regeringshåll aviseras nya reformer för undervisningen av nyanlända, vilket vi bevakar inom kommunen. En uppföljning av Mottagningsenheten pågår för närvarande.

En-till-en-satsningen har på sina håll gett en mer effektiv och varierad undervisning, och eleverna är överlag positiva till de digitala verktygen. Också eleverna i yngre åldrar ska få bättre tillgång till datorer och datorhjälpmedel. Under det att detta utvecklings- och kvalitetsarbete pågår befinner sig skolorna i pressat budgetläge, och central förvaltning väntar på en omorganisation med åtföljande personalminskning så att en större andel av resurserna kan läggas i verksamheterna.

Slutsatser för framtiden

Förvaltningsledningen har dragit slutsatsen att vi tidigare år haft för många utvecklingsområden att satsa på, och har valt att koncentrera våra insatser till färre områden. Vad beträffar stödinsatser från centralt håll valde vi att i Ettårsplan 2014 prioritera dessa områden

- Systematisk utveckling av undervisningen (vilket omfattar språkutvecklande arbetssätt, inkluderande arbetssätt, stöd i analys och utvärdering, digital användning)
- En effektiv organisation
- Medarbetarnas kompetens och behörighet

2014-03-17

- Ändamålsenliga, funktionella lokaler

Arbetet kommer att organiseras på ett nytt sätt under 2014 efter neddragningen på central förvaltning.

Sammanfattande analys

Förvaltningen har tio åtaganden under målområdet. Att ett åtagande är delvis genomfört ska läsas som att insatser pågår.

Antal åtaganden som under året;	Genomförts	Delvis genomförts	Ej genomförts	
10	5	3	1 vet ej 1	
Antal mätbara mål som under året; 14	Uppnått 3	Ej uppnått. Går åt rätt håll: 3	Ej uppnått. Går inte åt rätt håll: 8	Ej mätt
Antal indikatorer som under året;		Går åt rätt håll	Går inte åt rätt håll	Ej mätt
12		8	4	

Målområde - Grön stad i rörelse

Mål 9. I Botkyrka byggs fler attraktiva bostäder för ökad variation och mer levande stadsmiljöer (kf)

Uppföljning och analys

Blygsamma upprustningar av skolgårdar till lek- och lärmiljöer har genomförts med hjälp av samhällsbyggnadsförvaltningen. Behoven av ombyggnad och nybyggnad är mycket stort inom hela förvaltningen, och frågan om ett upprustningsprogram har lyfts till kommunledningsförvaltningen.

Sammanfattande analys

Förvaltningen har ett åtaganden under målområdet. Att ett åtagande är delvis genomfört ska läsas som att insatser pågår.

Antal åtaganden som under året;	Genomförts	Delvis genomförts	Ej genomförts
1		1	

Målområde - Kultur och kreativitet ger kraft

Mål 10. Kommunen stimulerar kreativitet och entreprenörskap (kf)

Mål 11. Fler Botkyrkabor har möjlighet att uppleva och skapa kultur (kf)

2014-03-17

Uppföljning och analys

Gymnasieskolorna i Botkyrka arbetar dels med entreprenöriellt lärande, dels med Ungt företagande. Några grundskolor har också bidragit till den utvecklingen genom sitt deltagande i Framtidsfrön eller Snilleblixterna. Utbildningsförvaltningen är involverade i kulturplanen och fördelar statliga medel (Skapande skola) till enheterna efter ansökan. Ett förbättringsarbete för skolbiblioteken har inletts, och den kulturella allemansrätten ska implementeras.

Sammanfattande analys per målområde

Förvaltningen har tre åtaganden under målområdet. Att ett åtagande är delvis genomfört ska läsas som att insatser pågår.

Antal åtaganden som under året;	Genomförts	Delvis genomförts	Ej genomförts
3	3		

Målområde - En effektiv och kreativ kommunal organisation

Mål 12. Effektiv organisation med ökad kvalitet och rätt kompetens (kf)

Mål 13. Fossilbränslefri kommunal organisation senast 2015 (kf)

Uppföljning och analys

Central förvaltning har ett betydelsefullt samarbete med universitet och högskolor och har flera insatser igång för att säkra personalförsörjningen inom våra verksamheter. Det handlar bland annat om verksamhetsförlagd utbildning för lärarstudenter, validering av personal inom förskola och fritidshem, Lärarlyftet för grundskollärare, möjligheten att forska inom sin anställning samt introduktion för nya chefer.

Olika interaktiva mötesplatser och kommunikationsverktyg används, startas och utvärderas. Det gäller både pedagogik och administration, och inte minst de förbättrade rutinerna för budgetuppföljning. På grund av den ekonomiska obalansen från år 2012 och anmärkningar från revisorerna har en ny ekonomiprocess organiserats parallellt med översynen av central förvaltning.

Slutsatser för framtiden

Med tanke på kommande personalbehov är rekryteringsarbetet av fortsatt stor vikt.

Sammanfattande analys

Förvaltningen har tolv åtaganden under målområdet. Att ett åtagande är delvis genomfört ska läsas som att insatser pågår.

2014-03-17

Antal åtaganden som under året;	Genomförts	Delvis genomförts	Ej genomförts
12	5	7	

Betydelsefulla händelser

Arbetet inom utbildningsförvaltningen har under 2013 präglats av hanteringen av det stora underskott som uppstod under 2012. Uppdraget att uppnå en budget i balans har tagits på stort allvar av såväl skolledare som central förvaltning. Ett omfattande förändringsarbete har påbörjats för att skapa bättre struktur inom ramen för ekonomiuppföljning. En god kontroll på förvaltningens ekonomi medverkar till att nå flerårsplanens mål om en effektiv och kreativ kommunal organisation.

Den digitala resan för Botkyrkas barn och ungdomar har fått ny fart och energi under 2013. Utvecklingen av undervisningen med hjälp av digitala verktyg har haft stor tyngd, och en-till-en-satsningen (en dator till varje elev i årskurs 7-9 samt gymnasieskolan) har fått stor uppmärksamhet i media och i skol-Sverige. I slutet av året satsades ytterligare resurser för att utrusta barn och elever i förskola och grundskolans årskurs F-6 med digitala verktyg. Pedagoger i de båda skolformerna har påbörjat kompetensutveckling för att få inspiration till att låta de digitala verktygen göra undervisningen mer varierad och lustfylld för barn och elever. Parallellt med satsningen pågår forskarinsatser, dels kopplat till "Appknappen" i Tumbas förskolor, dels till en-till-en-satsningen.

Under året har utbildningsförvaltningen startat flera nya verksamheter: Hantverksgymnasiet som är en del av Tumba gymnasium, Rikstens skola samt förskolan Blåsippan i Norsborg. Dessa händelser bidrar positivt till målområdet "välfärd med kvalitet för alla". Vi har också bättre möjligheter att nå målen inom detta målområde genom att vi prioriterar och fokuserar tydligare, bland annat med stöd i kommunens reviderade mall och arbetssätt med ettårsplanen. Utbildningsförvaltningens viktigaste område i ettårsplanen är den systematiska utvecklingen av undervisningen. Grundskoleelevernas resultat var mer positiva än föregående år, dels marginallt när det gäller meritvärde men framförallt när det gäller behörighet att söka nationellt program på gymnasieskolan.

I början av året lämnade dåvarande förvaltningschef sin tjänst och utbildningsförvaltningen har under tio månader letts av en tillförordnad

2014-03-17

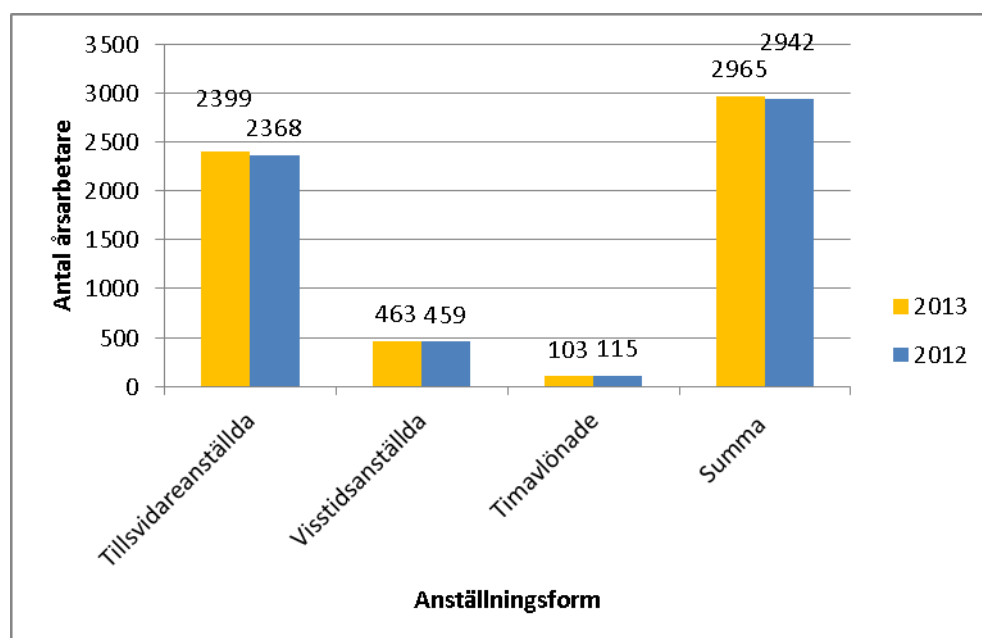
förvaltningschef. Detta har fått till följd att förvaltningen försatts i ett tillstånd av väntan.

Personal

Statistikuppgifterna i detta avsnitt är hämtade ur systemet Beslutsstöd.

Personalstruktur

Antalet årsarbetare

Antalet årsarbetare har ökat med 23 personer i jämförelse med 2012. Ökningen avser tillsvidareanställda och visstidsanställda med 35 årsarbetare samtidigt som antalet timavlönade har minskat med 12 årsarbetare.

Antalet anställda och anställningsform fördelade på kön

Andelen tillsvidareanställda medarbetare i utbildningsförvaltningen har ökat i jämförelse med 2012. Nedan redovisas också andelen kvinnor och män i förhållande till anställningsform. Andelen tillsvidareanställningar har ökat för både kvinnor och män jämfört med föregående år. Andelen timavlönade har minskat med 0.2 procentenheter.

2014-03-17

Anställningsform	2013	2012
Antal anställda tillsvidare	2 473	2 451
Tillsvidareanställda i % av samtliga anställda	71%	68%
Tillsvidareanställda kvinnor i % av samtliga anställda kvinnor	72%	69%
Tillsvidareanställda män i % av samtliga anställda män	66%	65%
Antal anställda visstid	550	571
Visstidsanställda i % av samtliga anställda	16%	16%
Visstidsanställda kvinnor i % av samtliga kvinnor	14%	15%
Visstidsanställda män i % av samtliga män	22%	20%
Antal timavlönade	475	568
Timavlönade i % av samtliga anställda	14%	16%
Timavlönade kvinnor i % av samtliga kvinnor	14%	16%
Timavlönade män i % av samtliga män	12%	15%
Summa Antal anställda	3 367	3 470

Sysselsättningsgrad

Den genomsnittliga sysselsättningsgraden har ökat för både kvinnor och män i jämförelse med 2012. Andelen deltidsanställda har minskat med en procentenhet i jämförelse med 2012.

Genomsnittlig sysselsättningsgrad, månadsavlönade	2013	2012
Kvinnor	97.8%	96.4%
Män	96.4%	95.8%
Deltidsanställda i % av månadsanställda	13.9%	14.9%
Kvinnor i % av månadsanställda kvinnor	13.1%	14.9%
Män i % av månadsanställda män	17.4%	14.8%

Projekt Ökad sysselsättningsgrad

Projekt Ökad sysselsättningsgrad startade under september 2013. Vid uppstarten identifierades 113 medarbetare som deltidsanställda inom de prioriterade målgrupperna (101 kvinnor och 12 män). Den genomsnittliga sysselsättningsgraden för målgruppen låg på 74 procent. Männen hade något lägre sysselsättningsgrad och kvinnorna högre.

Om erbjudande av ökad sysselsättningsgrad erbjuds till en arbetstagare som då byter arbetsplats innebär det att det fortfarande bara finns ett behov av en delstidsanställning på den enhet som medarbetaren lämnar. Det vill säga: en individ ökar sin sysselsättningsgrad, men de deltidsanställda minskar inte totalt

2014-03-17

i förvaltningen. Här har vi valt att redovisa antal individer som haft deltidsanställning och fått heltidsanställning.

Vid en inventering under september 2013 var det 54 medarbetare som önskade öka sin sysselsättningsgrad. Vid uppföljning den sista december samma år var det åtta medarbetare som hade erhållit en tillsvidareanställning på heltid, och två som gått upp till heltid genom en tidsbegränsad anställning (fram till sista juni 2014).

Befattning	Antal	Erhållit heltid, tillsvidare	Erhållit heltid på tidsbegränsad anställning
Fritidsassistent	1	1	
Måltidsbiträde	5	5	
Elevassistent	2	0	2
Vaktmästare	1	1	
Barnskötare	1	1	
Totalt	10	8	2

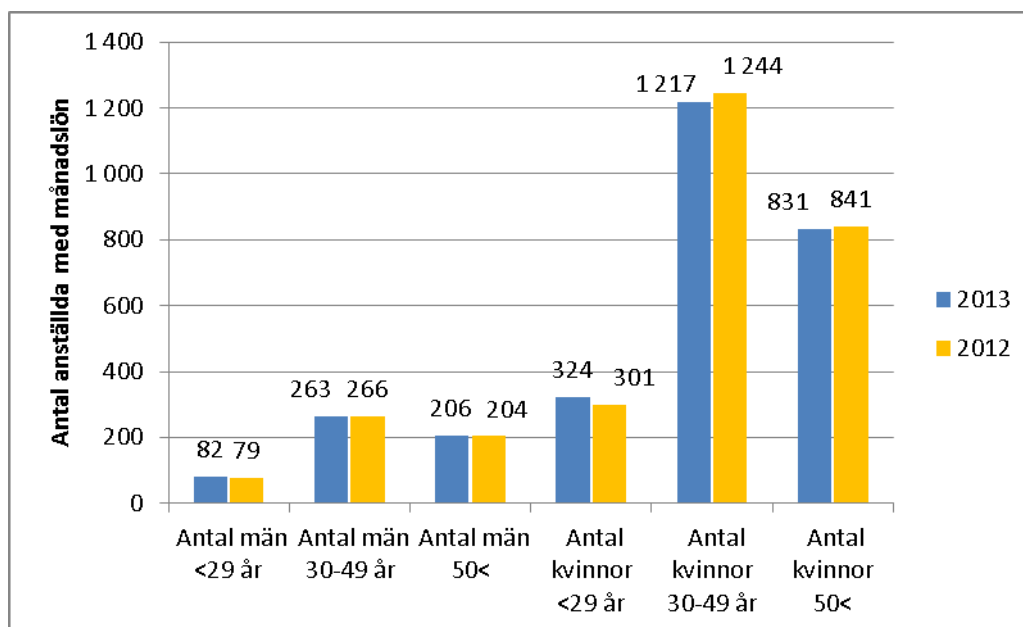
Medelålder

Medelåldern inom utbildningsförvaltningen för tillsvidareanställda och visstidsanställda är 45 år. Medelåldern för kvinnor är 44 år och för män 45 år. Andelen anställda som är yngre än 29 år har ökat med 26 personer sedan 2012; 23 kvinnor och tre män.

Åldersstruktur

Inom utbildningsförvaltningen är andelen kvinnor 81.1 procent och män 18.9 procent. Hur kvinnor och män fördelar sig på åldersstrukturen visas i nästa diagram.

2014-03-17

Den 2013-12-31 finns det 26 personer som är över 65 år som fortfarande är i tjänst. Avgångsskyldighet inträder vid 67 år.

Rörlighet

Personalomsättningen har under 2013 varit 10.6 procent, vilket i förhållande till år 2010 (då vi hade senaste jämförelsesiffran) innebär en ökning med 3.9 procentenheter. Personalomsättningen för kvinnor har varit 10.8 procent och för män 9.6 procent av genomsnittligt antalet anställda under året.

Pensionsavgångar

60 personer har gått i pension under 2013; 50 kvinnor och 10 män.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron för utbildningsförvaltningen under år 2013 uppgick till 6.38 procent av tillgänglig arbetad tid (tillgänglig arbetad tid = ordinarie tid minus lagstadgad frånvaro och övrig ledighet). Denna siffra kan jämföras med sjukfrånvaron för hela Botkyrka Kommun som ligger på 6.0 procent. Kvinnor står för 5.66 procent av sjukfrånvaron medan mäns sjukfrånvaro är 0.72 i procent av tillgänglig arbetad tid. Jämförelsedata saknas bakåt då sjukfrånvaron inte har redovisats för 2012.

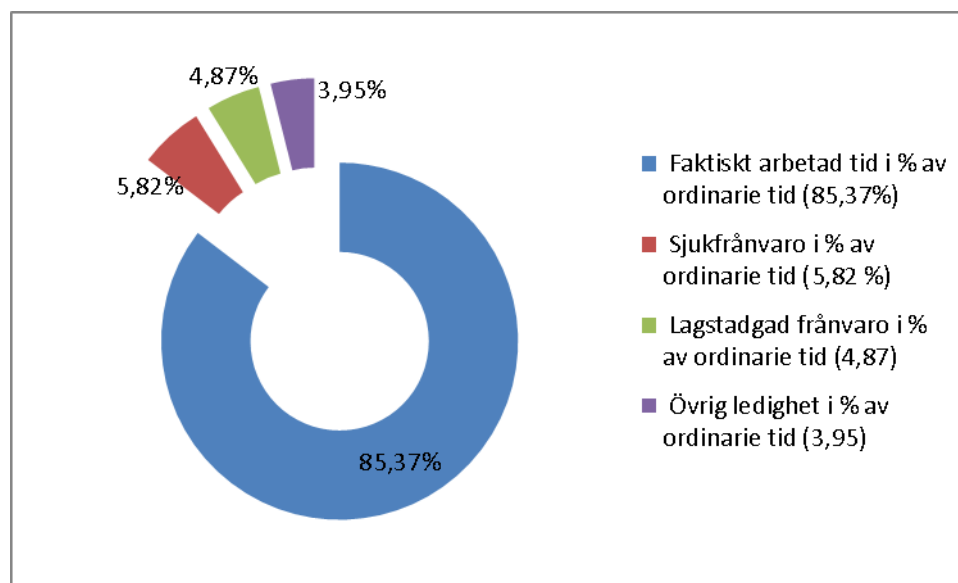

2014-03-17

Sjukfrånvaro	2013
Dag 1-14 i % av tillgänglig arbetad tid	3.39%
Dag 15-90 i % av tillgänglig arbetad tid	1.35%
Dag 91- i % tillgänglig arbetad tid	1.59%
Sjukersättning/aktivitetsersättning i % av tillgänglig arbetad tid	0.05%
Total Sjukfrånvaro i % av tillgänglig arbetad tid	6.38%

Tidsanvändning

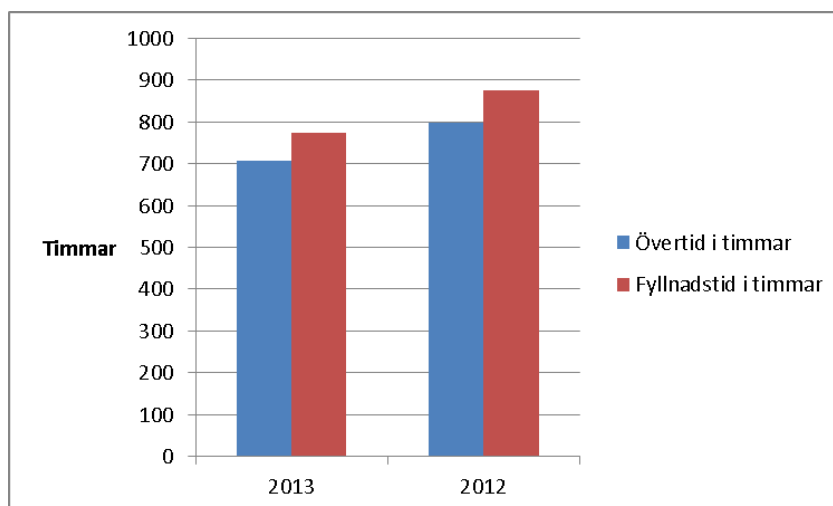
I ordinarie tid inkluderas lagstadgad frånvaro, sjukfrånvaro och övrig ledighet. Eftersom sjukfrånvaron mäts i förhållande till all tid innebär detta att måtten för sjukfrånvaro i tidsanvändningen blir lägre än sjukfrånvaro av tillgänglig arbetad tid. Tidsanvändningen visas i diagrammet nedan.

Fyllnadstid och overtid

Antal arbetade timmar på fyllnadstid och overtid har minskat under 2013 i förhållande till 2012. Se tabell nedan.

2014-03-17

Mångfald, antidiskriminering och jämställdhet

Det är 42.8 procent av utbildningsförvaltningens medarbetare som har utländsk bakgrund. I jämförelse med år 2012 har andelen anställda med utländsk bakgrund ökat med 2.1 procentenheter. Andelen chefer med utländsk bakgrund är 18.7 procent, och har minskat med 0.2 procentenheter i jämförelse med 2012.

Under 2013 har kommunen nytt arbetsvärderingssystem, MIA. Arbetsvärdering av befattningar har uppdaterats och lönekartläggning har skett. Förvaltningen har kunnat konstatera att det inte finns några osakliga löneskillnader mellan kvinnor och män.

Kompetensutveckling

I medarbetarundersökningen svarade 63 procent av de svarande att de får den kompetensutveckling de behöver. Det är en procentenhet lägre än 2012.

Arbetsmiljö- och HR-utbildning

År 2012 antogs en ny arbetsmiljödelegation. Som ett led i implementeringen av denna erbjöds cheferna och skyddsombud inom utbildningsförvaltningen en arbetsmiljöutbildning. Utbildningen innehöll, förutom genomgång av delegationen, kunskaper om lagar, föreskrifter och riktlinjer, genomgång av metoder för ett systematiskt arbetsmiljöarbete samt riskbedömning. Det var 25 personer som deltog vid utbildningstillfället.

2014-03-17

Övriga utbildningsinsatser som kan nämnas är att alla chefer inbjudits till en aktualitetsdag under året där fokus varit på arbetsrätt och nyheter inom HR-området. Cheferna har också erbjudits medarbetarskapsutbildning. Avdelningen för HR har tillsammans med fackliga företrädare deltagit på arbetsplatsträffar med syftet att öka kunskapen om rättigheter och skyldigheter i arbetet.

Antal rapporterade tillbud och skador

Under 2013 har följande skador och tillbud anmälts i MarshPlus avseende förvaltningens medarbetare.

	Tillbud	Skador
Förskola	32	31
Grundskola	61	109
Gymnasieskola	3	4

Orsak till anmälda skador

	Förskola	Grundskola	Gymnasieskola
Akutskada	2	13	1
Fallskada	5	8	-
Färdolycka	-	1	1
Halkskada	7	5	-
Hot	-	3	-
Våld	2	45	1
Övrigt	15	35	1

Kompetensfonden

Central förvaltning har genom kompetensfonden satsat på flera kompetenshöjande insatser. Under 2013 har 14 rektorer, biträdande rektorer och förskolechefer gått rektorsprogrammet. En rektor har genomgått rektorslyftet. Vi har 29 lärare som påbörjat utbildning för behöriga lärare genom lärarlyftet II. Bland tillsvidareanställda barnskötare utan formell utbildning är det 60 stycken som har validerats och examinerats mot 800 gymnasiepoäng på barn och fritidsprogrammet. Ytterligare 40 personer har påbörjat validering under hösten 2013 och kommer att examineras under

2014-03-17

vårterminen 2014. Dessutom pågår en erfarenhetsbaserad utbildning till förskollärare och fritidspedagog för 16 medarbetare. Sex medarbetare har fått lärarexamen med inriktning förskollärare och en (1) med inriktning fritidshem.

Medarbetarnas upplevelse

Föräldraskap

I medarbetarundersökningen var det 45 procent av de svarande som uppgav att de har barn under 18 år. Av dessa var 64 procent positiva till att det går att förena arbetet med föräldraskap. Kvinnor har en något högre andel positiva svar än männen (64 respektive 62 procent). Föräldraledighetens andel av den tillgängliga arbetstiden är 4.82 procent varav kvinnor står för 4.4 procent och män för 0.42 procent. Det är i åldersgruppen 30-49 år som de flesta uttagnen av föräldraledighet sker.

Delaktighet och inflytande

Av utbildningsförvaltningens medarbetare upplever totalt 68 procent att de har delaktighet och inflytande över sitt arbete. Detta är något lägre än 2012 då andelen var 69%. Resultatet för hela kommunen 2013 var 67 procent.

Hållbart medarbetarengagemang, HME

Index för Hållbart Medarbetarengagemang, HME, bygger på frågor som har tagits fram av Sveriges kommuner och landsting. Frågorna har ställts i medarbetarundersökningen 2013. Begreppet "hållbart" markerar att detta index för medarbetarengagemang fokuserar organisationens förmåga att främja, ta tillvara, och bygga vidare på engagemanget.

Medarbetarengagemanget bedöms vara en av de viktigaste förutsättningarna för en organisations förmåga att nå goda resultat.

HME består av nio delfrågor uppdelade på tre delindex, motivation, ledarskap och styrning, vilka i sin tur utgör bas för ett övergripande HME-index. Se nedan HME för utbildningsförvaltningen i förhållande till Botkyrka kommun och deltagande kommuner i Stockholms län.

2014-03-17

	2013
HME utbildningsförvaltningen	78
HME Botkyrka kommun	78
HME SKL (kommuner i Stockholms län)	77
Delindex för utbildningsförvaltningen	
Delindex motivation utbildningsförvaltningen	79
Delindex ledarskap utbildningsförvaltningen	77
Delindex styrning utbildningsförvaltningen	79

Investeringar

Investeringar redovisas särskilt i bilaga 4.

2014-02-13

Referens
Helena Duroj

Mottagare
Utbildningsnämnden
Bilaga till årsredovisningen för 2013

Uppföljning av samtliga utbildningsnämndens åtaganden inom kommunfullmäktiges målområden

Målområde - Medborgarnas Botkyrka

Mål 1. Botkyrkaborna är mer delaktiga i samhällsutvecklingen

Åtagande:

1. Skolledare, elevrådsrepresentanter och även övriga elever ska erbjudas stimulans för att komma vidare med det formella inflytandet på skolorna

Under året har vi byggt upp en ny struktur där ungdomsfullmäktige får en större roll i arbetet med att skapa dialog med skolornas elevråd. I detta forum har elevinflytande och samrådsskyldigheten tagits upp och ungdomarna visar stort engagemang.

Mål 2. Botkyrkaborna har mer jämställda och jämlika förutsättningar och möjligheter

Åtagande:

2. Metoder och erfarenheter från förskolans genusnätverk ska spridas

Förskolans utvecklingsledare samt personal från en av förskolorna har deltagit på chefskonferenser för både förskola och skola i Botkyrka och berättat om lärdomarna från genusnätverket. På den kommungemensamma konferensen om Hållbar jämställdhet för Huddinge och Botkyrka deltog också förskolan med en verkstad om jämställdhetsarbete.

3. Skolledarna ska erbjudas en utbildning i interkulturellt förhållningssätt

Utbildningen "Ett jämställt, interkulturellt Botkyrka fritt från diskriminering" erbjöds samtliga skolledare, och fyra personer från central förvaltning gick samtidigt den kommunövergripande projektledarutbildningen på samma tema. Båda utbildningarna genomfördes med extern konsult under året. För skolledarnas del krockade utbildningen med andra utbildningar (bland annat rektorsutbildningen som har högsta prioritet) vilket innebar att endast

UTBILDNINGSFÖRVALTNINGEN

Post Botkyrka kommun, · Besök · Kontaktcenter

Direkt · Sms · E-post

Org.nr 212000-2882 · Bankgiro 624-1061 · Fax · Webb www.botkyrka.se

2014-02-13

delar av skollära genomförde kursen. Det värdegrundsuppdrag som varje skola har att genomföra tangerar innehållet i utbildningen, men de nyutbildade projektledarna har inte ingått i några projekt eller modeller där de fått omsättning för sina kunskaper.

4. Projektet för pojkars läsning som de centrala språkutvecklarna (Läskampanjen) och två skolor bedriver i samarbete med biblioteket ska följas upp och tillvaratas

Projektet, som utgick från ett par ungdomsböcker, har följts upp och utvärderats. Eftersom utvärderingen visade positiva effekter har projektet utökats till att omfatta tolv klasser under våren 2014. Ett metodhäfte med dramaövningar har utarbetats.

Läskampanjen/språklyftet har också köpt in ett tiotal klassuppsättningar som lånas ut till pedagogerna tillsammans med handledningar som de centrala språkutvecklarna har arbetat fram. Att stimulera pojkars läsning är något som genomsyrar hela

Läskampanjen/språklyftet, och med hjälp av statliga medel från Skapande skola pågår projektet under hela nästa år. Tolv klasser deltar och får stöd i att använda gestaltande och interaktiva metoder och lässtrategier för att bygga föreställningsvärldar och koppla texten till egna erfarenheter. En sajt har skapats där elever kan lägga ut egna boktips som når andra elever i Botkyrka (digbok@botkyrka.se) Biblioteken kommer att länka till sajten så att barn kan ge och få boktips även där. Den ska invigas på världsbokdagen 23 april.

Artisten Petter kommer också att hålla en inspirationsföreläsning för mellanstadieelever för att locka till läsning. I oktober genomfördes en barnkulturkonferens med deltagare från hela landet. En programpunkt var just pojkars läsning och vårt projekt i Botkyrka.

Mål 3. Botkyrkaborna är friskare och mår bättre

Åtaganden med Socialförvaltningen

5. Barn som har hög skolfrånvaro ska få stöd att bryta detta beteende.

Socialförvaltningen och utbildningsförvaltningen samverkar inom ramen för Kraftsamling för att stödja elever som har långvarig och sammanhängande frånvaro, så kallade hemmasittare. För att nå framgång på längre sikt och förhindra att barn/ungdomar blir hemmasittare kommer insatserna att ändra inriktning mot att även vara förebyggande och tidiga. En pedagog från utbildningsförvaltningens specialistenhet och en socionom från socialförvaltningen utgör Team skolnärvaro, som under 2013 har

2014-02-13

arbetat med 21 elevärenden där frånvaron varierat mellan 40 och 100 procent. Efter insats har närvaron ökat för majoriteten av eleverna.

6. Flickor och pojkar som behöver det, ska få tidiga förebyggande sociala insatser så att de bättre kan tillgodogöra sig skolans undervisning och för att främja deras utveckling

Inom ramen för Kraftsamling fortsätter samverkan i de lokala samverkansgrupperna med rektorer och sektionschefer från socialförvaltningen. Socialsekreterare från socialförvaltningens mottagningsenhet är knutna som kontaktpersoner till skolornas elevhälsoteam. En implementering av Kraftsamling för förskolan och gymnasieskolan pågår. Specialistenheten har en stödjande och rådgivande funktion till enheterna så att förskolans och skolans helhetsansvar för barnen och eleverna kombineras med tillgång till specialistkompetens så att fler elever når kravnivåerna och barnens förskoletid är väl fungerande. Specialistenheten erbjuder stödprocesser för utvecklat elevhälsoarbete, exempelvis föreläsningar eller professionsnätverk. Enheten har specialpedagoger som leder arbetslag på skolorna samt verksamhetsstöd som korttidskolan Fyren, Läs- och skrivpedagogiskt centrum samt det tidigare nämnda Team skolnärvaro. Förvaltningen deltar i IFOUS forskningsprojekt som startade hösten 2012 och fortsätter till 2015. Central förvaltning och de deltagande skolenheterna ska bidra till erfarenhetsutbyte och kunskaps spridning i utvecklandet av inkluderande lärmiljöer

7. Föräldrar till barn i olika åldersgrupper och i alla delar av kommunen ska erbjudas föräldrastödjande aktiviteter

Utbildningsförvaltningen har en kontaktperson för samverkan med socialförvaltningen för att stödja implementeringen och förankra hos förskolor och skolor så att vi når en långsiktig och framgångsrik utveckling av föräldrastödet.

8. Förvaltningen samarbetar med socialtjänsten i att förebygga hedersrelaterat våld och förtryck

Botkyrkas handlingsplan 2010-2014 mot hedersrelaterat våld och förtryck förtydligar inriktningen av policyn som antogs av kommunfullmäktige i juni 2010. Handlingsplanen pekar på vilka insatser som kommunens verksamheter ska inrikta sitt arbete på för att påbörja arbetet för att förebygga uttryck för hedersrelaterat våld och förtryck. Projektet Att motverka hedersrelaterat våld och förtryck har under ledning av socialförvaltningen pågått mellan 2011 och 2013.

2014-02-13

Enkäten om förekomsten av hedersrelaterat våld och förtryck var svår att tolka och några av frågorna har arbetats om inför nästa omgång. Den fråga som skiljer ut sig i enkäten är frågan om man får välja sin flick/pojkvän där endast 61 procent av flickorna och 73 procent av pojkarna har svarat ja på frågan. Här är det stora skillnader skolorna emellan. Om man jämför Botkyrkastudien med andra som gjorts är det fler av båda könen som svarar att de inte själv får välja sin –vän. Utbildningsförvaltningen har en representant i projektgruppen och den till projektet knutna spetskompetensgruppen. Våren 2013 deltog projektet vid två halvdagar i skolledarutbildningen ”Ett jämställt, interkulturellt Botkyrka fritt från diskriminering”.

Målområde - Framtidens jobb

Mål 4. Fler Botkyrkabor kan försörja sig på eget arbete eller företagande

Åtagande:

9. Förstärkning av studie- och yrkesvägledningen i grundskolan

I samband med att utbildningsnämnden fattade beslutet att förstärka elevhälsan fanns en vilja att dessa pengar även skulle användas till stärkta SYV-resurser. En kartläggning har gjorts på F-5-skolorna i ett område för att se vad som görs idag och hur denna resurs ska planeras i framtiden.

10. Utbildningsförvaltningen ska ta emot ett så stort antal ungdomar som möjligt inom ramen för kommunens sommarjobsatsning

Sommarskolan bidrar varje sommar med tjänster som hjälplärare. Sommaren 2013 (8-26 juli) fick åtta ungdomar i gymnasieåldern arbete. Också Naturskolan och KomTek har två sommararbetare i slutet av juni.

Mål 5. Botkyrka attraherar fler företag, särskilt inom miljö, hälsa och kreativa näringar

Målområde - Välfärd med kvalitet för alla

Mål 6. Kunskapsresultaten förbättras och skillnader beroende på kön och social bakgrund minskar

Åtagande

11. Ge instrument till förskolechefer och rektorer att bedriva ett kvalitetsarbete som reellt förbättrar undervisningen

2014-02-13

Verktyget för elevernas utvärdering av undervisningen har efter mottagande av synpunkter om arbetets för att bli mer anpassat till både äldre och yngre elever. Tanken är att ge eleverna inflytande över sin egen undervisning och att ge lärarna en bild av hur undervisningen kan utvecklas. Det systematiska kvalitetsarbetet fortsätter och utvecklas. Det finns idag en tydlig koppling mellan de olika enheternas sammanfattningar av sitt systematiska kvalitetsarbete, resultatpaletterna som sammanställs för varje enhet, kvalitetsdialogerna med samtliga rektorer och förskolechefer och kvalitetsredovisningen till nämnd. Då blir de definierade utvecklingsfrågorna ett naturligt underlag till nästa ettårsplan. Utvecklingsenheten på central förvaltning har erbjudit pedagogiskt stöd för undervisningen i språk, matematik, naturvetenskap och teknik genom våra utvecklingspedagoger, och erbjuder även analys av resultat och processer på plats i förskolor och skolor.

Förstelärare inrättades i våra skolor under året med uppgiften att koncentrera sig på utvecklingen av undervisningen. I det kollegiala samarbetet bör det leda till att fler får del av deras kunskap.

12. Resursfördelningen ska göras med hänsyn till de stora skillnaderna i socioekonomiska förutsättningar mellan olika förskolor och skolor

Botkyrka har valt en volymbaserad resursfördelningsmodell, det vill säga att förskola och grundskola får ersättning per barn/elev. Ersättningen är uppdelad i två delar, en baspeng som är lika för hela kommunen och behovsstyrd del utgående från SALSA (Skolverkets Arbetsverktyg för Lokala SambandsAnalyser). I Botkyrka har följande bakgrundsfaktorer beaktats i SALSA: andel elever födda utomlands, föräldrars utbildningsnivå, båda föräldrarna födda utomlands och andel pojkar i klassen. Av den totala ersättningen är den behovsstyrda delen 10 procent för förskola och förskoleklass och 25 procent för grundskola.

13. Genom dokumentation och gemensam analys ska metodiken för ett språkutvecklande arbetssätt spridas inom all pedagogisk verksamhet, med tydliga exempel på hur ett språkutvecklande arbete gestaltas

De centrala språkutvecklarna har arbetat både på bredd för att nå alla förskolor och skolor, och på djupet, för att kunna gå in särskilt på de enheter som efterfrågat detta. Kompetensutveckling har genomförts för pedagoger i förskola och grundskola. Ett grundläggande mönster

2014-02-13

för en språkutvecklande metodik är att stötta eleven att gå från ett vardagligt språkbruk till ett mer skolrelaterat språk. Därför inriktas en del v metodiken på att få eleverna att förstå och själva kunna producera texter med avancerat språkligt innehåll, i anknytning till läroplanen. Språkutvecklarna har därför haft flera studiecirkel om läsförståelsestrategier och genrep pedagogik där deltagarna har fått både teori och praktiska övningar i att arbeta med texter. Både läsförståelsestrategier och genrep pedagogik är beforskade modeller som återfinns i läroplanen. Klassuppsättningar av barn- och ungdomslitteratur har köpts in och handledningar utarbetats för att ge pedagogerna en praktisk metodik kring att använda skönlitteratur. Vidare har ett nätverk för bibliotekarier startats för att i form av möten och nätverk stötta det läsutvecklande arbetet. För pedagogerna i förskoleklass har två terminers kortlyft genomförts, med språkutveckling som en del. En av de centrala språkutvecklarna har också stöttat de pedagoger som arbetar med modellen Att skriva sig till läsning (ASL). Denna modell utgår ifrån att eleverna i klass F-2 använder digitala verktyg för att effektivt erövra läsande och skrivande. På så vis knyts den digitala satsningen ihop med ett av skolans viktigaste uppdrag. Lärare som arbetat länge i vår kommun menar att ASL får elever att knäcka läskoden på kortare tid. Ett fördjupat arbete i hur Språknyckeln ska omsättas i praktiken har skett på två skolor (en i norr och en i söder) och fem förskolor. Slutligen har en språkpolicy utarbetats i samarbete mellan specialistenheten och utvärderings- och utvecklingsenheten.

14. Mottagning och undervisning av elever som nyligen anlänt till Sverige ska förbättras, bland annat genom den nya mottagningsgruppen och förberedelsegrupper med språklig specialisering samt höjning av ersättningen till skolor som tar emot nyanlända elever

En av de centrala språkutvecklarna hade under mottagningsenhetens första år hälften av sin tjänst förlagd dit. På mottagningsenheten genomförs en kartläggning i flera ämnen som ett underlag för de skolor som tar emot elever därifrån. Det är bland annat denna kartläggning som den centrala språkutvecklaren utarbetat och haft ansvar för. Kartläggningen kan peka ut de områden som studiehandledningen på modersmål bör inrikta sig på den första tiden. De statliga reformer som genomförs när det gäller nyanlända elever bevakas, liksom kommunens egna reformer, i de nätverk som finns

2014-02-13

för pedagoger som undervisar nyanlända. Den språkliga specialiseringen (av arabiska högstadieelever på Falkbergsskolan) har visat sig framgångsrik och har vid ett flertal tillfällen visats upp som ett gott exempel i lokalpressen.

15. Under åren 2013-2016 stärks den lokala elevhälsoorganisationen och studie- och yrkesvägledningen med en riktad insats där statliga och kommunala medel kombineras och metoder utvecklas för att kunna möta elevers behov utan att ta till exkluderande lösningar

Den lokala elevhälsan har under året förstärkts med totalt motsvarande 10.08 heltidstjänster (17135 timmar). Dessa är fördelade enligt följande

- Skolläkare - 0.2
- Skolsköterska + 2.89
- Kurator + 3.5
- Psykolog + 0.8
- Specialpedagogik + 3.09

16. Satsningen på en-till-en-datorer i högstadiet och gymnasiet fullföljs med siktet inställt på en utveckling av undervisningsmetoderna

En-till-en-satsningen utvärderas kontinuerligt, och vid den andra delutvärderingen (som omfattar två skolor) kunde vissa försiktiga slutsatser dras:

- Fler lärare och elever har tilltro till de digitala lärverktygen och upplever att lärandet underlättas
- En effektivisering av undervisningen har påbörjats och undervisningen har blivit mer varierad
- Ensamarbete och brist på ämnesintegrering framstår som problem

Den digitaliserade lärmiljön ställer höga krav på både elever och pedagoger att tillvarata möjligheten till varierad undervisning.

Elevernas svar i elevenkäten visar att de flesta är nöjda med att studera med datorn som verktyg, medan några är oroliga för att inte kunna hålla koncentrationen. Pojkar är mer nöjda än flickor, enligt fem av de sju datorrelaterade påståendena i enkäten.

17. En strategi för den fortsatta digitaliseringen av lärmiljön i förskolan, grundskolans tidigare år och grundsärskolan ska tas fram

En projektplan las fram till utbildningsnämnden i maj 2013. Under hösten samma år kom nämnden med utökade medel för att förbättra datortätheten för barn och elever i de yngre åren. Två

2014-02-13

utbildningspaket för att stödja de pedagogiska processerna inom förskolan och F-6 har tagits fram och ska implementeras under 2014.

18. Ett försök ska göras att utveckla specialiserade lärmiljöer där barn från olika skolor kan få delar av sin undervisning på en attraktiv och spännande mötesplats. Ett exempel vore blockläsning av kunskapsområden inom naturvetenskap, då befintliga specialiserade miljöer som KomTek, Naturpedagogiskt centrum och Xenter kunde utgöra en resurs.

Utbildningsförvaltningen har av ekonomiska skäl inte haft möjlighet att arbeta med åtagandet.

19. Förvaltningen ska driva på för ökad samverkan mellan grundskolor, gymnasieskolor och även regionens högskolor för att skapa inriktningar och profiler som är attraktiva för resursstarka familjer i resurssvaga områden.

Utbildningsförvaltningen har inom ramen för grund- och gymnasieskola kunnat erbjuda grundskoleelever att läsa matematik på gymnasienivå. Detta har genomförts vid StBotvids och Tullinge gymnasieskolor. Deltagarantalet vid StBotvid var högt. Under året har nätverket för studie- och yrkesvägledare mötts mellan grund- och gymnasieskola för att initiera god samverkan och samarbete.

20. Säkring av lärarnas kompetens genom att skolenheterna organiseras så att varje enhet har ekonomiskt underlag för ämneskompetenta lärare, och ser över arbetslagen så att befintliga pedagogers kompetens nyttjas optimalt.

Organisationen av skolenheterna är varje rektors ansvar.

Mål 7. Botkyrkas äldre lever ett mer aktivt liv och får den vård och omsorg de behöver

Målområde - Grön stad i rörelse

Mål 8. Fler företag och hushåll är fossilbränslefria och energieffektiva

Mål 9. I Botkyrka byggs fler attraktiva bostäder för ökad variation och mer levande stadsmiljöer

Åtagande

21. Ett upprustningsprogram för nedslitna förskole- och skolmiljöer ska planeras och genomföras

2014-02-13

Utbildningsförvaltningen har lyft frågan om upprustningsprogram till kommunledningsförvaltningen. Samhällsbyggnadsförvaltningen har fått i uppdrag att för samtliga förskolor och skolor göra en teknisk inventering, föreslå eventuella åtgärder och beräkna åtföljande investeringskostnader.

Målområde - Kultur och kreativitet ger kraft

Mål 10. Kommunen stimulerar kreativitet och entreprenörskap

Åtagande

22. *Gymnasieskolans lärare ska erbjudas utbildning i entreprenörskap / entreprenöriell undervisning*

Läsåret 2012-13 gick cirka 18 lärare från estetprogrammet en entreprenörskapskurs på 7.5hp på Södertörns högskola. Inför pågående läsår erbjöds bland andra lärare inom naturvetenskapsprogrammet att gå utbildningen, men valde att satsa på andra utbildningsinsatser inom exempelvis IKT.

Mål 11: Fler Botkyrkabor har möjlighet att uppleva och skapa kultur

Åtagande

23. *Utbildningsförvaltningen medverkar i utarbetandet av kommunens plan för kreativitet och kultur*

Utbildningsförvaltningen deltog i arbetet med såväl kulturplan som kreativitetsstrategi och har också lämnat remissvar till kommunfullmäktige.

24. *Olika kulturaktiviteter genomförs i samverkan med kultur- och fritidsförvaltningen, Riksteatern, Xenter med flera*

Utbildningsförvaltningen samarbetar med dessa kulturaktörer (och många andra) i framtagandet och genomförandet av Skapande-skola programmet..

Målområde - En effektiv och kreativ kommunal organisation

Mål 12: Effektiv organisation med ökad kvalitet och rätt kompetens

Åtagande

25. *Medverkan i ett nationellt forsknings- och utvecklingsprogram för inkludering ska bidra till en förbättring av stödstrukturerna för barn i behov av särskilt stöd*

2014-02-13

Grundsynen inom programmet är att inkluderande lärmiljöer främjar alla elevers utveckling såväl socialt som kunskapsmässigt. Två skolor i Botkyrka deltar. Under 2013 genomfördes två internationella utvecklingsseminarier och ett i lokal regi med föreläsningar och erfarenhetsutbyte. Ett nätverk har bildats för att åstadkomma ett kollegialt lärande, och varje deltagande kommun har en koordinator som i nära samarbete med Specialpedagogiska myndigheten ska stärka utvecklingsprocesserna. Ett antal processer som är kopplade till projektet pågår i Botkyrka, bland annat en satsning på elevhälsa, och att tydliggöra elevhälsoarbetet är viktigt för att skolan ska lyckas i sitt uppdrag. I samband med den resursförstärkning som kommunen gjort på elevhälsan genomfördes under våren en halvdagskonferens för samtliga funktioner i kommunens elevhälsoteam. Professionsnätverk har skapats, vars syfte under 2013 låg på inkluderande lärmiljöer. Vid två rektorskonferenser har inkludering varit temat, och de skolledare som deltar i programmet möts kontinuerligt för att stötta varandra i ledningsfrågor vad gäller inkludering. Central förvaltning ska skapa indikatorer på hur vi kan mäta inkludering och har synliggjort processen genom frågor i elev- och medarbetarenkät.

26. Botkyrka driver aktivt frågan om fler utbildningsplatser inom förskoleområdet till Stockholmsregionen

Botkyrka har tillsammans med några andra kommuner i Stockholms län uppvakttat regeringen om den aktuella situationen med allt för få utbildningsplatser på förskollärarytbildningarna i länet. Både Södertörnas högskola och Stockholms universitet har numer erfarenhetsbaserade utbildningar till förskollärare och fritidspedagog.

27. Utbildningsinsatser för befintliga pedagoger ska genomföras med målet att alla tillsvidareanställda barnskötare ska ha en gymnasial barnskötarytbildning och att alla tillsvidareanställda förskollärare har en pedagogisk högskoleexamen

Alla med fast anställning i förskolan som saknar gymnasial barnskötarytbildning har erbjudits en validering av kunskap och meriter. Efter valideringen har den anställde haft möjlighet att komplettera sin utbildning till barnskötare på gymnasial nivå.

28. Barnskötare som önskar läsa vidare till en förskollärarytbildning och som bedöms lämpliga av sina förskolechefer ska ges möjlighet att till del studera på arbetstid

2014-02-13

Barnskötare och fritidshemsanställda som har behörighet för högskoleutbildning och arbetat i femår, uppmanas varje termin att ansöka om erfarenhetsbaserade utbildningar till förskollärare och fritidspedagog. För att underlätta arbetet i förskolan och på fritidshemmen när personalen studerar ges bidrag för vikarier genom kompetensfonden.

29. Grundskolans lärare stimuleras att läsa vidare för att bredda/fördjupa sin kompetens och därmed nå behörighet för fler ämnen och/eller andra årskurser

Genom Lärarlyftet II kan lärarutbildade lärare som undervisar i ämnen utan behörighetsgivande utbildning, skaffa sig behörighet i dessa ämnen. Staten bidrar med 1000 kronor per högskolepoäng i matematik och med 500 kronor i övriga ämnen, och kommunen står för 2300 kronor per högskolepoäng i alla ämnen. Det är ganska få lärare som utnyttjat denna satsning under 2013 vilket beror på att regeringen, Läraförbundet och Lärarnas Riksforbundet har enats om övergångsregler för yrkeserfarna lärare i samband med övergången till lärarlegitimation. Dessa regler innebär att behöriga lärare som undervisat i ämnen utan behörighetsgivande utbildning kan få sin erfarenhet validerad.

30. Förvaltningen ska se över möjligheterna till att medarbetare kan få gå program för blivande skolledare i syfte att stärka rekryteringen av skickliga skolledare till Botkyrka

Skolledarna är en av utbildningsförvaltningens viktigaste resurser och det finns behov av att bygga ett system för att fånga upp blivande chefer i organisationen för att de ska vara kvar i Botkyrka. Utbildningsförvaltningen har signalerat att detta bör vara en del av den kommande upphandlingen för kommunens chefs- och ledarprogram som ska göras under 2014.

31. Introduktionen av nyanställda skolledare ska förbättras

Under året har ett förslag till introduktionsprogram utarbetats. Ett omfattande arbete har genomförts för att nyanställda chefer i organisationen lättare ska kunna navigera och söka information på kommunens intranät, ett arbete som kommer att slutföras under våren 2014.

32. En virtuell mötesplats (arbetsnamn: PedagogBotkyrka) ska skapas för att de pedagogiska resurser och tjänster som kommunen erbjuder ska gå att överblicka i text, bild eller film. Här ska pedagoger kunna

2014-02-13

dela erfarenheter och metoder för ett gemensamt lärande och eleverna kan visa sina alster

Utbildningsförvaltningen beslutade att istället för den virtuella mötesplatsen bygga en IKT-blogg: www.botkyrkaikt.se. Bloggen innehåller inspiration och kunskap om den digitala lärmiljön. Goda exempel från förskolor och skolor i kommer att presenteras här.

33. Införandet av V-klass, Unikum och kommunens nya intranät ska genomföras så att systemen är användarvänliga för medarbetarna och rätt funktion utförs i rätt system.

Kommunens nya intranät lanserades under året, och arbetet med att göra det användarvänligt och ändamålsenligt fortsätter. I statistiken syns att många av utbildningsförvaltningens medarbetare inte använder intranätet. Det är fortfarande flera olika system med olika inloggningar, vilket inte är användarvänligt. Då detta problem kvarstår har en utvärdering av V-klass nya modul för individuella utvecklingsplaner påbörjats, för att se om denna är tillräckligt bra för att Unikum ska fasas ut och skolorna kunna använda enbart Vklass.

34. Funktionaliteten i ekonomisystemet och elevregistreringsystemen ska förbättras genom utvecklings- och utbildningsinsatser

Arbetet med att utveckla budgetuppföljningar, beslutsstödsystem och systemet för elevregistrering har pågått kontinuerligt under året.

Mål 13. Fossilbränslefri kommunal organisation senast 2015

Åtagande

35. Öka den ekologiska andelen av de totala livsmedelsinköpen inom förvaltningen till 28 procent

Andelen ekologiska livsmedel har inom utbildningsförvaltningen totalt har ökat med 2.1 procent till 24.1 procent under 2013. Målet som var satt till minst 28 procent uppnåddes av fyra skolor och 22 förskolor. Förskolorna totalt överträffade målet och nådde 29 procent. Spridningen mellan enheterna är stor: för skolorna är den lägsta ekologiska procenten 6.4 och högsta 46.9. Förskolornas andelar varierade mellan 13.1 och 69.3 procent.

36. Matsvinnet från tallrikar ska minimeras genom att det mäts under en vecka minst en gång per termin och en dialog förs med matgästerna på förskolor och skolor. Matsvinnet från köket försvinner genom rätt planering och hantering av livsmedlen.

2014-02-13

Ett antal skolor och förskolor har genomfört mätningar, men det har inte varit möjligt att göra en sammanställning för samtliga enheter. Däremot visar våra totala inköp av livsmedel till skol- och förskolekök att mängden inköpta livsmedel minskat per elev/barn med 3.8 procent mellan åren 2012 och 2013, vilket kan tolkas som att matsvinnet har minskat.

2013-11-04

Referens
Anders Byfeldt
Helena Duroj
Anders MagnussonMottagare
Utbildningsnämnden

Jämställd resursfördelning – analys av kostnader för kommunens gymnasieprogram

Bakgrund

I kommunfullmäktiges ettårsplan för 2013 fick alla nämnder i uppdrag att säkerställa en jämställd resursfördelning genom styrning och uppföljning. Detta skulle vara en vidareutveckling av det sedan ett antal år tillbaka pågående arbetet med bekönade styrsystem. Kommunledningsförvaltningen konstaterade i en skrivelse 2013-09-25 att detta uppdrag är svårt, men att förvaltningarna med konsultativt stöd ska kunna göra en ekonomisk jämställdhetsanalys inom ett avgränsat område. De samlade analyserna ska bli ett underlag för fortsatta diskussioner om vad som är möjligt och rimligt att göra när det gäller en jämställd resursfördelning inom olika verksamheter. Uppdraget har omformulerats av kommunfullmäktige i kommunens ettårsplan för 2014:

I anslutning till årets ettårsplan lämnar den politiska majoriteten följande uppdrag: Samtliga nämnder har genom att i varierande grad beköna mål och uppföljning tagit viktiga steg mot att säkerställa en jämställd verksamhet. Fortfarande finns dock brister, t.ex. vad gäller att fastställa mål när analysen pekar på ojämställd verksamhet. Samtliga nämnder får i uppdrag att aktivt arbeta med att genom sin styrning och uppföljning säkerställa en jämställd resursfördelning och bidra till en positiv utveckling av verksamheternas kvalitet och resultat för båda könen.

Med stöd av kommunledningsförvaltningens expert Katarina Olsson och den så kallade 5R-metoden¹ (representation, resurser, resultat, realia och realisering) har utbildningsförvaltningen granskat könsuppdelad statistik från våra olika gymnasieprogram. Syftet var att se om ojämställdhet råder beträffande den ekonomiska fördelningen. Den grundläggande frågan i en ekonomisk jämställdhetsanalys är: Vem får vad på vilka villkor och med vilket resultat?

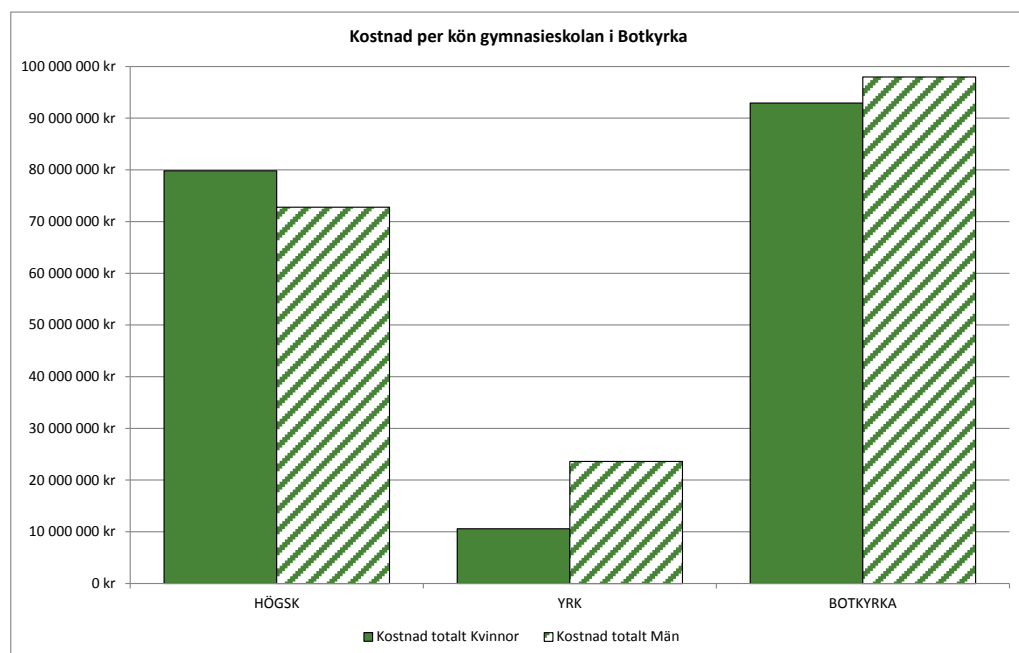
---

¹ Eg 3R-metoden (<http://jamstall.nu/hur/3r-metoden/>) som byggts ut i Botkyrka

Kartläggning av representation och resurser

Vi började med att se över gymnasieskolans kostnad som helhet, uppdelat på kön.

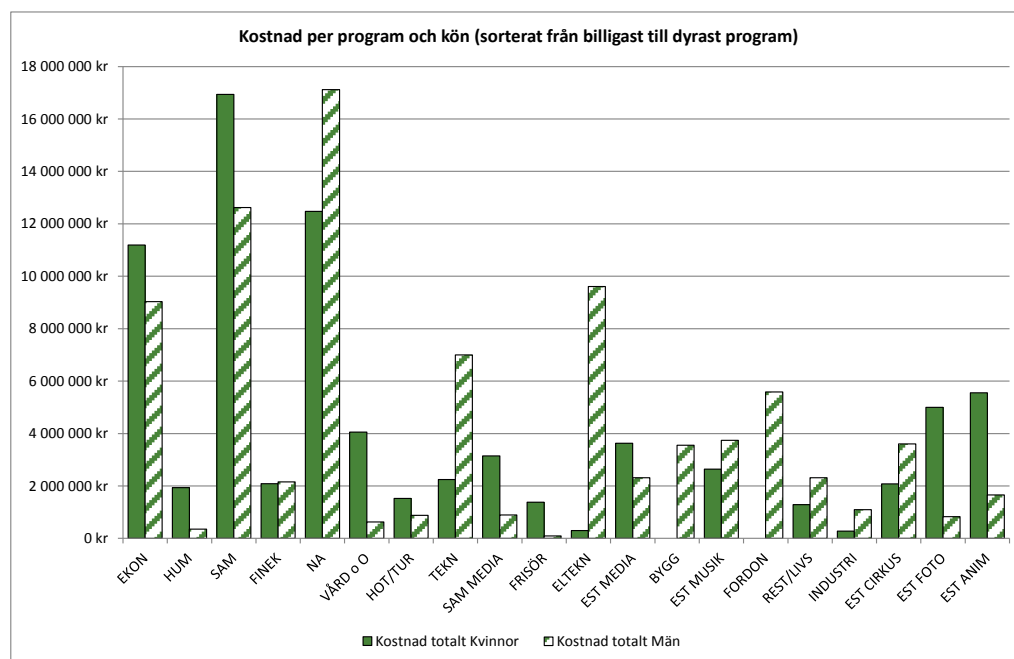
diagram 1

Kvinnorna är fler på högskoleförberedande program, männen på yrkesprogram. Den ytterst lilla könsskillnaden kostnadsmissigt beror på att yrkesprogrammen är dyrare att driva.

2013-11-04

Sedan sorterade vi programmen från de billigaste till de dyraste.
diagram 2

Då se ser vi att de högskoleförberedande ekonom- humanistisk- samhällsvetar- är de billigaste programmen, med en majoritet studerande kvinnor.

I andra änden av diagram 2 ser vi att två estetiska utbildningar är de dyraste att anordna, och också där finner vi en majoritet studerande kvinnor, fastän betydligt färre än på de tre nyss nämnda programmen.

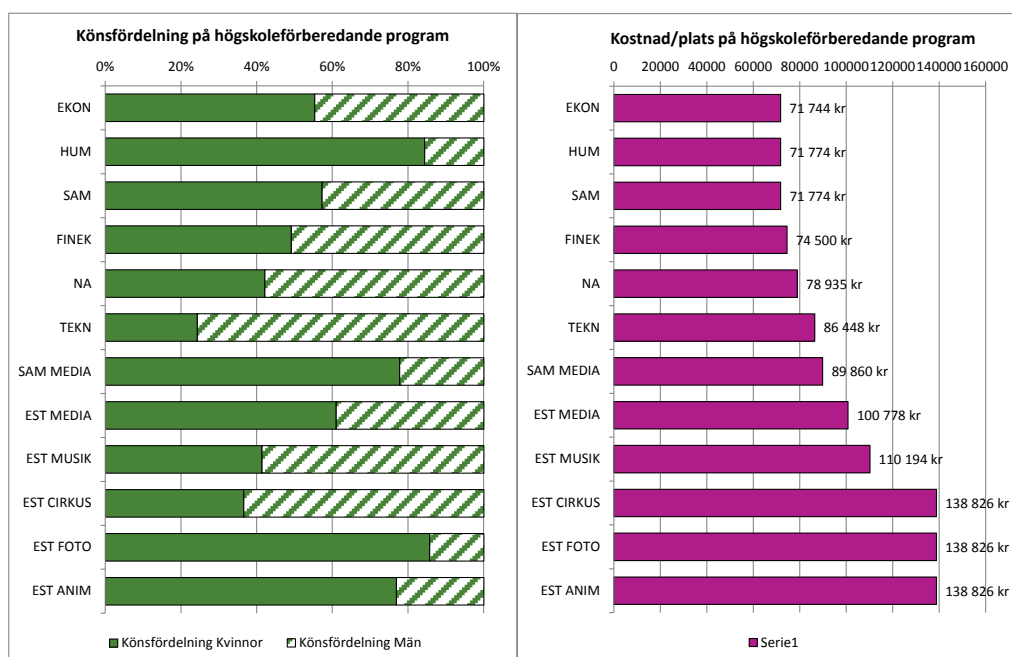
Det naturvetenskapliga programmet är inte särskilt dyrt, och där går en majoritet män. Motsvarande kostnad har samhällsvetarprogrammet där något fler kvinnor studerar.

I mitten av diagram 2 har vi en rad yrkesförberedande program vars kostnader är medelhöga, och här är majoriteten av de studerande män. På de billigaste yrkesprogrammen, vård och omsorg och hotell-turism, studerar flest kvinnor. På de dyraste yrkesprogrammen, industri, restaurang-livs och fordon studerar flest män – på bygg- och fordonsprogrammet till och med enbart män!

2013-11-04

I diagram 3 har vi delat upp könsfördelning och kostnad för de högskoleförberedande programmen. Billigaste program är överst och de dyraste nederst.

diagram 3

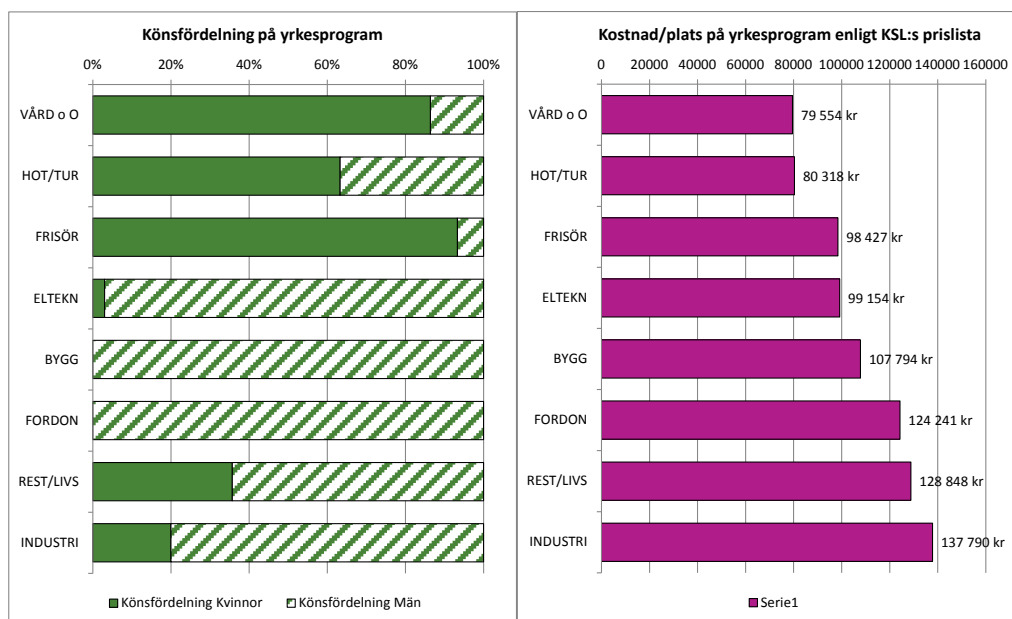

De program som har en relativt jämn könsfördelning är ekonomi, ekonomifinans och samhällvetare; utbildningar som ligger i mitten kostnadsmässigt. Sammantaget är det fler kvinnor än män på de högskoleförberedande utbildningarna. Genomsnittskostnaden för högskoleförberedande program är cirka 98 tkr. Lägre kostnad än genomsnittet har två kvinnodominerade utbildningar, två mansdominerade och tre med jämn fördelning. Högre kostnad än genomsnittet har två kvinno- och två mansdominerade utbildningar.

2013-11-04

I diagram 4 har vi gjort samma uppdelning för yrkesprogrammen. Märk väl att inte något av programmen har en jämn könsfördelning.

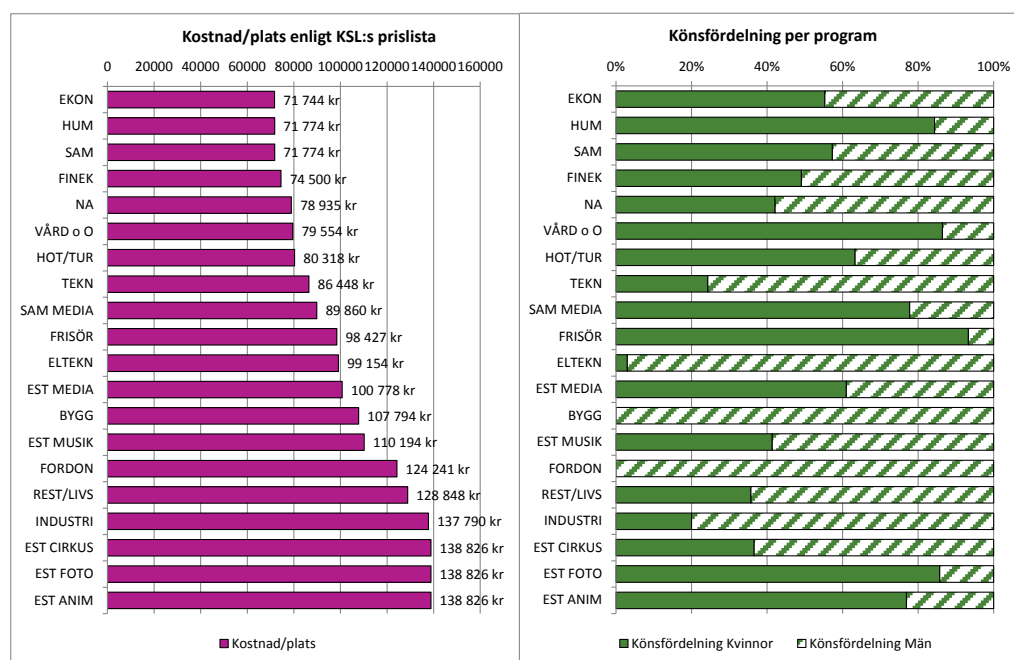
diagram 4

Det är sammantaget fler män än kvinnor på yrkesutbildningarna. På de billigare programmen är kvinnorna i majoritet, på de dyrare är det manlig dominans. Genomsnittskostnaden för ett yrkesprogram är cirka 107 tkr. Lägre kostnad än genomsnittet har tre kvinnodominerade utbildningar och en mansdominerad. Högre kostnad har tre mansdominerade utbildningar.

Slutligen visar vi kostnaden per plats² på samtliga program, från de som kostar minst till de som kostar mest att driva, och gör en jämförelse med könsfördelningen.

diagram 5

Den genomsnittliga kostnaden för en plats i gymnasieskolan är cirka 101 tkr. Vi finner fem kvinnodominerade utbildningar som har en lägre kostnad än genomsnittet, liksom tre mansdominerade och två med jämn könsfördelning. Av de utbildningar som har en högre kostnad än genomsnittet är två stycken kvinnodominerade, fem mansdominerade och en har ganska jämn fördelning.

² Enligt KSL:s prislista 2014,
<http://www.ksl.se/download/18.700c8ac414241ac6cb0431/1384336915445/Prislista2014.pdf>

Analys av villkoren

Flickor och pojkar i grundskolan presterar olika – flickorna har generellt högre betyg – och de gör olika val. De genusmärkta utbildningarna framför alla andra är bygg, fordon och elteknik som är manligt kodade, och vård och omsorg, frisör och humanistiskt program, som är kvinnligt kodade. Studie- och yrkesvägledarna försöker på många sätt visa alternativa möjligheter för unga människor och uppmuntrar dem till att bryta könsmönstret i sina val, samtidigt som det är av yttersta vikt att de unga gör ett självständigt val enligt egna önskemål. Att könsuppdelningen inom utbildningen är olycklig både ur jämställdhetssynpunkt och för den enskilde ser vi när det gäller avhopp och byte av program. Dessa är vanligare bland elever som läser en utbildning med överrepresentation av det motsatta könet³.

Vilken standard råder sedan på den utbildning som ungdomarna valt? Genom den statistik vi redovisat ser vi att resurstilldelningen till de olika programmen är tämligen jämnt fördelad, men om något kön gynnas genom dyra utbildningar, så är det männen. Förklaringen till detta brukar vara att det på bygg, fordon, elteknik och restaurang-livs behövs stora lokaler och investeringar i utrustning. Då måste vi ställa frågan: hur kommer det sig att ingen utrustning behövs för att utbilda människor till den idag högteknologiska vården, eller att – exempelvis – inga resor behövs för att utbilda inom hotell- och turistnäringen? Vilka yrken anser samhället vara värda att satsa på?

Strategin för ett jämställt Botkyrka säger:

Syftet med jämställdhetsintegrering i Botkyrka är att vid planering, styrning, fördelning av resurser och genomförande av kommunens verksamheter motverka genusordningar som leder till ojämlika villkor för flickor respektive pojkar, kvinnor respektive män med olika social och etnisk bakgrund i våra kommundelar.

När det gäller fördelningen av resurser till gymnasieprogrammen menar vi att behoven inom respektive utbildning och yrke måste analyseras på nytt, så att den ena utbildningen inte sker på den andras bekostnad. Om det skulle visa sig att en viss snedfördelning är rimlig kvarstår den övergripande frågan hur vi ska förändra samhällslivet så att kvinnor och män känner sig välkomna på samtliga arenor på lika villkor.

---

3 Det svåra valet, Skolverket 394:2013

Uppföljning Kostpolicyn

Näringsriktighet

Åtagande

Gemensamma matsedlar, näringsriktighet, 2 alternativ till lunchen i skola och äldreomsorg, varav ett vegetariskt för skolorna. Individ anpassning för äldreomsorgen.

Resultat

Alla matsedlar under året har näringsberäknats utifrån SNR (svenska näringsrekommendationer) för förskolan, skolan och äldreomsorgen. Alla skolor, förskolor och äldreomsorgen med undantag av två gymnasieskolor har följt den kommungemensamma matsedeln. Det har varje dag till lunch funnits två rätter att välja mellan i skolan och inom äldreomsorgen, varav ett vegetariskt inom skolan. Individanpassning inom äldreomsorgen sker genom valet av två rätter till lunchen, alltid val mellan potatis, ris eller potatismos vid huvudmåltiderna samt möjligheten att beställa specialkost eller personlig kost.

Uppföljning

Näringsriktigheten i måltiderna som serveras på skolorna har gjorts genom att skolorna besvarat en nationell enkät, SkolmatSverige. Kostcheferna har även genom besök i skolrestaurangerna följt upp att matsedeln följs samt utbud. Att förskolorna följt den centrala matsedeln har följts upp genom nätverk och stickprovsbesök på enheterna av kostcheferna.

Äldreboendena har genom beställningssystemet som är sammankopplat med de näringsberäknade matsedlarna kontroll över näringsriktigheten. Uppföljning sker i beställningssystemet och genom kostombudsträffar.

Åtagande

Caféernas sortiment ska bygga på hälsosamma produkter. Läsk och energidrycker ska inte finnas till försäljning. Godis snask och läsk ska heller inte finnas till försäljning inom grundskolans caféverksamhet och inom gymnasieskolan vara starkt begränsat.

2014-02-17

Resultat

Sortimentet bygger på hälsosamma produkter och ingen läsk eller energidrycker finns till försäljning. Inom grundskolan finns heller inte godis och snacks till försäljning och inom gymnasieskolans caféverksamhet är det starkt begränsat.

Uppföljningen

En uppföljning av caféutbudet på skolorna har gjorts genom besök och samtal.

Måltidsmiljö**Åtagande**

På varje enhet ska det finnas ett forum som stimulerar engagemang för bra måltider och behaglig måltidsmiljö.

Resultat

Alla enheter inom förskola, skola och äldreomsorg har ett forum där matfrågor tas upp, hur det är organiserat kan skilja sig mellan enheterna. Inom äldreomsorgen finns kostombud på varje enhet. Kost- och måltidsenheten har kostombudsträffar och matråd två gånger per år med boendena.

Uppföljning

Protokoll från kostombudsträffar och matråd samt handlingsplaner inom äldreomsorgen.

Åtagande

Alla ska ges möjlighet att äta i lugn och ro.

Resultat

Upplevelsen av att det är lugn och ro i skolrestaurangerna har ökat med 3% från 66% år 2012 till 69% år 2013.

Uppföljning

Elevenkäten 2013.

Inom äldreomsorgen följs måltidsmiljön upp på matråden.

2014-02-17

Kvalitet och kompetensutveckling

Åtagande

De måltider som erbjuds är något matgästerna ska se framemot under dagen.

Resultat

Frågan har formulerats om 2013 till ” Jag äter mig mätt av skolmaten” varför jämförelse inte kan göras med år 2012. Resultatet är att 69% av eleverna i elevenkäten svarar att det stämmer ganska bra alternativt att det stämmer bra.

Kost- och måltidsenhetens matenkät under hösten visar på att matgästerna upplever maten som mycket bra eller bra till 92,7%.

Uppföljning

Elevenkäten 2013.

Matenkät under hösten som vänt sig till alla kunder inom särskilda boenden, dagverksamheterna och hemtjänsten. Handlingsplan är upprättad, matsedlarna vinter och sommar revideras utifrån handlingsplanen.

Åtagande

All måltidspersonal ska regelbundet genomgå kompetensutveckling inom ramen för kostpolicyn.

Resultat

Under året har 22 utbildningstillfällen erbjudits till all måltidspersonal. Totalt har det varit 327 deltagare på kurserna. Därutöver har det anordnats en tvådagars konferens för kock/arbetsledare inom skolan och äldreomsorgen samt en endagskonferens samt föreläsning för kockar inom förskolan.

Hållbarutveckling ur miljösynpunkt

Åtagande

Minimera matsvinnet.

Resultat

Av de skolor och förskolor som besvarat frågan, om att matsvinnet minskat säger 9 av 11 skolor och 18 av 21 förskolor att matsvinnet minskat.

2014-02-17

För vof har antal kilo livsmedel som köpts in minskat med ca 10% år 2013 i jämförelse med år 2012. Denna minskning kan till viss del hänföras till minskat matsvinn.

Uppföljning

Enkät

Inköpsstatistik

Åtagande

Andel ekologiska inköp ska successivt öka.

Resultat

Den ekologiska procenten för hela utbildningsförvaltningen ökade med 2,1% till 24,1%. Skolkökens genomsnittliga procent blev 22 en ökning med 1,3% och förskolorna 29% en ökning med 4,3%. Inom skolan erbjuds varje dag ett vegetariskt alternativ till lunch och förskolorna serverar varje vecka en vegetarisk lunch.

Vård- och omsorgsförvaltningen ekologiska procent blev 11,5 en ökning med 4,8%.

Åtagande

Minimera antalet varustransporter till enheterna.

Resultat

Av 16 skolor har 10 enheter minskat antalet leveranser och 6 enheter har samma antal leveranser som år 2012. För förskolorna så har 12 enheter minskat sina leveranser och 15 enheter har samma antal som år 2012.

Under året har en ny livsmedelsupphandling gjorts vilket resulterat i att kommunen har en leverantör, Menigo för alla varugrupper förutom färskt bröd och mjölk till större enheter. Samtliga enheter har strävat efter att minimera sina varustransporter vilket även Menigo gjort genom att även samordna frukt- och grönsaksleveransen med övriga livsmedel. Arla har även en högre gräns för avgiftsfria leveranser vilket resulterat i att mjölk levereras genom Menigo i större utsträckning än tidigare.

Investeringar

Investeringar Projekt Tkr	Bokslut 2012	Budget 2013	Bokslut 2013	Budget- avvikelse 2013
3400 Inventarier	1 661	2 644	1 542	1 102
3401 Lokalanpassningar	1 774	2 686	867	1 819
3402 Arbetsmiljöåtgärder	1 778	3 923	2 188	1 735
3404 Övervakningskameror	55	188	118	70
3417 Storstretskolan, inventarier		4 000	52	3 948
3419 Nyängsgårdens förskola, inventarier	962	2 519	1 147	1 372
3421 Örtagårdens paviljonger, inventarier		1 000		1 000
3422 Lunas förskola, inventarier	70	500		500
3424 Violens förskola, inventarier	387	2 547	680	1 867
3425 Blåsippans förskola, inventarier			16	-16
3426 Stellas förskola, inventarier	890	610	268	342
3427 Rikstens skola, inventarier	0	7 000	5 665	1 335
3428 Starens paviljong, inventarier		0	300	-300
3429 Stella förskoleklass och skola, inventarier			88	-88
3431 Vreta förskola, inventarier		2 500	435	2 065
3432 Brunnas förskolepaviljonger, inventarier		1 500	545	955
3433 Örnens paviljong, inventarier		500	454	46
3434 Starens paviljong, inventarier		500		500
3435 Albydalens förskola, inventarier		5 000	0	5 000
3440 Trådlöst nätverk	1 265	235	1	234
3441 Tumba gymnasium, investeringar		1 400	1 450	-50
3442 St Botvids gymnasium, investeringar		800	634	166
3443 Tullinge gymnasium, investeringar		800	700	100
3444 Gymnasiet, investeringar	4 038			0
3445 Tumba Gymnasium Skyttbrink, inv	2 000	600	763	-163
3446 Gymnasiet, säkerhetsåtgärder		546	88	458
Totalt	14 880	41 998	18 001	23 997

Inventarier

Behov av förnyelse av inventarier finns på många förskolor och skolor. Medlen skall främst användas till större inköp som är svåra att rymma inom områdenas egna budgetar. Flera förskolor öppnar nya avdelningar i befintliga lokaler, då efterfrågan på förskoleplatser är mycket stor. Dessa får stöd i inköp av inventarier.

Stora utgifter under 2013 har varit inventarier till den upprustade Tullingebergsskolan och till den nyöppnade förskolan Blåsippan.

Medel har budgeterats för att köpa in inventarier till skolgårdarna vid Örnens och vid eventuella evakueringspaviljonger för förskolan Lysmasken.

2014-02-26

Dessa medel har inte använts under 2013 men kommer att behövas under 2014. Överskjutande medel på **1 086 tkr** bör därför ombudgeteras till 2014.

Lokalanpassningar

Lokalanpassningsmedel används för att snabbt kunna lösa akuta behov av förskoleplatser, när sådana uppstår. Förskolan behöver ta bort/sätta upp väggar, bygga/gjuta bättre plats för större grytor i kök och liknande lokalanpassningar. En del lokalanpassningsmedel används till att förbättra återvinningen av sopor och öka brandsäkerheten.

Stora utgifter under 2013 har varit bygge av miljöhus på Broängsskolan, anpassning av skolgård för träningsårskolan, som flyttat till Tallidsskolan, samt etablering av paviljonger vid Staren och Örnen.

Medel har budgeterats för att anpassa skolgårdarna vid Örnens och Brunna-skolans förskolepaviljonger, samt vid eventuella evakueringspaviljonger för förskolan Lysmasken. Dessa medel har inte använts under 2013 men kommer att behövas under 2014. Överskjutande medel på **1 819 tkr** bör därför ombudgeteras till 2014.

Arbetsmiljöåtgärder

Merparten av medlen för arbetsmiljöåtgärder har gått till olika former av ventilationsinsatser, ljuddämpande åtgärder, solskydd, elektriskt höj- och sänkbara skötbord, samt till andra ergonomiska åtgärder. Några beställningar har gjorts sent på året eller drabbats av leveransproblem vilket innebär att leverans och betalning kommer att ske 2014. Likaså väntas flera större fakturor på åtgärder för ventilationsanpassningar. **1 735 tkr** behöver därför ombudgeteras till 2014.

Övervakningskameror

Medlen för övervakningskameror har under 2013 i huvudsak gått till att uppdatera Fittjaskolans yttre kameraövervakning. Det återstår många uppdateringar av övervakningskamerasystem på Botkyrka kommuns förskolor och skolor. Överskjutande medel på **70 tkr** bör därför ombudgeteras till 2014.

Storvretskolan, inventarier

Storvretskolans hus C kommer att vara färdigupprustad under 2014. Inköp av inventarier har inletts, men den allra största delen av inköpen kommer att ske under 2014 och 2015. Överskjutande medel på **3 948 tkr** behöver därför ombudgeteras till 2014.

Nyängsgårdens förskola, inventarier

Förskolan Nyängsgårdens tillbyggnad och utbyggnad blev i stort sett klar under 2013. Utrustningen av dessa lokaler pågår för fullt. Överskjutande medel på **1 372 tkr** behöver ombudgeteras till 2014.

Örtagårdens paviljonger, inventarier

Se nedan, Brunnas förskolepaviljonger.

2014-02-26

Lunas förskola, inventarier

Den tidigare förskolan Stella är nu en del av förskolan Luna. Detsamma gäller de lokaler som användes till Stellas förskoleklass. Inköp av utrustning till förskolan Luna pågår. Större utgifter som återstår är inköp av IT-utrustning och anpassning av skolgården. Överskjutande medel på **754 tkr** bör ombudgeteras till 2014.

Violens förskola, inventarier

Inventariemedel för den blivande, upprustade Violen, kom under början av 2013 att användas till Brunnapaviljongerna, som är evakueringslokaler för Violens barn och senare Prästkragens barn. Det beror på att det under den tiden inte fanns beslut på inventariemedel för Brunnas förskolepaviljonger. Det finns det nu och detta justeras i början av 2014, så att Violen kommer att ha de 2 547 tkr till inventarier, som är kvar efter utrustningen av de två tillfälliga avdelningar som öppnades i januari på Violen 2012. Överskjutande medel på **1 867 tkr** behöver alltså ombudgeteras till 2014 (resterande 680 tkr justeras i början av 2014, se projekt 3432 nedan).

Blåsippans förskola, inventarier

Se ovan, projekt 3400.

Stella förskola, inventarier

Se ovan, projekt 3422.

Rikstens skola, inventarier

Rikstens skola öppnade i augusti 2013. Inköp av inventarier pågår för fullt. Överskjutande medel på **1 335 tkr** behöver ombudgeteras till 2014.

Starens paviljong, inventarier

Se nedan, projekt 3434.

Stella förskoleklass och skola, inventarier

Se ovan, projekt 3422.

Vreta förskola, inventarier

Förskolan Vretas 5 avdelningar öppnades i början av 2014. Inköp av inventarier inleddes hösten 2013 och nu pågår inköp av inventarier pågår för fullt. Överskjutande medel på **2 065 tkr** behöver ombudgeteras till 2014.

Brunnas förskolepaviljonger, inventarier

Inventarieinköp till Brunnaskolans paviljonger pågår. Under början av 2013 beslutades att ha fem istället för tre paviljongavdelningar. Inventariemedel för dessa två tillkommande avdelningar kom att få ett eget projekt, projekt 3421 Örtagårdens paviljonger. Då detta kan vara missvisande kommer det att rättas till under 2014. Det är projekt 3432 som gäller för inventariemedel för Brunnas förskolepaviljonger. Överskjutande medel på **1 955 tkr** behöver ombudgeteras till 2014.

2014-02-26

Örnens paviljong, inventarier

Inventarieinköp till förskolan Örnens paviljong är avslutade.

Starens paviljong, inventarier

Inventarieinköp till Starens paviljong pågår. Utfall och budget har under 2013 kommit att hamna på olika projekt (3428 respektive 3434). Detta rättas till 2014. Det är projekt 3434 som gäller. Överskjutande medel på **200 tkr** behöver ombudgeteras till 2014.

Albydalens förskola

Albydalens förskola beräknas komma tas i bruk tidigast 2015, varför inga inventariemedel har använts under 2013. Överskjutande medel på **5 000 tkr** behöver ombudgeteras till 2014.

Trådlöst nätverk

Projektet är avslutat.

Tumba gymnasium, inventarier och anpassning

Inventariemedlen har i huvudsak gått till IT-utrustning och lokalanpassningar.

St Botvids gymnasium, inventarier och anpassning

Inventariemedlen kommer i huvudsak att användas till IT-utrustning och lokalanpassningar.

Tullinge gymnasium, inventarier och anpassning

Inventariemedlen har i huvudsak gått till IT-utrustning och lokalanpassningar. **50 tkr** behöver ombudgeteras till 2014.

Tumba Gymnasium Skyttbrink, inventarier

Inventarieinköp till Tumba Gymnasium Skyttbrink är klara.

Gymnasiet, säkerhetsåtgärder

Investeringsmedlen är budgeterade för att användas till säkerhetsanpassningar. Flera stora fakturor gällande framför allt värmekameror, har dock ännu inte kommit. Överskjutande medel på **458 tkr** behöver därför ombudgeteras till 2014.

Totala överföringar

Totalt önskas investeringsmedel på **23 714 tkr** föras över till 2014.

Uppdrag från KF till UN

Nummer	Uppdrag	Initierat
33	<p>I anslutning till arbetet med ettårsplanen ska följande uppdrag redovisas: kommunledningsförvaltningen ska tillsammans med utbildnings- och samhällsbyggnadsförvaltningen se över möjligheterna till att finansiera och genomföra det tidigare beskrivna upprustningsbehovet av förskolor och skolor</p>	<p>Flerårsplanen 2013-2016 - Kf 2012-06-04 § 78</p>
35	<p>I anslutning till arbetet med ettårsplanen ska följande uppdrag redovisas: utbildningsförvaltningen ska redovisa en åtgärdsplan för att minska barngruppernas storlek, öka personaltätheten samt höja andelen utbildad personal på fritidshemmen i kommunen</p>	<p>Flerårsplanen 2013-2016 - Kf 2012-06-04 § 78</p>
40	<p>Vård- och omsorgcollege: Utbildningsnämnden, arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden och vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att under 2013 förbereda en ansökan om att ansluta Botkyrka kommun till Stockholms stads och landstingets vård- och omsorgcollege.</p>	<p>Kf 2012-10-25 §124</p>

Utförare	Planerat klart
Kommunledningsförvaltningen, utbildningsförvaltningen, samhällsbyggnadsförvaltningen	
Utbildningsförvaltningen	
Utbildningsnämnden, arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden och vård- och omsorgsnämnden	

Kommentar

Klart men ännu ej redovisat

Vi har under 2013 fått två olika genomlysningar av fritidshemsverksamheten, dels av Skolinspektionen och en revision utförd av PwC. Dessa båda konstaterar att det finns en rad brister men också en rad styrkor. Av bristerna framgår tydligt att Botkyrka behöver arbeta för att höja andelen högskoleutbildad personal på fritidshemmen. Utbildningsförvaltningen arbetar aktivt med detta genom att arbeta både med aktiv rekrytering, men också att via kompetensfonden ge möjlighet för medarbetare att utbilda sig. Inför 2014 finns två ansökningar till Kompetensfonden riktade mot fritidshem. När det gäller att öka personaltätheten och att minska barngruppernas storlek så har detta varit en stor utmaning för oss. Det handlar både om resurstillgång, men också om svårigheter att rekrytera behörig personal.

Ett gemensamt möte hölls 16/4 2013 på initiativ av VoF. Förvaltningen har inte inkommit med ytterligare lägesrapport

Handläggare

Referens

Dejan Smiljanic

Rolf Hammar

Avrapportering internkontroll 2013

Utbildningsnämnden har fastställt en handlingsplan för intern kontroll 2013. Handlingsplanen omfattar redovisningskontroller och administrativa kontroller. Nedan följer en redovisning av hur kontrollerna har gått till samt resultatet av kontrollerna.

Granskning av kvalitén i resursfördelningen till utförare

Stickprov har under 2013 skett av att resultatet från körningarna i systemet Extens har gett rätt pris per elev och att rätt total ersättning betalats ut till både interna och externa utförare.

Stickproven visar att det är rätt pris per elev och rätt total ersättning som beräknats och betalats ut till både interna och externa utförare.

Vid granskningen har det noterats att det för nya externa enheter har blivit förseningar i den första utbetalningen. Detta beror på att enhetens Bank- eller Plusgiro inte blivit rätt inlagda i systemet Extens och/eller i ekonomisystemet (båda systemen uppdateras manuellt var för sig).

Granskning av attestrutiner i resurskörningarna för grundskola och förskola

Granskningen har skett i samband med utbetalningar av elev- och barnersättningar via Extens som görs den 15 varje månad.

Granskning har skett av höstens körningar när det gäller både interna och externa ersättningar. Samtliga är underskrivna på rätt sätt av både förvaltningschef och administrativ chef.

Granskning av kvalitén vid betalning av leverantörsfakturor och om inköpen gjorts hos leverantör med ramavtal

Granskningen har skett i systemet Economa IoF. Genomgång av betalning av fakturor för fem stycken enheter har skett. Enheterna som har kontrollerats är Tullinge gymnasium, Utvärderings- och Utvecklingsenheten (UVEN), Humlan (förskola), Borgskolan och Malmsjö skola.

Följande kontrollmål har varit aktuella i samband med granskningen:

- Om inköpet är gjort hos en leverantör kommunen har ramavtal med
- Fakturaadressen är rätt.
- Konteringen är rätt.
- Korrekt betaldatum.
- Korrekt underlag finns till fakturorna. Exempel underlag vid representation, tydlig text vad som fakturerats och inte bara ”artikelnummer”.
- Att rätt person har attesterat.

Granskningen har skett på följande kostnadskonton:

5871, 5872 och 644	Intern representation och livsmedel
65XX	Kontorsmaterial och trycksaker
705XX	Resekostnader

Totalt har 49 st fakturor granskats och 34 olika leverantörer.

Resultat

Det finns några inköp som är utförda hos leverantör som kommunen ej har avtal med. Av de 34 leverantörerna har vi avtal med 11 och 23 är utan avtal.

Fakturaadressen var fel på mer än hälften av de granskade fakturorna. I flera fall saknas BK-nummer helt eller så är det fel BK-nummer och det står ofta för mycket text i adressen, till exempel Utbildningsförvaltningen, Barn- och ungdomsförvaltningen och framförallt skolans/beställarens namn.

Konteringen har varit korrekt på ca 70 % av fakturorna. Det saknades dock komplett deltagarlista och/eller syfte på samtliga fakturor gällande representation.

På de flesta fakturor är betaldatum fel (både för tidigt betalda fakturor och för sent betalda).

Åtgärder som rekommenderas

Utbildning/information om hantering av fakturor i IoF. Kontrollmomenten av fakturan till exempel betaldatum. Från 2013-03-16 gäller att betaldatum ska räknas från ankomststämpeldatum och inte från fakturadatum. Om ankomststämpel saknas görs beräkningen från fakturadatum

Ytterligare information behövs om hur representation konteras samt vikten av att ha med en deltagarlista och syfte samt att beslutsattestören inte får vara en av deltagarna (då måste den personens kontering beslutsattesteras av personens chef).

När det gäller fakturaadressen kommer den att bytas för hela kommunen då ny skanningleverantör används från och med 2014. Detta kommer att ske gemensamt för hela kommunen med central information till våra frekventa leverantörer. I samband med detta behöver det inom utbildningsförvaltningen informeras om vikten av att använda rätt adress.

Granskning av rättvisande periodiseringar

Granskningen har skett av periodiseringar vid delårsrapporten per den 31 augusti 2013.

De periodiseringar som gjordes vid delårsrapporten per den 31 augusti 2013 var rättvisande utifrån redovisningens krav. I samband med uppföljningen per februari 2014 påbörjas även periodiseringar av väsentliga poster vid varje månadsuppföljning.

Granskning av kundfakturer barnomsorg

Granskningen har skett genom stickprovskontroller under 2013. Syftet med kontrollen har varit att se över att systemet beräknar korrekta fakturer utifrån vårdnadshavarnas inkomst, barnets taxekategori och antal syskon i familjen. Ett antal fakturer från förskola och fritidshem har slumpmässigt valts ut och granskats. Samtliga fakturer har varit korrekta och inga åtgärder föreslås därför.

Granskning av anmälan och rapportering av delegationsbeslut

Granskningen har skett genom kontroller av anmälningar om delegationsbeslut från förskolor och skolor för november och december 2013 samt februari 2014. Syftet med granskningen har varit att kontrollera att nämnden har fått möjlighet att ta del av samtliga delegationsbeslut som ska rapporteras till nämnd. Ett antal skolor och förskolor saknade delegationsbeslut de aktuella månaderna. Detta kan vara naturligt men samtliga dessa enheter har kontaktats med en förfrågan om de har rapporterat samtliga delegationsbeslut till nämnden. Svar har ännu inte erhållits och en samlad avstämning kommer att ske under april.

Personal på skolor och förskolor har vid olika tillfällen informerats om besluts- och delegationsordningen, hur den är uppbyggd och vilka beslut som ska an-mälas till utbildningsnämnden.

2**Ekonomisk uppföljning februari (UF/2014:44)****Förslag till beslut**

Utbildningsnämnden godkänner månadsuppföljningen för februari 2014.

Sammanfattning

I månadsuppföljningen för februari är utbildningsförvaltningens prognos för hela 2014 oförändrad i förhållande till budget.

Inom nämndens budget förekommer dock avvikelser på verksamhetsnivå och beror på volymförändringar. Volymförändringar är preliminära och kommer i samband med tertialrapport per april att analyseras mera noggrant.

Volymprognosen indikerar ca 30 färre barn i förskolan och pedagogisk omsorg vilket innebär lägre kostnader motsvarande 3,0 mkr. Därutöver tillkommer intäktsbortfall för föräldraavgifter som delvis beror på lägre volymer i kombination med föräldrarnas betalningsförmåga.

Inom skolans verksamheter finns indikationer på ca 50 fler elever för året vilket motsvarar ca 3 mkr i ökade kostnader. I volymen ingår också en ökning av nyanlända elever.

Inom gymnasieverksamheten beräknas volymprognosen motsvara budgeten. Däremot återstår att säkerställa elevernas skolval till höstens program för att beräkna effekterna och påverkan på budget.

2014-03-19

Dnr UF/2014:44

Referens

Camilla Lif

Josefin Hårleman

Dejan Smiljanic

Mottagare

Utbildningsnämnden

Ekonomisk uppföljning februari 2014

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner månadsuppföljningen för februari 2014.

Sammanfattning

I månadsuppföljningen för februari är utbildningsförvaltningens prognos för hela 2014 oförändrad i förhållande till budget.

Inom nämndens budget förekommer dock avvikelser på verksamhetsnivå och beror på volymförändringar. Volymförändringar är preliminära och kommer i samband med tertialrapport per april att analyseras mera noggrant.

Volymprognosen indikerar ca 30 färre barn i förskolan och pedagogisk omsorg vilket innebär lägre kostnader motsvarande 3,0 mkr. Därutöver tillkommer intäktsbortfall för föräldraavgifter som delvis beror på lägre volymer i kombination med föräldrarnas betalningsförmåga.

Inom skolans verksamheter finns indikationer på ca 50 fler elever för året vilket motsvarar ca 3 mkr i ökade kostnader. I volymen ingår också en ökning av nyanlända elever.

Inom gymnasieverksamheten beräknas volymprognosen motsvara budgeten. Däremot återstår att säkerställa elevernas skolval till höstens program för att beräkna effekterna och påverkan på budget.

Uppföljning februari år 2014

Uppföljningen t.o.m. februari är uppställd så att den fokuserar och beskriver eventuella förändringar i förhållande till budget.

Prognosen för 2014 indikerar på bruttoavvikelser främst inom förskolans och grundskolans verksamheter till följd av volymförändringar. I tabellen nedan redovisas nämndens budget och resultat för perioden januari – februari samt prognos för året 2014.

2014-03-19

Dnr UF/2014:44

I periodens utfall saknas kostnader för semesterlöneskuld motsvarande 18,0 mkr samtidigt som vissa kostnader och intäkter inte är periodiserade.

Tabell 1. Fördelning av nämndens ekonomi

Verksamhet	Utfall jan-feb	Budget jan - feb	Resultat jan-feb	Prognos 2014
Utbildningsnämnd	-50	-83	33	0
Gemensama funktioner *	-13 386	-17 271	3 885	0
Förskola	-74 350	-100 369	26 019	3 000
Fritidshem	-7 754	-10 597	2 843	0
Förskoleklass	-6 160	-7 601	1 441	0
Grundskola	-116 517	-147 281	30 764	-3 000
Obl. Särskola	-7 736	-10 988	3 252	0
Gymnasieskola	-47 435	-55 278	7 843	0
Särgymnasiet	-4 791	-5 130	339	0
Prelbokförda poster	-5 160	0	-5 160	0
TOTALT	-283 339	-354 598	71 259	0

*Gemensamma funktioner avser lokalkostnader, IT, administration etc.

Beställarbudgeten

Totalt görs en bedömning att prognosen för helåret motsvarar årets budget. Däremot finns det indikation på volymförändringar inom förskola och grundskola i förhållande till budget. En mer noggrannare analys görs i samband med tertialrapport per april månad.

I tabell 2 beskrivs utfallet för perioden (januari-februari) i relation till budgeten. Tabellen redovisar även årsprognosen för respektive verksamhetsområde. Under tabellen följer en förklarande text till respektive verksamhet.

Tabell 2. Beställarbudgeten

Beställarbudgeten Tkr	Utfall jan-feb	Budget jan-feb	Resultat jan-feb	Budget 2014	Prognos 2014
Barnomsorg 1-5	77 191	83 350	6 159	500 100	3 000
Fritidshem	10 802	9 756	-1 046	58 533	0
Förskoleklass	7 275	7 601	326	45 604	0
Grundskola 1-9	101 222	105 286	4 064	631 713	-3 000
Grundsärskola	7 679	8 724	1 045	52 344	0
Nyanlända år 1-3	2 013	1 702	-311	10 211	0
Modersmålsundervisning	6 530	6 646	116	39 875	0
Modersmålsträning	1 906	1 485	-421	8 911	0
Gymnasieskola externa	17 769	17 099	-670	102 594	0
Gymnasiesär externa	2 178	2 376	198	14 255	0
TOTALT resursfördelat	234 565	244 025	9 460	1 464 140	0
Gymnasieskola egen regi *	23 780	27 318	3 538	163 909	0
Gymnasiesär egen regi*	1 955	1 955	0	11 727	0
TOTALT Beställare	260 300	273 298	12 998	1 639 776	0

*Gymnasieskola- och gymnasiesär egen regi har anslagsbudget

Beställarbudgeten Tkr	Utfall pe- riod jan-okt*	Budget period
Barnomsorg 1-5	446 204	444 734
Fritidshem	71 755	71 403
Förskoleklass	34 928	35 260
Grundskola 1-9	498 926	509 252
Grundsärskola	39 484	38 637
Nyanlända år 1-3	9 310	10 390
Modersmålsundervisning	31 885	31 875
Modersmålsträning	10 049	9 098
Gymnasieskola externa	82 981	87 294
TOTALT	1 225 522	1 237 945

* Differens i utfallskolumnen mot föregående månad då utfallet reducerats med friskolemomms som återsökts som intäkt.

Barnomsorg 1-5 åringar

I februari prognosens finns indikation på ca 30 färre barn än budget. Lägre volymer i förhållande till budget ger såväl lägre kostnad för elevbidrag samt lägre föräldrantäkter. Föräldrantäkterna påverkas också av betalningsför-

2014-03-19

Dnr UF/2014:44

måga samt om familjerna har mer än ett barn i omsorg och en indikation är att avgiften per barn är lägre än föregående år.

Fritidshem

För närvarande finns ingen indikation på volymavvikelse mot budget inom verksamhetsområdet.

Förskoleklass

För närvarande finns ingen indikation på volymavvikelse mot budget inom verksamhetsområdet.

Grundskolan

Inom skolans verksamheter finns indikation på ca 50 fler elever inom främst de äldre skolåldrarna. Volymökningen enligt prognosen motsvarar ca 3 mkr i ökade kostnader. I volymen ingår också en viss ökning av nyanlända elever där vi dock avvaktar med uppskattning av kostnadsökning för tilläggsbeloppet för nyanlända tills vi har en säkrare prognos.

Grundsärskolan

I budget 2014 finns en tydlig fördelning mellan beställare och utförare. Arbete pågår med att skapa en behovsindelad peng, inom olika nivåer. Eventuella obalanser mellan volym och peng kommer tydligt att redovisas i tertiärreporten tillsammans med eventuella åtgärder

Utförarbudgeten

Förskolorna som utförare visar på en ekonomi i balans för helåret.

Skolorna har mindre avvikelser och åtgärder har vidtagits för en ekonomi i balans. Skolorna påverkas av volymförändringar bl.a. genom inflyttning och skolval som genomförs under vårterminen 2014. De sistnämnda kommer att ge effekt från och med höstterminen 2014.

Gymnasieskolorna har i samband med februariprognosen en ekonomi i balans. Det finns dock indikationer på att gymnasiesärskolans kostnader bör ses över, i och med att beställar- och utförarbudgeten blivit mer transparent.

Gemensamma funktioner

I februariprognosen finns inga indikationer på avvikelser. Budgeten är i balans.

Ann-Chatrin Norrevik

Dejan Smiljanic

2014-03-19

Dnr UF/2014:44

Förvaltningschef

Ekonomichef

3**Karriärtjänster - Det kommunalt finansierade förstelärarsystemet för förskola och fritidshem (UF/2014:29)****Förslag till beslut**

Utbildningsnämnden beslutar i enlighet med utbildningsförvaltningens tjänsteskrivelse och uppdrar åt utbildningsförvaltningen att utforma förstelärartjänsterna i förskola och fritidshem efter områdenas speciella behov samt organisera förstelärarna utifrån vad som är mest lämpligt i den nya organisationen.

Sammanfattning

De kommunalt finansierade förstelärare i förskola och fritidshem kommer att tillsättas snarast utifrån en gemensam kompetensprofil men med olika specialkompetenser utifrån behoven i de olika områdena. Uppdraget innebär att identifiera arbetssätt som leder till framgång, synliggöra resultat och dra slutsatser för ett fortsatt utvecklingsarbete. Organisering av tjänsterna anpassas till den framtida organisationen.

2014-03-17

Dnr UF/2014:29

Referens
Kristina Gustafsson

Mottagare
Utbildningsnämnden

Karriärtjänster - Det kommunalt finansierade förstelärarsystemet för förskola och fritidshem

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar i enlighet med utbildningsförvaltningens tjänsteskrivelse och uppdrar åt utbildningsförvaltningen att utforma förstelärartjänsterna i förskola och fritidshem efter områdenas speciella behov samt organisera förstelärarna utifrån vad som är mest lämpligt i den nya organisationen.

Sammanfattning

De kommunalt finansierade förstelärare i förskola och fritidshem kommer att tillsättas snarast utifrån en gemensam kompetensprofil men med olika specialkompetenser utifrån behoven i de olika områdena. Uppdraget innebär att identifiera arbetsätt som leder till framgång, synliggöra resultat och dra slutsatser för ett fortsatt utvecklingsarbete. Organisering av tjänsterna anpassas till den framtida organisationen.

Bakgrund

Ett beslut fattades av fullmäktige i november 2013 i samband med ettårsplanen att 5 förstelärare för förskola och 5 förstelärare för fritidshem kommer att inrättas från och med 2014 med kommunala medel. De 5 förstelärarna per verksamhet fördelas enligt följande: 1 förstelärare till Tumba, 1 till Tullinge, 1 till Alby, 1 till Fittja och 1 till Hallunda/Norsborg. Inför införandet av dessa tjänster fick utbildningsförvaltningen i uppdrag att i samråd med områdeschefer och förskolechefer utreda på vilket sätt vi bör organisera dessa tjänster och hur uppdragsbeskrivningar och anställningsvillkor ska se ut.

Förvaltningens yttrande

Som underlag till förslaget har samtal och diskussioner skett med samtliga förskolechefer och rektorer om hur man på bästa sätt bör använda dessa resurser.

2014-03-17

Dnr UF/2014:29

De frågeställningar som vi fokuserat på är: På vilket sätt kan en förstelärare bidra till verksamhetens utveckling samt vilka kompetenser och kunskaper krävs för att vara förstelärare? Vilken roll får de i förhållande till övriga pedagoger och hur bör anställningsvillkoren vara?

Anställningsvillkor: Tidsbegränsade projektanställningar på heltid.

Vilken organisation som är lämpligast för dessa förstelärare är svårt att i dagsläget avgöra eftersom en översyn av central förvaltning pågår under våren.

Uppdraget: innebär att identifiera arbetssätt som leder till framgång, synliggöra resultat och dra slutsatser för ett fortsatt utvecklingsarbete.

Förstelärare i förskola

Viktigt att den resursförstärkning som är möjlig genom försteläraren stärker förskolornas befintliga organisation och struktur. I de förskolor där det idag finns pedagoger och pedagogiska utvecklare är det särskilt viktigt att det inte blir en konkurrerande resurs utifrån.

Kompetens för uppdraget: Försteläraren - en förskollärare med stark förankring i både teori och praktik och ett konsultativt coachande förhållningssätt. Är bra på att dokumentera, analysera och kan sätta ord på sitt arbete för att skapa en lärande och utmanande förskola för alla barn. Förståelse och kunskap för ett språkutvecklande arbete är nödvändigt. Väl meriterad erfarenhet av arbete i barngrupp. Förutom en tydlig förskolepedagogisk medvetenhet kan det vara aktuellt med en spetskompetens, ex. ämnesfördjupning, som området efterfrågar.

Förstelärare på fritidshem

Det är brist på utbildade fritidspedagoger i kommunen. För att ge bättre förutsättningar för befintlig personal att driva utvecklingsarbete tror vi en pedagogisk utvecklare som initierar och följer upp arbetet med att synliggöra fritidshemmens specifika uppdrag är bra. Skolinspektionen har betonat behovet av ett mer systematiskt kvalitetsarbete på fritidshemmen som består av planering, uppföljning och utvärdering.

Kompetens för uppdraget: Försteläraren - en fritidspedagog med stark förankring i både teori och praktik och ett konsultativt coachande förhållningssätt. Är bra på att dokumentera, analysera och kan sätta ord på sitt arbete för att skapa en lärande och utmanande fritidshem för alla elever. Förståelse och kunskap för ett språkutvecklande arbete är nödvändigt. Väl meriterad erfarenhet av arbete i fritidshem. Vana att leda grupper. Utifrån inventering

2014-03-17

Dnr UF/2014:29

i respektive området kan det vara aktuellt med ett specifikt utvecklingsområde som skolorna efterfrågar.

Tjänsterna kommer att tillsättas snarast. Utbildningsförvaltningen föreslår nämnden att ge förvaltningen i uppdrag att utforma tjänsterna utifrån de olika områdenas behov och på vilket sätt de ska organiseras med hänsyn till pågående översyn.

Utbildningsförvaltningen den 4 mars 2014

Ann-Chatrin Norrevik
Förvaltningschef

Kristina Gustafsson
Enhetschef
Utvärderings- och utvecklingsenheten

4**Rapport - Uppföljning av Kraftsamling i lokala samverkansgrupperna (UF/2014:36)****Förslag till beslut**

Utbildningsnämnden har tagit del av rapporten

Sammanfattning

Under fyra år har socialförvaltningen och barn och ungdomsförvaltningen gemensamt drivit "Kraftsamling för att upptäcka och hjälpa barn som far illa". Sedan 2011 ingår den nya ledningsstrukturen för samverkan mellan socialförvaltningen och utbildningsförvaltningen i ordinarie verksamhet under benämningen Kraftsamling. Styrgruppen för Kraftsamling gav i juni 2013 i uppdrag att genomföra en kartläggning av nuläget genom en uppföljning tillsammans med de som ingår i de lokala samverkansgrupperna. Syftet var att ta reda på deras uppfattning om Kraftsamling, vad som är positivt med denna samverkan, vad man kan uppleva som negativt och vad man särskilt vill värna om. Resultatet från uppföljningen är positivt men visar på att det behövs justeringar. De områden som behöver justeras pekas ut i uppföljningen och rör områdena styrning, struktur och samsyn. Det finns ett stort engagemang i de lokala samverkansgrupperna och en önskan att stärka sin samverkan utifrån de lokala förutsättningarna. Kraftsamlings styrgrupp som byter namn till ledningsgrupp, kommer att under våren arbeta vidare med de områden som i uppföljningen lyfts som utvecklingsområden.

2014-03-17

Dnr UF/2014:36

Referens

Christina Palm utbildningsförvaltningen
Sara Andersson socialförvaltningen

Mottagare

Utbildningsnämnden
Socialnämnden
Ledningsgrupp för Kraftsamling

Rapport - uppföljning av Kraftsamling i lokala samverkansgrupperna

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden har tagit del av rapporten

Sammanfattning

Under fyra år har socialförvaltningen och barn och ungdomsförvaltningen gemensamt drivit "Kraftsamling för att upptäcka och hjälpa barn som far illa". Sedan 2011 ingår den nya ledningsstrukturen för samverkan mellan socialförvaltningen och utbildningsförvaltningen i ordinarie verksamhet under benämningen Kraftsamling. Styrgruppen för Kraftsamling gav i juni 2013 i uppdrag att genomföra en kartläggning av nuläget genom en uppföljning tillsammans med de som ingår i de lokala samverkansgrupperna. Syftet var att ta reda på deras uppfattning om Kraftsamling, vad som är positivt med denna samverkan, vad man kan uppleva som negativt och vad man särskilt vill värna om. Resultatet från uppföljningen är positivt men visar på att det behövs justeringar. De områden som behöver justeras pekas ut i uppföljningen och rör områdena styrning, struktur och samsyn. Det finns ett stort engagemang i de lokala samverkansgrupperna och en önskan att stärka sin samverkan utifrån de lokala förutsättningarna. Kraftsamlings styrgrupp som byter namn till ledningsgrupp, kommer att under våren arbeta vidare med de områden som i uppföljningen lyfts som utvecklingsområden.

Bakgrund

Socialnämnden och barn- och ungdomsnämnden fick i flerårsplanen 2008-2011 i uppdrag att kraftsamla kommunens olika verksamheter för att bli bättre på att uppmärksamma och hjälpa barn som far illa eller riskerar att fara illa. Under de två första åren som var en projektperiod prövades:

- en ny ledningsstruktur för samverkan
- en modell med kontaktpersoner på varje skola
- utarbetades nya rutiner för samverkan kring barn inklusive modell för uppföljning
- påbörjades en gemensam kompetensutveckling

2014-03-17

Dnr UF/2014:36

Den nya ledningsstrukturen för samverkan och satsningens olika delar ingår sedan 2011 i ordinarie verksamhet.

Angränsande verksamheter och projekt som förutsätter samverkan mellan skola och socialtjänster har i efterhand kommit att inrymmas under ”paraplyet” kraftsamling. Kraftsamling leds av en styrgrupp bestående av verksamhetschefer/områdeschefer från socialförvaltningen respektive utbildningsförvaltningen. Förvaltningscheferna på socialförvaltningen och utbildningsförvaltningen delar ordförandeskapet. Utöver det som är den ursprungliga kärnan i kraftsamling rapporteras och följs även följande verksamheter upp i styrgruppen för kraftsamling: team skolnärvaro, sociala insatsgrupper, föräldrastöd samt förstudie om utsatta barns skolgång. Utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen avsätter vardera 10 % av en heltidstjänst för administrativ samordning. Styrgruppen fattade i juni 2013 beslut om att inom ramen för den administrativa samordningen göra en kartläggning av nuläget i kraftsamling. Kartläggningen görs i form av en uppföljning med dem som ingår i de lokala samverkansgrupperna.

Syfte

Mer kunskap om vad rektorer och sektionschefer som ingår i den lokala samverkansgruppen anser om kraftsamling. Ökad kunskap om vad deltagarna upplever som positivt med samverkan inom kraftsamling. Ökad kunskap om vad deltagarna kan uppleva som negativt med denna samverkan och som kan komma uttryck i ett motstånd. Ökad kunskap omkring vilka delar av kraftsamling som deltagarna tycker det är särskilt viktigt att värna om.

Genomförande

Uppföljningen gjordes vid ordinarie möten i de lokala samverkansgrupperna under september eller oktober 2013. Totalt ingår 33 deltagare i de lokala samverkansgrupperna, 21 rektorer och 12 sektionschefer. Sektionscheferna i mottagningssektionen deltar i vardera två grupper. I uppföljning har 15 rektorer (utbildningsförvaltningen) och 6 sektionschefer (socialförvaltningen) deltagit. Av olika skäl är det ett bortfall på 6 rektorer och 6 sektionschefer.

Metod

Enkätfrågor som besvaras enskilt. Strukturerade gruppdiskussioner omkring tre teman. Avslutande samtal i hela gruppen om vad man vill värna om och utveckla.

Resultat

Resultatet av uppföljningen redovisas på övergripande nivå. Vad enskilda personer eller LSG grupper rapporterat kan inte identifieras.

2014-03-17

Dnr UF/2014:36

Enkät

19 deltagare besvarade enkäten. 5 av 19 har varit med från att kraftsamling startade i februari 2009. 5 av 19 är nya i kraftsamling och har varit med högst ett år.

Flertalet av dem som besvarat frågan om samverkan uppger att de har erfarenhet av samverkan inom samtliga områden; vid förebyggande insats, vid anmälan, under utredning och under pågående insats.

14 svarar att kraftsamling lett till bättre samverkan mellan skola och socialtjänst, 1 svarar nej och 4 vet ej.

Kommentarer

- Positiv utveckling av samverkan utifrån nuläge vid starten februari 2009
- Lokal samverkansgrupp, LSG, viktigt forum för samverkan
- Bättre dialog och förebyggande arbete mellan skola och soc
- Ömsesidig respekt och förståelse för våra olika uppdrag har utvecklats
- Styrdokumentet viktig gemensam plattform
- Då några har ingått kort tid i LSG eller är helt nya finns också svar vet ej

Utvecklingsområden:

- Introduktion för nyanställda
- Målsättningen behöver förtydligas och utvecklas

Tema 1

Beskrivning av kraftsamling

Ett sätt att mötas omkring barnets bästa. Skola och socialtjänst får insikt i och kunskap om varandras uppdrag. En tydlig ambition att agera snabbare och bättre i arbetet med barn/elever som riskerar fara illa. Ett fördjupat och strukturerat samarbete där kunskap ökat om våra olika roller och organisationer. Godtycklighet har byggts bort och förutsättningarna ökat att bygga relationer mellan förvaltningarna.

Kraftsamling har skapat möjligheter att minska misstroende och negativa synpunkter på respektive förvaltnings insatser.

Tema 2

Tema två handlar om de hinder för samverkan som grupperna kan identifiera.

2014-03-17

Dnr UF/2014:36

Hinder för samverkan

Bristande:

- uppslutning på lokala samverkansgrupperna
- introduktion av kraftsamling vid nyanställning
- uppföljning och repetition av styrdokument
- struktur för kraftsamling i ordinarie ledningssystem

Styrgruppens roll är oklar i relation till lokala samverkansgrupperna. Det saknas återkoppling mellan styrgrupp och LSG.

Uppföljningsblanketten som används när skolan/förskolan anmäler för att visa på hur man följer styrdokumentet, uppfattas av två av grupperna som ett hinder.

Omsättning av personal både på lednings- och handläggarnivå leder till att man ofta får börja om i processen.

Behov av att se över modellen med kontaktpersoner.

Tema 3

Tema tre handlar om vilka framgångsfaktorer och positiva resultat grupperna kan identifiera.

Positiva resultat

- Ökad tillit till varandras uppdrag
- Bättre skydd/stöd/insats till utsatta barn
- Färre barn faller mellan stolarna
- Smidigare samarbete, man bildar en enhet som jobbar tillsammans med familjen
- Kraftsamling gör det lättare att konsultera varandra och att göra ansökningar/anmälningar
- Strukturen i skolans elevhälsoarbete har blivit tydligare, styrdokumentet i kraftsamling är tydligt och har bidragit till detta

Framgångsfaktorer

En framgångsfaktor är organisationernas ömsesidiga vilja att samverka. I detta ligger att medverka i LSG gruppens möten är obligatoriskt och bland annat syftar till att lära känna varandras verksamheter och att alla bidrar till att göra mötena meningsfulla.

Gemensam uppstart årligen med inslag av kompetensutveckling gör att engagemanget hålls vid liv

2014-03-17

Dnr UF/2014:36

Förtroende över förvaltningsgränserna bland chefer på alla nivåer sprider sig i organisationerna

Vad vill du värna om och utveckla

Uppfattningen om vad man vill värna om omformuleras ofta till ett förslag om områden som man vill utveckla eller förstärka.

- Vill värna om och utveckla kontaktmannaskapet
- Värna om strukturen för kraftsamling så att det inte blir personbundet
- Socialförvaltningens representation i lokala samverkansgrupperna. På grund av implementeringen i förskolan är inte utredningsenheten och resursenheten representerade i alla grupper. Ibland är båda enheterna representerade men det finns ingen från utredningsenheternas mottagningssektioner.
- Värna om och utveckla styrningen och ledningen av kraftsamling
- Styrdokumentet är viktigt men kan behöva utvecklas och revideras.
- Vill värna om och utveckla lokala samverkansgruppen

Analys och bedömning

Den generella kunskap som finns om framgångsfaktorer för samverkan visar att en god och stabil samverkan förutsätter styrning, struktur och samsyn. Vidare krävs att de samverkande verksamheterna har ett tydligt gemensamt mål.¹

Målet för kraftsamling är från 2009 och är inte tydligt för alla och kan vara i behov av översyn.

När det gäller styrning identifierar grupperna detta som ett utvecklingsområde. De lokala samverkansgrupperna uppfattas som ett bra sätt för styrning men kopplingen till styrgruppen är oklar och behöver förtydligas. De lokala samverkansgrupperna uttrycker att de vill ha ett större mandat att själva utforma sin grupp utifrån de lokala förutsättningarna.

En majoritet uppfattar styrdokumentet som ett stöd i struktur för samverkan. Uppfattningarna går isär om behov av att revidera styrdokumentet. Innehållsmässigt vill man inte ändra det grundläggande men göra dokumentet mer användarvänligt. Behovet av kontaktperson som regelbundet deltar på

---

¹ Strategi för samverkan – kring barn och unga som far illa eller riskerar att fara illa

2014-03-17

Dnr UF/2014:36

skolornas elevhälsoteam, ser olika ut på olika skolor. Modellen tycks vara i behov av en revidering eftersom det på vissa skolor inte motsvarar de behov av samverkan som finns med socialtjänsten. Dessa skolor beskriver att man har behov av samverkan på andra sätt. Det kan ses som ett resultat av en utveckling som skett under de år arbetet pågått.

Uppföljningen visar att kraftsamling lett till en betydlig högre grad av samsyn. Den visar att det finns kunskap om varandras roller, organisation och uppdrag. Ett uttryck för detta är att flera grupper uttrycker att alla vet hur skola och socialtjänst ska göra vid anmälningar, det är klart och det är dags att gå vidare. Den samsyn som uppnåtts är viktigt att värna om och utveckla. Grupperna lämnar förslag på områden som är av betydelse för att behålla denna samsyn. Exempel på detta är introduktion av nyanställda chefer och gemensam kompetensutveckling/inspirationsdagar.

Sammanfattande bedömning

Resultatet från uppföljningen är positivt men visar på att det behövs justeringar för att samverkan mellan skola och socialtjänst inom ramen för att kraftsamling ska ta ett nästa steg. Det finns ett stort engagemang i de lokala samverkansgrupperna och en önskan att stärka sin samverkan utifrån de lokala förutsättningarna. Inom ramen för ett tydligt gemensamt mål och styrning, tycks det finnas behov av en viss flexibilitet omkring hur de lokala samverkansgrupperna ska utforma sin samverkan.

Minsta gemensamma nämnare

Minsta gemensamma nämnare är de områden som handlar om styrning, struktur och samsyn.

- Styrgruppen och de lokala samverkansgrupperna
- Styrdokumentet
- En reviderad modell för kontaktpersoner från socialförvaltningen
- Introduktion för nyanställda chefer
- Gemensam kompetensutveckling och inspiration i relation till det övergripande målet.

Styrgruppens fortsatta arbete med vad som framkommit vid uppföljningen. Uppföljningen presenterades och diskuterades i styrgruppen för kraftsamling 2013-11-21. Styrgruppen som, i enlighet med förslag från uppföljningen, byter namn till ledningsgrupp kommer att under våren att arbeta vidare med de frågor som aktualiserats inom områdena styrning, struktur och samsyn.

5

Riktlinjer för godkännande och tillsyn av fristående förskolor och pedagogisk omsorg (UF/2014:28)

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar i enlighet med utbildningsförvaltningens tjänsteskrivelse:

- Att den som ansöker om att starta fristående förskola eller pedagogisk omsorg vid en intervju på förvaltningen ska visa att denne har förutsättning att följa de föreskrifter som gäller för motsvarande offentlig verksamhet (25 kap. 10 § skollagen).
- Att utbildningsnämnden uppdrar åt utbildningsförvaltningen att förtydliga skillnaderna mellan förskola och pedagogisk omsorg för de vårdnadshavare som söker placering vid dessa verksamheter.
- Att tjänsteman får genom delegation möjlighet att godkänna en tillfällig utökning av inskrivna barn.
- Att de tjänstemän som är ansvariga för tillsynen har delegation att anmärka och förelägga fristående förskola och pedagogisk omsorg vid brister.

Sammanfattning

Uppdraget avser att se över och förtydliga riktlinjerna för godkännande och rätt till bidrag för fristående förskolor och pedagogisk omsorg. Syftet är att förtydliga utbildningsförvaltningens regelverk avseende ansökan om tillstånd, utökningar, tillsyn, översyn av öppettiderna i pedagogisk omsorg och att tydliggöra gränsen mellan pedagogisk omsorg och fristående förskola.

2014-03-17

Dnr UF/2014:28

Referens
Berit Johansson

Mottagare
Utbildningsnämnden

Riktlinjer för godkännande och tillsyn av fristående förskolor och pedagogisk omsorg

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar i enlighet med utbildningsförvaltningens tjänsteskrivelse:

- Att den som ansöker om att starta fristående förskola eller pedagogisk omsorg vid en intervju på förvaltningen ska visa att denne har förutsättning att följa de föreskrifter som gäller för motsvarande offentlig verksamhet (25 kap. 10 § skollagen).

- Att utbildningsnämnden uppdrar åt utbildningsförvaltningen att förtydliga skillnaderna mellan förskola och pedagogisk omsorg för de vårdnadshavare som söker placering vid dessa verksamheter.

- Att tjänsteman får genom delegation möjlighet att godkänna en tillfällig utökning av inskrivna barn.

- Att de tjänstemän som är ansvariga för tillsynen har delegation att anmärka och förelägga fristående förskola och pedagogisk omsorg vid brister.

Sammanfattning

Uppdraget avser att se över och förtydliga riktlinjerna för godkännande och rätt till bidrag för fristående förskolor och pedagogisk omsorg. Syftet är att förtydliga utbildningsförvaltningens regelverk avseende ansökan om tillstånd, utökningar, tillsyn, översyn av öppettiderna i pedagogisk omsorg och att tydliggöra gränsen mellan pedagogisk omsorg och fristående förskola.

Bakgrund

1. Utbildningsförvaltningen återkallade godkännandet för ett familjedaghem i juni 2013. Efter ett överklagande från familjedaghemmet till förvaltningsrätten upphävdes återkallandet av godkännandet. Detta har fört med sig att riktlinjerna för att få tillstånd att driva fristående förskola och pedagogisk omsorg behöver en översyn. Vid ansökan om att starta fristående förskola och pedagogisk omsorg har arbetsgången varit att den som ansöker skickar in ansökningshandlingar. Eventuell komplettering begärs in och därefter

2014-03-17

Dnr UF/2014:28

genomförs ett besök i den lokal där verksamheten ska bedrivas och ett samtal genomförs med sökande i samband med besöket.

2. Det har kommit in ansökningar om att starta pedagogisk omsorg för upp till tjugo barn. Ansökningarna är i dagsläget få till antal men det behövs ett tydliggörande om skillnaden mellan fristående förskola och pedagogisk omsorg då den senare alltmer liknar en förskola till omfånget. Förskolan är till skillnad från pedagogisk omsorg en skolform, det vill säga både förskolan och fritidshemmen styrs av läroplaner och det finns krav på att det ska finnas högskoleutbildad personal. I förskola bedrivs undervisning och utbildning, det gör man inte i pedagogisk omsorg. För den pedagogiska omsorgen ska förskolans läroplan vara vägledande men det är inget krav att följa den. Den pedagogiska omsorgen har inte samma krav på sig att arbeta med modersmål, som förskolan och fritidshemmet har. Det som regleras i de allmänna råden för pedagogisk omsorg är att det är viktigt att personalen behärskar det svenska språket i den utsträckning som behövs för att kunna utmana och stimulera barnens språkutveckling i svenska och förbereda barnet för fortsatt lärande. Det framgår inte i de allmänna råden om pedagogisk omsorg eller i förarbetena till skollagen att det finns en gräns för antal barn i en pedagogisk omsorg eller när formen för verksamheten övergår till att vara en förskola.
3. En översyn av öppettiderna inom familjedaghemmen har varit ett önskemål som vid flertal tillfällen framförts av huvudmännen som menar att deras arbetsdag blir alltför lång.
4. Vid tillsyn av och vid möten med fristående förskolor och pedagogisk omsorg har frågan om viss överskrivning av barn i verksamheterna kommit upp på agendan. Det gäller i de fall där barn som ska börja vid verksamheten startar sin invänjning innan barnet som innehar platsen har slutat. Det kan handla om några veckors överinskrivning.
5. Det finns även ett behov av att förtydliga utbildningsförvaltningens regelverk av tillsyner samt delegationen vad gäller att anmärka och förelägga vid brister i en verksamhet.

Förslag på förtydligande av riktlinjerna för godkännande och rätt till bidrag för fristående förskolor och pedagogisk omsorg

1. Den förändring i förfarandet som föreslås är att den som ansöker ska komma till utbildningsförvaltningen för en intervju. Det som utbildningsförvaltningen har att ta ställning till vid en intervju är om den som ansöker har förutsättning att följa de föreskrifter som gäller för motsvarande offentlig verksamhet (25 kap. 10 § skollagen). Därefter genomförs ett besök i lokalen för en granskning av om den är ändamålsenlig för den verksam-

2014-03-17

Dnr UF/2014:28

het som ska bedrivas i den. Förutom det föreslås att alla kriterier enligt riktlinjerna ska vara uppfyllda innan ett godkännande om bidrag beslutas.

2. Det framgår inte av de allmänna råden om pedagogisk omsorg eller i förarbetena till skollagen att det finns en gräns för antal barn i en pedagogisk omsorg eller när formen för verksamheten övergår till att vara en förskola. Det finns olika varianter av hur pedagogisk omsorg kan bedrivas. Rätten till godkännande och bidrag är inte kopplat till barnantal. Att begränsa barnantalet blir svårt med tanke på att en verksamhet inom pedagogisk omsorg kan vara av varierad form. Om en gräns sätts vid 10 barn för all pedagogisk omsorg innebär det till exempel en begränsning av antal barn och familjer som kan ingå i en flerfamiljssystem. Ett av de exempel som tas upp i Skolverkets allmänna råd är att flera personer tillsammans kan bedriva pedagogisk omsorg i en särskild lokal. Om barnantalet ska vara 10 har vi också begränsat antalet personer som tillsammans kan bedriva en pedagogisk omsorg. Det finns inget stöd i lagen för detta.

Om förvaltningen ska sätta olika gränser för barnantalet inom de olika variationer som finns på pedagogisk omsorg är det svårt att i förväg göra det. Detta för att förvaltningen till exempel inte känner till hur många personer som tillsammans söker att driva pedagogisk omsorg eller hur många familjer som vill ingå i ett flerfamiljssystem. Det vi kan styra är att ha ett väl fungerande ansökningsförfarande som föreslagits enligt punkt 1.

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden uppdrar åt utbildningsförvaltningen att förtydliga skillnaderna mellan dessa verksamheter för de vårdnadshavare som söker placering vid dessa verksamheter.

3. I förarbetena till skollagen prop. 2009/10:165 sid. 527 tar man upp att föräldrarnas arbetstider passar bättre med t.ex. familjedaghemmets möjligheter till tidsmässig flexibilitet. Förmodligen menar man då i förhållande till förskolan. Att då korta öppettiderna för pedagogisk omsorg som framförts som ett önskemål från huvudmännen stämmer inte överens med det som står i förarbetena till skollagen.

Utbildningsförvaltningen förändrar inte öppettiderna för pedagogisk omsorg.

4. En återkommande fråga från fristående förskolor och även pedagogisk omsorg är om det finns möjlighet att ha en viss överskrivning av barn i skarven mellan att ett barn ska sluta och ett nytt barn ska skolas in. Det finns inget i lagstiftningen som hindrar det. Förutsättningen är att lokalen som verksamheten finns i är ändamålsenlig för det antalet barn som då blir.

2014-03-17

Dnr UF/2014:28

Utbildningsförvaltningen föreslår att tjänsteman får godkänna en tillfällig utökning av inskrivna barn.

5. Delegation av ärenden inom en nämnd regleras i kommunallagen. I 6 kap. 33§ står att en nämnd får uppdra åt en anställd i kommunen att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller i en grupp av ärenden, dock inte i de fall som avses i 34§. Där står bland annat att ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt får beslutanderätten inte delegeras. Att utbildningsnämnden delegerar beslutanderätten om mindre utökningar av platser på verksamheten till tjänsteman torde inte vara något hinder. Men med beaktande av lokalens lämplighet och att inomhusmiljön inte försämras.

Utbildningsförvaltningen föreslår att tjänsteman får delegation att godkänna mindre utökningar av antal barn i verksamheterna.

Vid allvarliga brister är det bra om ett föreläggande kan göras på plats.

Utbildningsförvaltningen föreslår att de tjänstemän som är ansvariga för tillsynen har delegation att anmärka och förelägga fristående förskola och pedagogisk omsorg.

Hur ansvaret för tillsynen och vilken kompetens och erfarenhet tjänstemännen som utövar tillsynen ska ha får anpassas efter hur den nya organisationen kommer att utformas.

Ann-Chatrin Norrevik
Förvaltningschef

Kristina Gustafsson
Chef
Utvecklings- och
utvärderingsenheten

6

Förändrat regelverk för förskola, fritids och pedagogisk omsorg (UF/2014:31)

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden antar det förändrade regelverket att gälla från och med den 1 april 2014.

Sammanfattning

Flertalet förskolor har signalerat att det förekommer att barn inte får någon ledighet från förskolan/pedagogisk omsorg. Förvaltningen månar om barns rätt till ledighet och vila från förskolan/pedagogisk omsorg och menar att det är viktigt för de allra flesta barn att få en sammanhängande ledighet någon gång under året. Det nya regelverket föreslår två förändringar som reglerar barnets rätt till ledighet.

2014-03-17

Dnr UF/2014:31

Referens
Sofia Nordgren

Mottagare
Utbildningsnämnden

Nytt regelverk för förskoleverksamhet, pedagogisk omsorg och skolbarnomsorg från och med 2014-04-01

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden antar det förändrade regelverket att gälla från och med den 1 april 2014.

Sammanfattning

Flertalet förskolor har signalerat att det förekommer att barn inte får någon ledighet från förskolan/pedagogisk omsorg. Förvaltningen månar om barns rätt till ledighet och vila från förskolan/pedagogisk omsorg och menar att det är viktigt för de allra flesta barn att få en sammanhängande ledighet någon gång under året. Det nya regelverket föreslår två förändringar som reglerar barnets rätt till ledighet.

Förändringar

Regelverket för barnomsorg i Botkyrka utgår från alla barns rätt till 35 timmars förskola, för att förskolan är det första steget i det livslånga lärandet, men också att barn precis som vuxna behöver en sammanhållen ledighet under året. Det nya regelverket föreslår två förändringar som reglerar barnets rätt till ledighet.

Den ena förändringar gäller barn till arbetande/studerande där regelverket nu ställer krav på att barnen inte ska vistas i förskolan under vårdnadshavarens semester från arbete eller studier. Tidigare har en sådan regel saknats.

Den andra förändringen gäller barn till föräldralediga/arbetssökande/de som saknar sysselsättning. Likt tidigare erbjuds ett val mellan placeringar på antingen 15 timmar/vecka eller 35 timmar/vecka. Väljer man alternativet 35 timmar/vecka ska barnet vara ledig från förskolan i fyra sammanhängande veckor under perioden juni – augusti. Vid valet 15 timmar/vecka är barnet välkommet till förskolan hela året.

Ann-Chatrin Norrevik
Förvaltningschef

Anette Älmdalen
tf. Administrativ chef

Referens

Sofia Nordgren

Regler för förskoleverksamhet, pedagogisk omsorg och skolbarnsomsorg från och med 2014-04-01

Former av barnomsorg

Förskolan tar emot barn i åldern 1-5 år. Här erbjuds pedagogisk verksamhet där omsorg, fostran och lärande bildar en helhet. Förskolan arbetar utifrån läroplanen för förskolan.

Allmän förskola är avgiftsfri och bedrivs endast på förskolan som en integrerad verksamhet. Barn kan erbjudas plats från och med höstterminen det år barnet fyller tre år. Allmän förskola ska omfatta minst 525 timmar om året och följer skolans läsår. Ingen verksamhet bedrivs under grundskolans lov dagar.

Pedagogisk omsorg är barnomsorg och skolbarnsomsorg i hemmiljö där verksamheten bedrivs i mindre grupper. Kommunen betalar ut bidrag för egna barn om det är lika många egna barn som det är andra barn som tagits emot. Läroplanen för förskolan ska vara vägledande för verksamheten.

Barnomsorg på obekvämt arbetstid erbjuds av kommunen på förskolan Natt och Dag i Tumba mellan kl 18:30-06:30, 365 dagar om året. För mer detaljerade regler, se Regler för barnomsorg på obekvämt arbetstid (dnr BOUN/2009:322).

Skolbarnsomsorg bedrivs i fritidshem och tar emot barn från förskoleklass till och med den termin som barnet fyller 10 år. Platsen kan nyttjas fram till nästa termins start.

Fristående verksamhet är förskolor, fritidshem, annan pedagogisk omsorg som bedrivs av annan huvudman än kommunen, till exempel föräldra- eller personalkooperativ.

Öppettider

Förskolorna, annan pedagogisk omsorg och fritidshemmen erbjuder verksamhet vardagar klockan 06.30-18.30.

20134-03-10

Dnr UF/2014:31

Sekretess- Anmälningssplikt - Registerkontroll

All personal inom förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg omfattas av sekretesslagen. Verksamheterna har anmälningssplikt till socialtjänsten om det finns misstanke om att ett barn far illa. Huvudmannen för den aktuella verksamheten ansvarar för att registerkontroll av personal sker innan arbetet påbörjas.

Olycksfallsförsäkring

Botkyrka kommunen har tecknat en kollektiv olycksfallsförsäkring för alla barn som är inskrivna i verksamheten. Försäkringen gäller dygnet runt.
www.botkyrka.se/barnochutbildning/elevhälsa

Anmälan och regler för tilldelning av platser

Anmälan till förskola, pedagogisk omsorg, allmän förskola och fritidshem som bedrivs i Botkyrka kommuns kommunala eller enskilda verksamheter, görs i e-tjänsten Min skola på www.botkyrka.se. Medborgarkontoren kan hjälpa alla vårdnadshavare med att göra anmälan.

Anmälan kan göras sex månader innan önskat datum för placering och senast tre månader innan. Bekräftelse på godkänd eller avslagen anmälan skickas automatiskt med e-post eller sms till sökande vårdnadshavare.

Barnomsorgsplats garanteras inom tre månader från det datum då ansökan har blivit godkänd. Garantin gäller för barn som har Botkyrka kommun som hemkommun, vilket oftast innebär att de är folkbokförda i kommunen. Garantin gäller ej vårdnadshavare som har obetalda barnomsorgsskulder till kommunen.

Barnomsorgsverksamheten har en kontinuerlig intagning under året. Det betyder att väntetiden kan variera. Den 31 juli slutar alla blivande sexåringar i förskolan. Det innebär att antal lediga platser är flest i början av augusti och att det kan vara lättare att få sitt förstahandsval. Vårdnadshavarna ska göra tre aktiva val. Barnet garanteras dock inte plats på någon av dessa tre alternativ. Om en plats på de valda förskolorna inte kan ordnas inom tre månader blir barnet erbjuden en plats på en annan förskola i kommunen.

Växelvis boende

Barn, folkbokförda i Botkyrka kommun, som bor växelvis hos sina vårdnadshavare och där en av vårdnadshavarna är bosatt i en annan kommun, erbjuds plats i Botkyrka kommuns barnomsorg.

20134-03-10

Dnr UF/2014:31

Barn folkbokförda i annan kommun, som bor växelvis hos sina vårdnadshavare, varav en vårdnadshavare är bosatt i Botkyrka kommun, erbjuds placering i mån av plats och om hemkommunen betalar för platsen. Vårdnadshavarna har möjlighet att få en varsin faktura.

Barnomsorg i kommunal eller enskild regi i annan kommun

Vårdnadshavare som önskar barnomsorg i annan kommuns kommunala regi undersöker själva om det finns plats. Den mottagande kommunen upprättar ett avtal med Botkyrka kommun. Därefter placeras barnet. Barnomsorgsavgiften betalas till Botkyrka kommun.

Vårdnadshavare som önskar barnomsorg i annan kommuns enskilda regi undersöker själva om det finns plats. Den enskilda verksamheten och vårdnadshavarna undertecknar ett avtal där det framgår när barnet får påbörja sin placering. Intyget skickas till kommunen eller lämnas till medborgarkontoren i Botkyrka kommun. Därefter får barnet påbörja sin placering. Barnomsorgsavgiften betalas till Botkyrka kommun.

Barn i behov av särskilt stöd

Barn i behov av särskilt stöd enligt Skollagen ska anvisas plats i barnomsorg efter särskild prövning. Vistelsetiden erbjuds med minst 15 timmar per helgfri vecka. Avgiften grundar sig på maxtaxa och reduceras med 25%.

Regler för turordning - hur platserna fördelas

Vårdnadshavarna är garanterade barnomsorg i Botkyrka kommun inom tre månader eller utifrån vårdnadshavarnas behovsdatum.

Fördelning av platser till förskola eller till annan pedagogisk omsorg sker enligt följande kriterier:

1. Syskonförtur.
2. Barn som saknar barnomsorgsplats.
3. Omplacering av barn (översyn sker i april-maj)
  - Om fler barn konkurrerar om samma plats så får äldst barn placering först
  - Syskonförtur är förtur till förskola eller pedagogisk omsorg där annat syskon är placerat vid placeringsstarten
  - Med syskon avses helsyskon, halvsyskon och även barn som bor i samma familj utan att vara biologiska syskon

20134-03-10

Dnr UF/2014:31

- De fristående verksamheterna har möjlighet att göra avsteg från kön utifrån verksamhetens behov
- I månadsskiftet april-maj ska alla verksamheter se över vilka barn som önskar en omplacering av enhet och i möjligaste mån tillgodose vårdnadshavarnas önskemål om byte. Bytet sker förslagsvis i augusti när alla blivande sexåringar slutar på förskolan eller hos dem som bedriver annan pedagogisk omsorg

Den som är folkbokförd i eller permanent vistas i kommunen har rätt till barnomsorg. Om en vårdnadshavare som planerar att flytta till kommunen och vill få barnomsorgsplats så ska ett köpeavtal eller hyresavtal visas upp hos medborgarkontoret eller skickas in i samband med ansökan. Ansökan är inte komplett förrän köpeavtal eller hyresavtal har uppvisats, vilket framgår när man ansöker. Ködatumet räknas från den dagen komplett ansökan är inkommen.

Placering

Så här går en placering till

En av vårdnadshavarna ansöker om plats i kommunens e-tjänst. Ett erbjudande om plats skickas till sökande vårdnadshavare via e-post eller sms. Den erbjudna platsen måste accepteras i e-tjänsten av den sökande vårdnadshavaren för att placeringen ska bli aktuell. Om barnet har två vårdnadshavare som bor på olika adresser så måste båda vårdnadshavarna acceptera erbjudandet oavsett om det är båda eller bara den ena vårdnadshavaren som är i behov av barnomsorgsplats. Accepterar bara den ena av de två vårdnadshavarna förfaller erbjudandet. Erbjudandet måste besvaras inom två veckor (tre veckor under juli månad).

- Om vårdnadshavarna tackar nej till en erbjuden placering men väljer att stå kvar i kö, flyttas ködatumet fram tre månader.
- Om vårdnadshavaren accepterar den erbjudna platsen men önskar en annan placering så flyttas de till omplaceringskön med samma ködatum som tidigare.
- Erbjuds vårdnadshavarna sitt förstahandsval och tackar nej så har de ej möjlighet att stå kvar i kön.
- Om vårdnadshavarna inte svarar på placeringserbjudandet inom två veckor (tre veckor under juli månad) så kommer erbjudandet samt lägre rankade alternativ att stängas. Vårdnadshavarna har då möjlighet att på nytt söka dessa alternativ, men får då en ny kötid. Svarar inte vårdnadshavarna på sitt förstahandsval så har de inte möjlighet att stå kvar i kön.

20134-03-10

Dnr UF/2014:31

Vistelsetider och inskolning

Barn i förskola och i pedagogisk omsorg skolas in i upp till två veckor. Vårdnadshavarna deltar i verksamheten tillsammans med sitt barn efter ett uppgjort schema. Inskolningen gäller även vid omplacering. Inskolningen är kortare när barnet börjar på fritidshem. Vårdnadshavarna betalar avgift från och med första dagen på inskolningen. Under inskolningen skriver vårdnadshavarna på en tidsöverenskommelse tillsammans med respektive verksamhet om barnets vistelsetid. Tidsöverenskommelsen ska ligga till grund för verksamhetens planering och personalens arbetstider.

Tidsöverenskommelsen är bindande och de överenskomna tiderna ska gälla tills ny tidsöverenskommelse undertecknas. Om barn inte hämtas efter kl 18:30 har förskolan valet att ringa socialjouren.

Förskola och pedagogisk omsorg

Botkyrka kommun erbjuder alla barn barnomsorg 35 timmar per helgfri vecka i förskola eller i annan pedagogisk omsorg. Barn till arbetande/studerande har utöver dessa 35 tim/vecka rätt att vistas i verksamheten under vårdnadshavarnas arbetstid/studietid samt under restiden till och från arbetet/studierna. När arbetande/studerande vårdnadshavare har semester har barnet inte rätt att vistas i verksamheten.

Barn till föräldralediga, arbetsökande och de som saknar sysselsättning har rätt till förskola eller annan pedagogisk omsorg och kan välja placering enligt följande alternativ:

1. 15 timmar per helgfri vecka. Placeringen innebär att vårdnadshavarna betalar en halv barnomsorgsavgift.
2. 35 timmar per helgfri vecka, med krav på att barnet får ledigt från förskolan under minst fyra sammanhängande veckor under perioden juni – augusti.

Byte mellan 15 timmar/vecka och 35 timmar/vecka kan göras vid terminsstart.

Förskolechefen fastställer i samråd med vårdnadshavarna närvarotidens förläggning utifrån hela barngruppens och verksamhetens bästa. Vid placering på 35 timmar per vecka rekommenderas att 30 av dessa 35 timmar förläggs mellan klockan 9-15. Anledningen till att erbjuda barnen denna tid är att det är då förskolan i huvudsak bedriver den pedagogiska verksamheten.

Allmän förskola

Från höstterminen det år barnet fyller tre år har alla barn rätt till allmän förskola 15 timmar/vecka, minst 525 timmar per år. Verksamheten bedrivs under skolans

20134-03-10

Dnr UF/2014:31

läsår och är ej tillgänglig under skollov. Förskolechefen fastställer närvarotiden utifrån hela barngruppen och verksamhetens bästa. Verksamheten är avgiftsfri.

Den som har barnomsorg och blir sjukskriven

Den som får sjukpenning eller sjukersättning och har barn placerat inom barnomsorgen, har rätt att behålla samma vistelsetider som före sjukskrivningen.

Fritidshem

Botkyrka kommun erbjuder barn till arbetande/studerande har rätt till vistelsetid under vårdnadshavarnas arbetstid/studietid samt under restiden till och från arbetet/studierna.

Barn vars vårdnadshavare är aktivt arbetsökande, föräldralediga för yngre syskon eller saknar sysselsättning erbjuds 4 timmar per dag på fritidshem. Under loven erbjuder kommunen 35 timmar per vecka för alla barn.

Planeringsdagar och semesterstängt

Under semestertid, jul- och nyårshelger stänger vissa förskolor, pedagogisk omsorg och fritidshem. Förskolan, pedagogisk omsorg och fritidshemmen har även 2-3 planeringsdagar under året när verksamheten stänger.

Vårdnadshavarna blir meddelade i god tid innan. Kan vårdnadshavarna inte ordna med barnomsorg på annat vis har barnen möjlighet att få tillfällig placering på en annan enhet. Det blir inte någon reducering av barnomsorgsavgiften för de dagarna. All verksamhet håller stängt under röda dagar samt under jul-, nyårs- och midsommarafton.

Avgifter

Botkyrka kommun tillämpar maxtaxa. Avgiften beräknas utifrån hushållets gemensamma skattepliktiga inkomst för dem som är folkbokförda eller bor på samma adress som barnet. Den högsta avgiften betalas för det yngsta barnet i familjen. För det fjärde barnet betalas ingen avgift. Någon avgift utöver detta (för till exempel lovdagar eller mat) får inte tas ut från vårdnadshavarna. För barn mellan 3 och 5 år som går på förskola reduceras avgiften med 25 % mellan den 1 september och den 31 maj.

Hushållet kan välja att inte uppge någon inkomst och godkänner då högsta barnomsorgsavgift. I samband med ansökningen eller placeringen lämnar hushållet in en kopia på sin inkomst som ska gälla när barnet börjar i verksamheten. Inkomststoppgiften skickas till kommunen eller lämnas till medborgarkontoret. Har ingen inkomst uppvisats innan eller i samband med att vårdnadshavaren tackar ja till ett erbjudande så kommer hushållet att få en faktura som är grundad på högsta avgift. Vårdnadshavaren är då skyldig att

20134-03-10

Dnr UF/2014:31

betala denna faktura, uppvisas en ny inkomst korrigeras avgiften automatiskt retroaktivt på nästkommande månads faktura.

Om inkomsten för en familj har varit högre än den familjen uppgivit så kan kommunen efterdebitera mellanskillnaden upp till tre år bakåt i tiden. Om ett hushåll har fått högsta avgift på grund av utebliven inkomstnämnan och därefter kompletterar med styrkta inkomstuppgifter så ska denna faktura betalas. Avgiften kan därefter justeras retroaktivt. Kommunen tillämpar förskottsinsbetalning.

Ändrad inkomst ska omedelbart anmälas till medborgarkontoret. Hushållet styrker inkomsten med kopia på lönespecifikation eller liknande. Om vårdnadshavarna betalar barnomsorgsfakturan efter förfallodagen tillkommer en påminnelseavgift. Kommunen kan stänga av barnet om inte vårdnadshavarna betalar fakturan. Obetald faktura överlämnas till kronofogden för fastställande av skuld och eventuell verkställighet/utmätning för indrivningsåtgärder.

Ändrade familjeförhållanden

Vid förändrade familjeförhållanden, beräknar kommunen ny inkomst från familjens förändrade folkbokföringsdatum. Vid gemensam vårdnad kan vårdnadshavarna få varsin faktura som baserar sig på respektive hushåll om båda begär detta. Den sammanlagda fakturan får inte överstiga den övre gränsen för maxtaxan.

Skulder

En förutsättning för att få en placering i förskola, i pedagogisk omsorg eller i fritidshem är att familjen inte har obetalda barnomsorgsskulder till Botkyrka kommun. Barn mellan 3-5 år har dock fortfarande rätt till allmän förskola, som är avgiftsfri.

Uppsägning av plats

1. Uppsägningstiden är två månader och familjen betalar avgift under uppsägningstiden. En vårdnadshavare säger upp placeringen i kommunens e-tjänst. Är vårdnadshavarna folkbokförda på olika adresser måste den andra vårdnadshavaren logga in och bekräfta uppsägningen innan den kan bli godkänd.
2. Vid utflyttning från kommunen förlorar barnet rätten till barnomsorg i Botkyrka kommun, men får gå kvar i två månader efter utflyttsdatum, (uppsägningstiden). Därefter avslutas placeringen.
3. Frånvaro från barnomsorgsplatsen mer än en månad utan anmälan uppfattar kommunen som en uppsagd plats. Det tillkommer två månaders uppsägningstid från det datum som platsen har varit utnyttjad en månad.

20134-03-10

Dnr UF/2014:31

4. Önskar man behålla platsen under en längre frånvaro, maximalt fyra månader, ska detta meddelas till förskolan innan frånvaron. Återkommer inte barnet till förskolan efter fyra månader sägs platsen upp med omedelbar verkan. Vid nytt behov av barnomsorgsplats måste vårdnadshavarna göra en ny anmälan om barnomsorg. Detta gäller inte vid sjukhusvistelse och annan allvarlig sjukdom.
5. Vid utebliven betalning av avgiften blir vårdnadshavarna kontaktade för reglering av skulden enligt kommunens kravrutin. Om betalning trots detta inte sker kan kommunen säga upp platsen efter utredning och beslut från utbildningsförvaltningen.
6. För barn, som är folkbokförda i Botkyrka kommun, tillämpas ingen uppsägningstid vid byte av barnomsorgsenhet inom kommunen. En viss tid för administration bör finnas. De ansvariga för respektive enhet avtalar med varandra om ett lämpligt datum för överlämnande av barnet.
7. Uppsägning av blivande sexåringar säger kommunen automatiskt upp under våren. Platsen sägs upp till och med 31 juli.
8. Uppsägning av barn som är tio år och är födda innan skolstart på hösten säger kommunen automatiskt upp från fritidshemmet under våren. Uppsägningen gäller från och med skolstart på hösten.
9. Uppsägning av barn som är tio år och är födda efter skolstart när höstterminen börjar säger kommunen upp automatiskt från fritidshemmet under hösten. Uppsägningen gäller från och med skolstart i januari.
10. Botkyrka kommun gör kontroller av inlämnade inkomstuppgifter kontinuerligt under året. Avstängning från plats kan ske om platsen upprätthålls på oriktiga grunder efter utredning och beslut i utbildningsförvaltningen.

7**Ökad hyra Prästkragen (UF/2013:52)****Förslag till beslut**

Utbildningsnämnden äskar 600 000 kr/år av kommunfullmäktige, för ökade lokalkostnader för ombyggnationen av Prästkragen, från och med 2015.

Sammanfattning

I flerårsplanen finns investeringsmedel avsatta för ombyggnation av förskolan Prästkragen på 20 mkr. Tekniska nämnden, fastighetsenheten, har tillsammans med kommunledningsförvaltningens upphandlingsenhet genomfört en RFI (Request For Information) för att få en bedömning från några byggtreprenörer av vad en ombyggnation av Prästkragen och ytterligare tre förskolor skulle kosta. Resultatet av RFI visar att kostnaden överstiger avsatta investeringsmedel med ca 75 % och är i nivå med den pågående ombyggnationen av Violen.

I projektets styrgrupp har samhällsbyggnadsförvaltningen, fastighetsenheten, tillsammans med utbildningsförvaltningen och kommunledningsförvaltningen beslutat att begära ytterligare investeringsmedel för att genomföra den planerade ombyggnationen. För att genomföra ombyggnationen av Prästkragens förskola begär samhällsbyggnadsförvaltningen att den avsatta projektbudgeten i flerårsplanen ökas med 15 mkr (Dnr sbf/2013:400). För utbildningsförvaltningen innebär detta en ökad lokalkostnad/år på 600 000 kr, från och med 2015.

2014-03-17

Dnr UF/2013:52

Referens
Leif EdinMottagare
Utbildningsnämnden

Ökad hyra Prästkragen

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden äskar 600 000 kr/år av kommunfullmäktige, för ökade lokalkostnader för ombyggnationen av Prästkragen, från och med 2015.

Sammanfattning

I flerårsplanen finns investeringsmedel avsatta för ombyggnation av förskolan Prästkragen på 20 mkr. Tekniska nämnden, fastighetsenheten, har tillsammans med kommunledningsförvaltningens upphandlingsenhet genomfört en RFI (Request For Information) för att få en bedömning från några byggtreprenörer av vad en ombyggnation av Prästkragen och ytterligare tre förskolor skulle kosta. Resultatet av RFI visar att kostnaden överstiger avsatta investeringsmedel med ca 75 % och är i nivå med den pågående ombyggnationen av Violen.

I projektets styrgrupp har samhällsbyggnadsförvaltningen, fastighetsenheten, tillsammans med utbildningsförvaltningen och kommunledningsförvaltningen beslutat att begära ytterligare investeringsmedel för att genomföra den planerade ombyggnationen. För att genomföra ombyggnationen av Prästkragens förskola begär samhällsbyggnadsförvaltningen att den avsatta projektbudgeten i flerårsplanen ökas med 15 mkr (Dnr sbf/2013:400). För utbildningsförvaltningen innebär detta en ökad lokalkostnad/år på 600 000 kr, från och med 2015.

Bakgrund

I flerårsplanen för åren 2014-2017 fick tekniska nämnden i uppdrag att fortsätta att undersöka möjligheterna att vidta åtgärder som bidrar till att minska investeringsutgifterna i enskilda objekt. I uppdraget ingick att se över möjligheterna att åstadkomma en ökad konkurrens vid upphandling. Därutöver skulle man även beskriva vad som kan uppnås med de medel som avsatts i flerårsplanens investeringsprogram.

2014-03-17

Dnr UF/2013:52

Botkyrka kommun har under de senaste åren haft problem med inneklimatet i ett antal förskolor vilket lett till att tekniska nämnden tagit fram olika sätt att bygga om dessa.

Förskolan Violen byggs om under 2013 och är den första förskolan att åtgärdas. Byggnaden har rivits ner till grunden och återuppbyggs. Grunden har åtgärdats för att förhindra framtida problem. Byggnaden får en viss ändrad planlösning som anpassning till dagens verksamhetsbehov. Projektet blir en ombyggnadsmodell för kommande ombyggnationer av förskolor med likvärdig planlösning. Projektbudgeten för Violen är 30 mnkr.

I flerårsplanen 2014-2017 har projekten för förskolorna Prästkragen, Måsen och Myran en investeringsbudget på vardera bara 20 mkr och förskolan Opalen endast 17 mkr. När Violen är klar i maj 2014 ska förskolan Prästkragen evakueras och en ombyggnation av denna ska börja.

Då projektbudgetarna för förskolorna Prästkragen, Måsen, Myran och Opalen minskats i förhållande till Violen måste kraven från verksamheten ses över och funktionsprogram har tagits fram. Fastighetsenheten har tillsammans med Upphandlingsenheten under oktober 2013, med verksamhetens funktionsprogram som grund, genomfört en RFI (request for information) för att få en bedömning från entreprenörerna av vad en ombyggnation av dessa förskolor skulle kosta. Frågan ställdes till 4 entreprenörer och 3 svarade. 2 av dem som svarade på RFI är byggentreprenörer och den tredje är modulbyggare. De två byggentreprenörerna har bedömt att entreprenadkostnaden är 29 mkr respektive 32 mnkr. Svaret från modulbyggaren är 15, 6 mkr men i det priset ingår inte rivning av befintlig byggnad, ny ventilerad grund med tillhörande markarbeten, anslutning av el och VA, finplanering av mark samt tillagningskök. Fastighetsenheten bedömer att priset då kommer att sluta i samma nivå som de två första svaren. Dessa svar är endast entreprenadkostnader och utöver den tillkommer byggherrekostnad på 10 % och internränta på 3 %.

RFI visar alltså att den avsatta projektbudgeten inte klaras. För att klara den avsatta projektbudgeten måste verksamheten revidera och minska sina krav i funktionsprogrammet men troligen räcker inte det då RFI visar på en kostnadsökning på ca 75%. För att genomföra ombyggnationen av Prästkragens förskola har samhällsbyggnadsförvaltningen begärt att den avsatta projektbudgeten i flerårsplanen ökas med 15 mkr (Dnr sbf/2013:400). För utbildningsförvaltningen innebär detta en ökad lokalkostnad/år på 600 000 kr, från och med 2015.

2014-03-17

Dnr UF/2013:52

Ann-Chatrin Norrevik
Förvaltningschef
Utbildningsförvaltningen

Anette Älmdalen
Tf Administrativ chef
Utbildningsförvaltningen

8

Lokalprogram Vårsta förskola (UF/2014:33)

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner lokalprogrammet för Vårsta förskola.

Sammanfattning

Enligt kommunens lokalanskaffningsprocess skall den berörda verksamhetsnämnden besluta om lokalprogram innan ett ärende går vidare till tekniska nämnden, fastighetskontoret, för fortsatt förstudie/förprojektering. Lokalprogrammet skall visa på behovet av lokaler samt vilka funktioner de skall fylla. Till detta skall fogas en programkalkyl som endast är en grov schablonberäkning av kostnaderna för att genomföra programmet samt av framtida driftskostnader.

2014-03-17

Dnr UF/2014:33

Referens

Anita Holgersson

Leif Edin

Elisabeth Gonzalez

Mottagare

Utbildningsnämnden

Lokalprogram Vårsta förskola

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner lokalprogrammet för Vårsta förskola.

Sammanfattning

Enligt kommunens lokalanskaffningsprocess skall den berörda verksamhetsnämnden besluta om lokalprogram innan ett ärende går vidare till tekniska nämnden, fastighetskontoret, för fortsatt förstudie/förprojektering. Lokalprogrammet skall visa på behovet av lokaler samt vilka funktioner de skall fylla. Till detta skall fogas en programkalkyl som endast är en grov schablonberäkning av kostnaderna för att genomföra programmet samt av framtida driftskostnader.

Lokalprogram för ny förskola i Vårsta

Investeringsmedel:	Förskolan ska byggas av privat entreprenör, varför inga investeringsmedel behövs från Botkyrka kommun.
Lokalkostnad för förskolan:	5,0 mkr/år
Nyckeltal	Max 10,0 kvadratmeter ¹ /barn
Antal personer, totalt;	287
Barn	240
Pedagoger	40
Kökspersonal	4
Städ	1
Chef	1
Övrig personal	1

Alltså behövs en förskola på 2 400 m².

---

¹ De kvadratmeter som utbildningsförvaltningen betalar hyra för, alltså BRA-yta. Det är kostnaden för att bygga den totala byggnaden inklusive väggar, teknikutrymmen med mera, som ligger till grund för den hyra som fördelas på de kvadratmeter bruksarea som verksamheten nyttjar.

2014-03-17

Dnr UF/2014:33

Förskola tillsammans med äldreboende

Vårsta nya förskola ska 2018 ersätta den tillfälliga paviljongförskolan Trollet, vars bygglov går ut sommaren 2018. Vårsta nya förskola ska även ersätta förskolan Älvan, vars lokaler kommer att behöva användas till skola, då befolkningsprognoserna visar att Malmsjö skola behöver Älvans lokaler 2018.

2018 finns det även ett behov av ett nytt äldreboende och det skulle vara möjligt att bygga Vårsta förskola tillsammans med det nya äldreboendet. Utbildningsförvaltningen ser inga pedagogiska vinster med detta, men det kan finnas ekonomiska och organisatoriska vinster, exempelvis:

- Leveranser av livsmedel och förbrukningsmaterial kan samordnas.
- Kök, matlagning frukost, lunch och middag och förvaring livsmedel kan samordnas, liksom andra förvaringsutrymmen
- Personalrum, matsal, omklädningsrum, mötesrum, parkering kan samutnyttjas.
- Möjlighet att samutnyttja utemiljön
- Möjlighet att samordna personal till heltid
- Gemensamma aktiviteter och högtider mellan barn och äldre.
- Samanvända ateljé, syrum, snickeri med mera.

Vård- och omsorgsförvaltningen har utformat ett lokalprogram för äldreboendet. Här följer lokalprogrammet för Vårsta nya förskola:

Vision

Förskolan skall lägga grunden för ett livslångt lärande. Verksamheten skall vara rolig, trygg och lärorik för alla barn som deltar. Förskolan skall erbjuda barnen en god pedagogisk verksamhet, där omsorg, fostran och lärande bildar en helhet. Alla barn skall få uppleva den tillfredställelse det ger att göra framsteg, övervinna svårigheter och att få uppleva sig vara en tillgång i gruppen. De vuxna skall ge barnen stöd i att utveckla tillit och förtroende. Barnens nyfikenhet, företagsamhet och intressen skall uppmuntras och deras vilja och lust att lära skall stimuleras. Barnen skall få möjlighet att utveckla sin förmåga att iaktta och reflektera.

Att skapa och kommunicera med hjälp av olika uttrycksformer såsom bild, sång och musik, drama, rytmik, dans och rörelse liksom med hjälp av tal och skriftspråk, utgör både innehåll och metod i förskolans strävan att främja barns utveckling och lärande.

Genom pedagogisk dokumentation blir barnets och verksamhetens utveckling synliggjord. Detta uppnås genom ett processinriktat arbetssätt där bar-

2014-03-17

Dnr UF/2014:33

net, pedagogen och föräldern följer det pedagogiska arbetet som sker i förskolan.

Både utemiljön och innemiljön skall pedagogiskt vara utformad på ett sådant sätt att de stimulerar barnens lek och lärande, fantasi, motorik och hälsa.

Allmänt om lokalutnyttjande

Alla lokaler skall ha någon form av allmängiltighet. Pedagogiska inriktningar växlar över tid, hur lokalerna används kan också växla t ex mellan skola och förskola. På längre sikt kanske lokalerna kommer att användas till helt andra verksamheter.

Kommunens senast uppförda förskolor har så kallade torg och i anslutning till dessa torg finns ett flertal mindre rum att användas som sovsalar, verkstäder, ateljéer och lek mm.

Placering av kök, matsal och leveransväg

Allra först ska det bestämmas var kök, matsal och leveransväg ska finnas. Resten av förskolan får sedan anpassas efter det.

Entréer/hall

- Utanför entréer ska finnas skrapgaller och vattenutkast. Vägen mot entrén ska vara hårdgjord för att man inte i onödan ska dra in smuts. Marken under vatten utkastet måste vara sådan att det inte uppstår lervälling eller stora vattenpölar där.
- Ytterst ska finnas en groventré där man tar av blöta ytterkläder och skor/stövlar samt golvbrunn för enklare rengöring.
- Avfuktningsskåp/rum ska finnas och antalet ska anpassas så att det finns gott om plats för samtliga barns kläder.
- I kapprum/hall ska det finnas klädhängare och förvaringsfack, här ska också finnas plats för personalens arbetskläder.
- Kapprummen ska rymma påklädningsbänkar och man måste kunna ta sig fram i rummet även om någon sitter på bänken för att hjälpa ett barn.
- Entréerna ska i möjligaste mån vara stora och flexibla.
- På ”stora” förskolor bör det finnas två entréer.
- Entréerna ska utformas så att obehöriga inte obemärkt kan komma in
- Toalett ska finnas i anslutning till groventrén alternativt med ingång direkt utifrån.
- Utetoalett ska ha golvbrunn.

2014-03-17

Dnr UF/2014:33

Skötrum/toaletter

- Toalett och skötrum bör vara placerade utanför, men i anslutning till själva avdelningen. Högst 15 barn/toalett.
- Toalettrummen ska vara minst 160 cm breda om toalettstolen inte är centrerad. På en sida ska det vara minst 80 cm så att personalen kan komma in med rullpall. Om toalettstolen placeras mitt i rummet måste det vara 240 brett.
- Skötborden ska ha ho och vara elektriskt höj- och sänkbara till golv.
- Skötrum ska om möjligt ha öppningsbart fönster.
- Handfat behövs inte på toaletterna utan ersätts hellre av tvättränna utanför.
- Kranarna bör vara sensorstyrda.
- Halva toalettdörrar är bra för små barn, alternativt fönster i dörren, placerade i vuxenhöjd.
- Inga trösklar skall finnas
- Belysningen i dessa rum ska vara sensorstyrd.

Allmänt på förskolan

- Alla dörrar ska förses med klämskydd. Undantag är dörrar som alltid är låsta.
- Det ska finnas elementskydd på alla element.
- Det ska vara skjutdörrar i den mån det går för att minska klämrisken.
- Genom rätt val av golv-, vägg- och takmaterial ska god ljuddämpning garanteras.
- Det ska finnas bra solskydd på fönster och alla fönster ska vara av okrossbart glas.
- Avdelningarna ska vara utrustade med diskbänk, över och underskåp i vuxenhöjd. Om möjligt så ska detta kompletteras med så kallade pedagogiska kök, vilket innebär att det finns en diskbänk med arbetsyta i barnhöjd i anslutning/bredvid de vuxnas diskbänk.
- Fasta förvaringshyllor/skåp skall finnas på varje avdelning. På väggarna ska det finnas hyllsystemen som sätts upp med flyttbara väggskenor.
- Högt uppsatta lampor måste kunna sänkas för lampbyten.
- Det ska finnas möjlighet att vila för barnen. Det kan finnas olika lösningar för detta, man måste dock tänka på att det system man väljer är lätt att hantera, lätt att hålla rent och att det finns förvaringsutrymmen filter, madrasser och kuddar. Barn som sover ute ska göra det på en skyddad plats tillgänglig och väl synlig från avdelningen.
- För att undvika senare uppsättning av smålampor med sladdar kors och tvärs, skall belysningen på förskolan vara dimbart.
- Vägghakarna och strömbrytare ska sitta 120 cm upp på väggen, över färdigt golv. Det ska vara ett väl genomtänkt antal eluttag i rummen.

2014-03-17

Dnr UF/2014:33

- I anslutning till avdelningar vill man ofta ha en ateljé med tillgång till vatten. Där behövs inte golvbrunn.
- Något utrymme för vattenlek, med golvbrunn, ska finnas på varje förskola.

Personal

- Det ska finnas personalrum och möjlighet till avskild vila i vilrum.
- Det skall finnas plats för ytterkläder, värdefackskåp, toaletter och duschrum.
- I personalens matsal/matsalar intar personalen från de båda verksamheterna sina luncher. Där skall finnas diskbänk, mikro, kylskåp och diskmaskin.
- I anlutning till matsalen/matsalarna ligger personalrummet som kan nyttjas av all personal i de båda verksamheterna. I personalrummet finns tillgång till kaffe/te-bryggare.
- Dessutom behövs konferensrum, samtalsrum, utrymme för kopiator och annan kontorsutrustning samt ett rum för en förskolechef.
- Det ska även finnas tillräckligt med arbetsplatser för personalen så att de kan sköta sitt arbete med dokumentation.

Förråd/förvaring

- Centralt förråd för pedagogiskt material, säsongsmaterial med mera.
- Förråd för blöjor och andra hygieniska produkter måste ligga i anslutning till transportentré/varuintag, får ej tas genom köket.

Utemiljön

Utformningen

- Barnens utemiljö ska vara väl skild från biltrafik och transporter till och från förskolan.
- Grindarna skall vara försedda med pipande larm, som går igång när grinden inte blivit ordentligt stängd. Förslagsvis efter 1 minut.
- Det är bra om det är låga buskar vid entréerna och bra belysning där liksom på gården i övrigt.
- Se till att det finns både mjuka och hårda ytor att vara på.
- Inga otrygga ”hörn”.
- Tillgång till vatten

Lek

- Solavskärmning måste finnas på gården
- Inhägnad utsläppsgård för de minsta. Större friare gård för de äldre barnen. Hårdgjorda ytor för cykelslingor
- Förråd för förskolans barnvagnar
- Förråd för leksaker och annat utematerial. Om möjligt placeras detta förråd i själva byggnaden med anslutning från förrådet till förskolans våtrum så att experiment med vatten och naturmaterial kan ge-

2014-03-17

Dnr UF/2014:33

nomföras i våtutrymmet med material som hämtas ute i naturen.
Detta rum ska ha golvbrunn.

- Enkelt förråd för privata vagnar. Ska vara låsbart.

Snöröjning och halkbekämpning

Se till att det finns plats för att lägga upp snö, samt att man kommer fram med maskiner på gården. Vad gäller halkbekämpning är det viktigt att det finns en sandningsandlåda, ur vilken personal själv kan hämta sand, om det vid extrem halka tar lång tid för avtalad entreprenör att halkbekämpa.

Se även samhällsbyggnadsförvaltningens riktlinjer runt utemiljön.

Städutrymmen

- Gärna med fönster om det går.
- Utslagsvask med slangkoppling för att man enkelt ska kunna fylla hinkar med mera.
- Hyllor på väggarna för toalettpapper, handdukar och annat material
- Här skall rymmas städvagn, städmaskin och en person samtidigt
- Tvättmaskin (inköp görs i samråd med städfirman i god tid före inflyttning)
- Tillgång till klädskåp och låsbart skåp för personliga tillhörigheter, här eller på annat ställe i byggnaden.

Tvättmaskin

Någonstans i huset ska det finnas tvättmaskin och torktumlare, främst för avdelningarnas och kökets behov.

Kök och matsal

- Tänk på kökets placering ur väderstreckssynpunkt. Köket blir varmt genom alla maskiner för matlagning och disk och bör därför ligga i norrläge.
- Köket bör ligga ”mitt i verksamheten” så att båda verksamheterna kan servas därifrån. Köket måste vara utformat och dimensionerat för att klara såväl frukost, som lunch, mellanmål och middag veckans alla dagar.
- Köket måste ligga i anslutning till matsalen/matsalar.
- Köket får inte vara långsmalt. Man ska inte behöva flytta på varor eller vagnar för att komma fram. Det måste finnas gott om avställningsytor.
- Hyllor och väggskåp ska inte sitta lika högt som enligt svensk hushållsinredningsstandard. Normalt har man inga arbetsytor under hylorna/skåpen.

2014-03-17

Dnr UF/2014:33

- Diskmaskinen ska ha automatisk huvöppning och Eco spray i fördisken. I anslutning till diskmaskinen ska det finnas doseringsanläggning för maskindiskmedlet samt diskspolslang. Diskrummet ska ha rostfria bänkar.
- Det måste finnas eluttag och plats för matvagn/matvagnar.
- Diskrummet ska även vara tillgängligt för den pedagogiska personalen på förskolan. Därför behövs en separat ingång till diskrummet, då icke kökspersonal inte får gå in i tillagningsköket.
- I köken ska golv under skåp och bänkar vara släta och ha ordentligt fall mot golvbrunn. På de fria golvytorna får golvbrunnarna däremot inte ha för kraftigt fall
- Golvbrunnslucken ska vara lätta att lyfta med hjälp av lyftkrok som ska skickas med av leverantören.
- Det måste finnas plats för förvaring av torrvaror samt väl tilltagna kyl och frysar samt plats och uppladdning av mjölkflitar.
- Serveringsdisken i förskolans matsal ska vara höj- och sänkbar, elen till serveringsdisken ska vara dragen uppifrån, och det måste finnas brunn eller vattenvagn till serveringsdisken så att man kan hålla av vatten från vagnen.
- Det är bra om barnen har möjlighet att se vad som händer i köket, hur matlagningen går till.
- Någon form av pedagogiskt kök där barnen kan vara delaktiga och tillåtna att vara ska finnas på förskolan
- Leveranser som inte är till köket, får inte passera köket.
- Soprumsplacering, utrymme för källsortering.
- Kylt soprum för matavfall och blöjor, dessa får inte slängas i samma kärl.
- Separat källsorteringshus, skall vara lätt åtkomligt från köket, rullbart och snö/isfritt. Även om kök och annan verksamhet delar utrymme har köket mest sopor.
- Kökspersonalen skall ha kontor med datoruppkoppling, egen toalett, tillgång till dusch, omklädningsrum med delbart klädskåp alternativt två skåp per person.

Fastighetsenheten har tillsammans med kostchefen på utbildningsförvaltningen tagit fram riktlinjer som ska ligga till grund för kök. Se alltså ”Riktlinjer för dimensionering av ytor, utrustning med mera för storkök”

Övrigt

Botkyrka kommuns IT- standard och trådlös standard, ska följas.

Undvik säkerhetsfallor - brand, inbrott med mera

Det ska vara extra breda dörrar i korridorer

Förskolan ska vara försedd med larm och värmekameror.

2014-03-17

Dnr UF/2014:33

När det gäller annan **inredning** skall man så långt som möjligt ha höj- och sänkbara arbetsbord. Detta gäller även i köken.

När man inreder med mycket textilier ska konsekvensbeskrivning finnas som klargör hur ofta och av vem de dammsugs/rengörs

Överallt på förskolor där man väljer låga möbler ska det också finnas höga.

Det ska finnas fast telefon till förskolan.

Ann-Chatrin Norrevik
Förvaltningschef

Anette Älmdalen
Tf. chef Administrativa avd.

9

Överenskommelse mellan länets kommuner om kostnadsdelning för särskild undervisning på sjukhus

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden i Botkyrka kommun antar överenskommelsen mellan länets kommuner om kostnadsdelning för särskild undervisning på sjukhus, Dnr KSL/12/0044-1.

Sammanfattning

Specialpedagogiska myndigheten, SPSM, fördelar statsbidrag till kostnader för sjukhusundervisning. Statsbidraget har inte täckt kostnaderna för sjukhuskommunerna. KSL har fått i uppdrag att ta fram ett förslag mellan länets kommuner om kostnadsfördelning för särskild undervisning på sjukhus.

År 2012 var 455 inskrivna elever i sjukhusskola varav 258 elever, 57% , kom från annan kommun än sjukhusskolans och nettokostnaden var 3,7 miljoner kronor utöver statsbidraget för de tre berörda kommuner

.Överenskommelsen föreslår att sjukhuskommunerna debiterar övriga kommuner för resterande kostnad utöver statsbidraget.

Förslaget innebär är de tre sjukhuskommunernas faktiska nettokostnader för särskild undervisning vid sjukhus utöver statsbidraget fördelas mellan länets kommuner utifrån antalet folkbokförda elever, 12 årskullar mellan 7 och 18 år. Kommunerna debiteras årligen den uträknade kostnaden. För Botkyrka blir kostnaden för 2012, som debiteras 2013 , 172 698 kr beräknat på 13241 barn i åldern 7-18 år enligt 2012 :års SCB statistik.

2014-03-17

Dnr UF/2013:113

Referens
Christina PalmMottagare
Utbildningsnämnden

Överenskommelse mellan länets kommuner om kostnadsdelning för särskild undervisning på sjukhus

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden i Botkyrka kommun antar överenskommelsen mellan länets kommuner om kostnadsdelning för särskild undervisning på sjukhus, Dnr KSL/12/0044-1.

Sammanfattning

Specialpedagogiska myndigheten, SPSM, fördelar statsbidrag till kostnader för sjukhusundervisning. Statsbidraget har inte täckt kostnaderna för sjukhuskommunerna. KSL har fått i uppdrag att ta fram ett förslag mellan länets kommuner om kostnadsfördelning för särskild undervisning på sjukhus. År 2012 var 455 inskrivna elever i sjukhusskola varav 258 elever, 57% , kom från annan kommun än sjukhusskolans och nettokostnaden var 3,7 miljoner kronor utöver statsbidraget för de tre berörda kommuner .Överenskommelsen föreslår att sjukhuskommunerna debiterar övriga kommuner för resterande kostnad utöver statsbidraget.

Förslaget innebär att de tre sjukhuskommunernas faktiska nettokostnader för särskild undervisning vid sjukhus utöver statsbidraget fördelas mellan länets kommuner utifrån antalet folkbokförda elever, 12 årskullar mellan 7 och 18 år. Kommunerna debiteras årligen den uträknade kostnaden. För Botkyrka blir kostnaden för 2012, som debiteras 2013 , 172 698 kr beräknat på 13241 barn i åldern 7-18 år enligt 2012 :års SCB statistik.

Bakgrund

Elever som p g a sjukdom eller liknande under en längre period ska erbjudas särskild undervisning på sjukhus eller liknande institution. Särskild undervisning ordnas av den kommun där sjukhuset är beläget. Skollagen 24 kap, 17-19§

Specialpedagogiska myndigheten, SPSM, fördelar statsbidrag till kostnader för sjukhusundervisning. Statsbidraget har inte täckt kostnaderna för sjukhuskommunerna. KSL har fått i uppdrag att ta fram ett förslag mellan länets kommuner om kostnadsfördelning för särskild undervisning på sjukhus.

2014-03-17

Dnr UF/2013:113

KSL:s förslag på överenskommelse

SoU 2012:76 påpekar att statsbidraget inte täcker kostnaderna för flertalet av kommunerna som har ansvar för sjukhusundervisning. I remissvar från KSL förtydligas att statsbidraget inte täcker sjukhuskommunens kostnader för sjukhusskolan och därför behöver höjas.

Tre kommuner ansvarar för särskild undervisning vid sjukhus s.k. sjukhusskola. Det är Stockholm, Solna och Huddinge kommun. År 2012 var 455 inskrivna elever i sjukhusskola varav 258 elever, 57%, kom från annan kommun än sjukhusskolans. År 2012 var nettokostnaden 3,7 miljoner kronor utöver statsbidraget för berörda kommuner. Överenskommelsen föreslår att sjukhuskommunerna debiterar övriga kommuner för resterande kostnad utöver statsbidraget.

Förslag till Kostnadsdelning

- Kostnaden består av de tre sjukhuskommunernas faktiska nettokostnader för särskild undervisning vid sjukhus utöver statsbidraget
- Kostnaden fördelas mellan länets kommuner utifrån antalet folkbokförda elever, 12 årskullar mellan 7 och 18 år
- Kommunerna debiteras årligen den uträknade kostnaden

Kostnad för Botkyrka

Enligt den förslagna kostnadsfördelningen blir kostnaden för Botkyrka kommun år 2012 172 698 kr beräknat på 13241 barn i åldern 7-18 år enligt SCB statistik för 2012. Överenskommelsen innebär att kostnaden för 2012 debiteras år 2013.

I länet fanns år 2012 283 687 barn i åldern 7-18 år. Nettokostnaden var 3,7 miljoner kronor utöver statsbidraget för berörda kommuner.

Dialog och förankring

Dialog har förts med förvaltningscheferna för utbildning i länet och utbildningsberedningen antog förslaget på överenskommelse om kostnadsdelning mellan länets kommuner den 20 februari liksom KSL:s styrelse den 21 mars 2013.

Botkyrka kommuns yttrande

Botkyrka kommun antar överenskommelsen Dnr KSL/12/0044-1

Ann-Cathrin Norrevik
Förvaltningschef

Anette Älmdalen
Chef Specialistenheten